

رد هیاپ مولع هاگیاج یش زومآ ماظن هیملع یاههزوح

- نآ قیداصم یسررب و هیاپ مولع: لّوا لصف
  - هیاپ مولع یفّرم
  - هیاپ مولع قیداصم
- یناسنا مولع و هیاپ مولع: مود لصف
  - یناسنا مولع نیودت أدبم؛ هیاپ مولع
- یملع تارطانم و هیاپ مولع: موس لصف
  - یملع تارطانم و هیاپ مولع
  - لاثم کی:
- هزوح هقباس رد هیاپ مولع: مراهچ لصف
  - هزوح هقباس رد تایضایر
  - ربج ملع و یلح همّالع
- زورما هزوح و هیاپ مولع: مچنپ لصف
  - یگب لظ تالیصحت رد هیاپ مولع (فلا)
  - ینایحو فراعم رد هیاپ مولع زا هدافتسا شور (ب)
  - کرتشم نابز نیودت ترورض (ج)

و هی اپ موله :لّوا لصف
نآقی داصم یسررب

نآ قیداصم یسررب و هیاپ مولع: لّوا لصف

هیاپ مولع یفّرم

نیرت صخاش. دیراد زاین نآ هبّاعون، دیوش دراو یملع ره رد رگا هک تسایاهزیچ نآ هیاپ مولع[1]

[2]. تسایاهنیا هبّاجک ره رد هک تسایکیزیف و یضایر، تسایام نامز رد هک هیاپ مولع

یلصا نتم. «رضاح رصع رد یوزوج یاه یگتسیاب» هلاقم رد هدش حرطم بلایم میظنت و شرب[1]
تارابع، نتم نیا همیمض هب. تسایا ترطف هسسوم نیققحم اب داتسایا سلج هب طوبرم راتشون
رارق هدافتسایا دروم نتم نیا رد زین دنا هدش هدافا رگید تاسلج رد و عوضوم نیمه رد هک یرگید
تسایا هدش رکذ یقرواپ رد کی ره خیرات و دنا هدش زیامت هشورک اب تارابع نیا. تسایا هتفرگ

[2]. خیرات، لاله تیؤر ثحبم، هقف جراح هسلج ۵/ ۱۱/ ۱۴۰۰

ن آ قی داصم ی سررب و هی اپ مولع :لوا لصف

هی اپ مولع قی داصم

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

تایضایر و کیزیف

حالطصا زورما هچن آآموزل ،هی اپ مولع زا نم دوصقم] ،تسا مولع نیا زا نیرتیلصا ،ات ود نیا ،هن ؛درادن دقن و ثحب و تشگرب و تفر لاجم یلیخ هک تسا یمولع مدوصقم هکلب ؛تسین [1]هدش هک یمولع فالخرب .دسریم رس بلطم دوز یلیخ دش تفای یناهرب رگا ای ،درادن ناهرب ای ینعی .دشاب یقاب تافالتخا اه نرق تسا نکمم و دنراد تشگرب و تفر رایسب

و موجن و تئییه ،یمیش ،کیزیف ،یروص قطنم ،هسدنه هژیو هب ،تایضایر آلثم ،رطنم نیا رد [3]دنتسین هی اپ مولع یناسنا مولع بلغا و هفسلف آلثم اما ؛[2]دناهی اپ مولع ،یفارغ

هفسلف

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

یناسنا مولع زا ؛هفسلف

و دنراد مه ن آ رب قفاوت ابی رقت هک تسا هونوگنیا مرطن هب .تسا یناسنا مولع زا هفسلف ،هن .تسین مه فالتخا لحم

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

م.اهداد حیضوت لیصفت هب مه تاسلج زا یضعب رد و ،ام نامز رد صوصخ هب ،ماهتفگ زرکم نم ،هلب

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

اب کیزیف و یضایر آلثم هک دنتفگیم .تسا اهرتولج یارب ،دیامرفیم هک یشیامرف نیا و یضایر اب دوشیم هن هک تسا یاهنوگه هفسلف رد مولع .دنتسه یداو و دالسا ،هفسلف [4]دینک تابثا ار ملع نیا ،اه ن آ اب دوشیم هن و درک در ار ن آ ،کیزیف

؟مملع تخرد هشیر ؛هفسلف

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

؟دیوگیم ار فاضم یاههفسلف امش

ه ب ار کییزی فام .تسا هدوب نی مه ال صا ،دن تفگی م هک [6] لک ملع .دنیوگب هک مرادن ی فرح دعب ام :دنیوگب ؟ءاروام دیوگی م ارچ :دنیوگی م رختم باتک رد .دندرکی م همجرت کییزی یاروام یانعمه ب مه وا یراذگمان .تسا هدش یراذگمان «کییزی فام» ه ب هک نیا رطاخه ب ؟ارچ «ععی بطلأ نآ زا دعب ،دوب هتشون هک ار کییزی .تسا هدوب "ینیودت دعب" یانعمه ب .تسا هدوبن "ءارو" [7] «کییزی فلا دعب ام» ینعی .دوب هتشون ار کییزی فام

هفسلف و تسا تخرد کی ی هب اثم ه ب ملع دوشب هتفگ هک نیا اّم .درادن یلاکشا هزادنا نیا ه ب [8] ریخ ،ریباعت هنوگنیا و تخرد ی هشی ر ناو نع ه ب

ملع = زورما فوسللی

تفرشی پ زا نم دیوگب رگا ینعی ، [9] دشاب ادج ملع زا دناوت یمن یعقاو می کح و فوسللی زورما [10] [11] نیا هک هدش حضاو میارب هک نم ،متسه فوسللی فام مامت ه ب یلو مرادن ربخ چه زورما یملع یاه و فوسللی ینعی ملع هک مینک ی م یگدنز یبوخ یلیخ نامز رد نالا ام ینعی تسین نکمم یروج تسا هدش بوخ یلیخ نامز نیا ،تسا هتفر نیب زا هفسلف و ملع ییادج ،ملع ینعی فوسللی [10] [11] .

ه ب هک تسا یمولع وعومجم ، (Fundamental science) یسیلگنا ه ب یداینب ملع ای هیاپ ملع [1] .دزادرپیم اهنآ نیب مکاح طباور و نی ناوق ،تیهام یسررب ای اههیدیپ یداینب یسررب

، یسانش تسیز ، قطنم ، هفسلف ، کییزی ، میمش ، تایضایر ه ب ناوتی م مولع نیا نیرتزراب زا دوشیم بوسحم اهشناد ریاس یلصا یانبریز ، هیاپ مولع . دومن هراشا یسانشنیمز و یسانشنابز (ایدپ یکیوتیاس) .دنوشیم هداد میمعت ملع لک ه ب یعقاوم رد لیلد نیمه ه ب و

دراوم لاح ،تسا هدش اقلأ یا هطقن هن و یفیط تروص ه ب دوخ هک هدش هئارا فیرعت ه ب تیانع اب [2] یاه شلاچ راچد ریخا نرق یط رد صوصخ ه ب کییزی ، لاثم ناو نع ه ب .تسین ناسکی هدش رکذ ه ب .دوش هتفریذپ تشگرب و تفر نودب نآ بلالطم هک تسین هنوگ نیا و تسا هدش یناوارف ملع نآ رگید و تسا هدش کیذن هفسلف و یناسنا مولع ه ب رصاعم نارود رد کییزی رگید نایب .تسین قباس یمزج

تایرابتعا هلاقم ۱۳۹۲ / ۱۲ / ۱۴ خیرات ،هقف لوصا هسلج [3]

و یعیبط مولع هک تسا حرطم یداینب و یلوصا لئاسم هلسلس کی یهاگآ ناسنا ره یارب 1. [4] .دنشابیم اهنآ نیب و لح رادهدهع یفسلف مولع اهنت و دنتسین اهنآ یوگخساپ ، یضایر

و ییاهن لح ،هدوب یسانشیتسه و یسانشختان شب رب یکتم دوخ هبون ه ب یفسلف مولع 2. .دن تسه کییزی فام و هفسلف نویدم ار دوخ لئاسم یاهشی ر

و فیرعت زا زاینی ب و یهیدب ، یجراخ ققحت رطن زا مه و موهفم رطن زا مه ، یلوا هفسلف عوضوم 3. .تسا تابثا

تابثا هب زاین مه اهنآ هک ،دنهیم لیکشتهیلوا تاهیهی دب طقف ار هفسلف یقیصدت یدابم .4.
دنرادن.

ملع چیه نویدم ار دوخ یدابم هک تسایم ملع اهنآ ،کیزیفاتم ای نی تسخن هفسلف نیاربانب .5.
دنشابیم نآ هب دنمزاین یقیصدت یدابم تابثا یارب هک دناملولع ریاس هکلب ،تسین یرگی
م.میانب «مولع ردام» ار نآ هک تساجب ورنیازا.

ره یلو ،تسایم ملع نامه لئاسم هودحم رد ناسنا ییوچتقیقح تساوخ یاضرا ،یملع ره کی دزن فده .6.
زین ار یرگی د هطساواب یاهفده و دشاب رثؤم ناسنا یونعم و یدام نوئش رد یوحن هب دناوتیم یملع
دشاب هتشاد.

یاهلیسو یضایر مولع و ،دندنکیم افیا ناسنا یدام ی تسیزهه رد ار یمهم شقن یعیبط مولع .7.
ناسنا یونعم دغب رد دناوتیم یهلا مولع کمک اب و دنوریم رامشهه اهنآ لماکت و تفرشیپ یارب
دشاب رثؤم زین.

هفسلف هب دنمزاین اهنآ همه یلو ،تسایم رتکیدزن ناسنا یونعم دغب اب یفسلف مولع هطبار .8.
رشب ینادواج تداعس و یونعم تالماکت دیلک ناوتیم ار هعیبطلادعبارم ورنیازا .دنتسه یلوا
(۱۰۳-۱۰۴ ص ۱، ج ۱، هفسلف شزومآ) دروآ باسحهه

یبرجت شور و یلقعت شور ورملق

یبرجت شور هکنانچ ،درادن ییاراک مولع همه رد ،دراد یبرجت شور رب هک یتیزم دوجو اب یلقعت شور
درادن یدربراک تاهضایر و هفسلف رد و دراد ار دوخ صاخ ورملق مه

لئاسم تعیبط یاضتقم هکلب ،تسین یدادرارق رما کی اهشور ورملق نایم یدنبرم نیا هتبالا
زا هک یتامدقم زا و یبرجت شور زا اهنآ لح یارب هک دراد اضتقا یعیبط مولع لئاسم عون .تسایم ملع
عوضوم و دوریم راکهه مولع نیا رد هک یمیهافم اریز ؛دوش هدافتسا ،دیآیم تسدهه یسح هبرجت هار
اعبط و دوشیم هتفرگ تاسوسحم زا هک تسایمیهافم ،دهیم لیکشتهیلوا اهنآ ییاضق لومحم و
دراد یسح براجت هب زاین مه اهنآ تابثا.

یفسلف و یلقع تالیلحت اب دناوتیمن ،دروای راشف دوخ زغم هب ردقره یفوسلیف ره آلثم
بجوم یرصانع هچ ندرک بیگرت و ،دناهش لیکشتهامت و اهلوکلم زا ماسجا هک دنک فشک
یداوم هچ زا هدنز تادوجوم ای ،ددرگیم بترتم اهنآ رب یصاوخ هچ و دوشیم ییامیش داوم هچ شیدایی
،تسایم طیارش هچ ورگ رد اهنآ تایح و دناهتفای لیکشته

نامرد و هجلاعم یلیاسو هچ هب نوگانوگ ضارما و دوشیم ناسنا و ناویح یرامیب بجوم ییاهزیچ هچ و
درک لح ناوتیم یبرجت شور اب اهنآ ار اهنآ دننام هلئسم نارازه و لئاسم هنوگنیا سپ ،ددرگیم

لح یسح تاهبرجت اب زگره ،تسایم دامریغ روما و تادرجم هب طوبرم هک یلئاسم رگی دیوس زا
مادک رد و یسح هبرجت مادک اب آلثم ؛تسین هتخاس یبرجت مولع زا مه اهنآ یفن یتح و دوشیمن
تابثا ار اهنآ ندوبن ای فشک ار تادرجم و حور ناوتیم ،یملع رازبا مادک هلیسوهه و یهاگشیامزآ
؛هتفای لیکشته یفسلف هیناث تالوقعم زا هک تسایلوا هفسلف ییاضق ،رتالاب و ؟درک
یفن و تابثا و دیآیم تسدهه یلقع تالیلحت و ینهذ یاهواکودنک اب هک یمیهافم زاینعی
شور اب دیاب ار لئاسم هنوگنیا سپ .تسایم زدنپناکما لقع هلیسوهه اهنآ مه اهنآ داحتا و طابتر
درک لح یلقع تاهیهی دب هب اکتا اب و یلقعت

طلخ یبرجت و یلقعت یاهشور ورملق نیب هک دوشیم نشور یناسک نخس یگیمیی اچنیا زا
دنرادنپیم نینچ و ،دنیامن تابثا یلقعت شور رب ار یبرجت شور یرترب هک دنشوکیم و دندنکیم

رد ی تی ق فوم نادنچ ورنیازا، دناهت فرگی راکه ب ار یل قعت شور اهنت میدق هفسلف هک ی برجت شور زا یعی ب ط مولع رد مه نای نیشی پ هکی تروص رد. دناهت شان یملع تافاشتکا هب و هدرک هیهت نت آ رد یگرزب غاب ی نودقم ردنک سا کمک هب و طسرا هلمحزا و دناهدرکی م هدفاتسا هبرجت و هدهاشم دروم ار اهنا صاوخ و تالاح اصخش و دوب هتخادرپ تاناویح و تاتابن عاونا شرورپ مامتها و دیدج یملع یاهرازبا فشک نوهرم دیاب ار دیدج نادنمشناد عیرس تفرشی پ. دادیم رارق رد هن تسناد عارتخا و فاشتکا رد ناشی هشی دن و رکف زکرم ت و یدام و یعی ب ط لئاسم هب ناشی ی برجت شور نتخاس نی زگیاج و یل قعت شور زا ضارعا.

هلئسم لح یارب هبرجت رازبا و لیاسو هک یدراوم رد ناتساب هفسلف هک دنامن هتفگان و، دندنک ناربج ار دوبمک نیا ییاه هیضرف حرط اب هک دناه دی شوکی م، هدوبن یفاک ناشبولطم لولعم، راک نیا یلو. دناهدرکی م دادم تسایل قعت شور زا اه هیضرف نآ نی یبت ای دیأت یارب انایح و ی برجت شور هب ییان تعایب هاشن هن، هدوب ی برجت یاهرازبا ییاسران و یفسلف هشی دنایم اخ تابثا، ملع هفیظو و تسایضرف هئارا هفسلف هفیظو هک نیا لیلد هن و، نآ هب نداد اه ب مک مه ی برجت مولع همه و هتشان دوجو هفسلف و ملع نیب یزرم، رصع نآ رد الوصا و، یملع شور اب اهنا (۱۱۴-۱۱۲ ص، نامه). تسایضرف مرام شه هفسلف زا یئازجا

دریگی م اچنا تروص ود هب مه هفسلف هب مولع یاه کمک نیرت مهم:

زا یاهراپ تابثا یارب یهآگ هک میدرک هراشا سرد نیمه زاغ آ رد: نیهارب زا یضعب همدمقم تابثا (فل دوجو اب کاردا ققحت مدع زا هک نانچ، درک هدفاتسا ی برجت تامدمقم زا ناوتیم، یفسلف مولع لئاسم بلطم نیا زا نیچمه. تسین یدام هدیپ، کاردا هک تفرگ هجیتن ناوتیم، نآ یدام طیارش ار اهنا یاج رگید یاهلولس و دنری میم اچیردت ناسنا و تاناویح ندب یاهلولس هک ی تخانش تسیر ضوع (زغم یاهلولس یانثتساهب) ندب یاهلولس همه لاس دنچ لوط رد هکیروطه ب، دنریگی م داوم نتفر لیلحت اب اچیردت مه زغم یاهلولس هرکی پ هک بلطم نیا ندرک همیمض اب و، دنوشیم تدحو اریر؛ درک هدفاتسا حور تابثا یارب ناوتیم، دنوشیم ضوع دیدج ییاذغ داوم زا هیذغت و هیلوا لدبت و لیدبت لاح رد امئاد ندب یلو، تسایراکانالباقریغ و ینادجو یرما، حور تابث و یصخش رد یتح. تسایرذپانلدبت و تابث یرما و، ندب زا ریغ، حور هک دوشیم مولعم سپ، دشابیم تامدمقم زا انعم کی هب، شودح ناهرب و تکرخ ناهرب دننام، یلاعتم یادخ دوجو تابثا نیهارب زا یاهراپ. تسایهدش هدفاتسا ی برجت.

میناوتیم، دراد دوجو یفسلف مولع و یعی ب ط مولع نیب هک یاهطبار نیا هب هجوت اب نونکا هلئسم نیا تابثا یارب هک تروص نیا هب، مینک تابثا کیزیفاتمو اهنا نایم مه یاهطبار تادوجوم همه ضراوع زا و یتهسه لک صاوخ زا ندوب یدام و تسین هدام اب یواسم دوجو هک کیزیفاتم هک مینک هدفاتسا ی تامدمقم زا، دوشیم درجم و یدام هب مسقنم، دوجو رگید ترابع هب و، دشابیمن مولع زا نتفرگ کمک اب دوخ هبون هب مه اهنا تابثا و هدش هتفرگ یفسلف یسانشناور زالا لثم یتهسه کفن یال همزال، یگتسباو هک هلئسم نیا تابثا یارب زین. تسایهتفرگ اچنا ی برجت هدفاتسا شودح و تکرخ ناهرب زا، دراد دوجو مه (دوجولابجاو) لقتسم و هتسباوان دوجوم و تسین. تسایبرجت تامدمقم رب ینتبم هک مینک.

نایب آل بق هک تسین یبلطم ضقن یانعم هب، هفسلف و یعی ب ط مولع نیب هطبار نیا یلو، هدرپمان لئاسم تابثا هار اریر؛ درادن مولع ریاس زا هفسلف یزای نیب اب ی تافانم ینعی، میدرک زا هک تهسه یصلاخ یفسلف ناهرب اهنا زا کی ره یارب و تسین اهنا هرب هنوگنیا رد رصحنم شدوخ یاج رد هک نانچ، دباییم لیکشت (یروضح مولع زا یکاح ییاضق) تانادجو و هیلوا تاهیب هک تسایناسک هب قافرا یارب ی برجت تامدمقم رب لم تشم نیهارب هماقا، عقاو رد. دشدهاوخ نایب یل قعت تامدمقم زا هک نیهارب؛ درادن صلاخ یفسلف نیهارب لماک کرد یارب یفاک یگدی زرو ناشنهذ (۱۲۴-۱۲۳ ص، نامه). دباییم لیکشت تاسوسحم هب انشآ نهذ زا رود و ضحم

لیبق زا یدادرارق یاهشناد اهنت و تفرگی‌مارف ار یقیقح یاهشناد همه هفسلف هژاو میدق رد [5] ار رگی‌دمه و دندوب طوبرم مه هب اهشناد همه اهنارود نآ رد. دوب چراخ نآ ورملق زا نابز روتسد و تغل زا گرزب هفسالف زا یرایسب لیلد نی‌مه هب. دنتخاسیم مجسنم لک کی و دندرکیم دی‌أت ای (یسوط نیدلا ریصن، انیس‌نبا، تناک، نوطالفا، ووطسرا لثم) دندوب دوخ رصع رد ملع نادمارس. دندرکیم میسقت یلمع و یرطن شخب ود هب ار هفسلف ام‌دق. دنتشاد یعیسو یملع تا‌عالطا ری‌ب‌دت، قالخا لم‌اش یلمع هفسلف و دوب کی‌زی‌فاتم و تایضایر، تایعی‌ب‌ط لم‌اش یرطن هفسلف موسوم یرطن هفسلف زا ی‌ش‌خ‌ب هب قُل‌ع‌تم کی‌زی‌ب‌ت‌رت نی‌دب. دشیم ندم تسایس و لز‌نم یم‌سر ناو‌نع هک درک تساو‌خ‌رد دورب سنارولف هب تساو‌خی‌م ی‌ت‌ق‌و ه‌لی‌لاگ. دوب یعی‌ب‌ط تم‌ک‌ح هب باتک یارب ار یعی‌ب‌ط تم‌ک‌ح یضایر لوصا ناو‌نع نوت‌وین نی‌ن‌چ‌مه. دشاب ناد‌ی‌ضایر و فوس‌لی‌ف وا ار ملع (دنتاک‌سا یاه‌ه‌اگ‌شناد هلم‌ج زا) نا‌ه‌ج یاه‌ه‌اگ‌شناد زا یض‌ع‌ب رد زین زونه. درک با‌خ‌تن‌ا دوخ د‌ن‌م‌ان‌یم یعی‌ب‌ط تم‌ک‌ح.

کی‌زی‌فاتم ای یلوا هفسلف اب فدارتم هک تساهت‌فر راک هب مه یرگی‌د یان‌ع‌م‌ه هفسلف هم‌لک دوش‌یم‌ن یلمع و یضایر و یعی‌ب‌ط مولع لم‌اش رگی‌د هفسلف ان‌ع‌م‌نیا رد. تساهت‌فر

ار مولع هک دوب نی‌ا رب اهن‌آ ش‌ش‌وک اذل. دنتسه تخ‌رد کی یاه‌ه‌ا‌ش لثم فل‌ت‌خ‌م مولع ام‌دق دید زا مجسنم یه‌اگ‌ید و د‌ن‌ن‌ک اب هدات‌ف‌ا‌ج یفسلف یاه‌ه‌ن‌یمز رب‌ب‌ن‌ت‌ب‌م ی‌د‌ح‌ا و ه‌اگ‌ت‌س‌د ت‌رو‌ص‌ه‌ب دوج‌و اب... داهن فعض هب ور‌د‌ع‌ب هب مه‌د‌ج‌ه نرق زا هفسلف و ملع نی‌ب دن‌وی‌پ نی‌ا. دنده هئارا تعی‌ب‌ط و دندوب ان‌ش‌آ یفسلف ب‌ت‌ک‌م ود یکی اب لقا‌ال مولع ناد‌ن‌م‌ش‌ن‌اد مت‌س‌ی‌ب نرق لوا عب‌ر‌ات نی‌ا نی‌ا د‌ع‌ب هب ع‌ق‌وم ن‌آ زا. د‌ن‌ن‌ک نای‌ب یفسلف نابز هب ار ناش‌ت‌اق‌ی‌ق‌ح‌ت جیاتن هک دندرکیم یعیس... تف‌ر‌گ ه‌ن‌ا‌ر‌اگ‌ن‌ا‌ر‌ا‌ز‌ب‌ا ه‌اگ‌د‌ید کی ار ن‌آ ی‌ا‌ج و دش هت‌ش‌ا‌د‌گ رانک شر‌گ‌ن‌ع‌ون

هدش دود‌ح‌م رای‌س‌ب ش‌ت‌ی‌ل‌اع‌ف ه‌ز‌وح و ه‌د‌اد‌ت‌س‌د زا ار ش‌ت‌ه‌ب‌ا نرق نی‌ا مود عب‌ر‌لی‌اوا زا هفسلف یر‌آ اب یه‌اگ‌ی‌ت‌ح و دن‌رادن ناش‌م‌ل‌ع یفسلف یاه‌ه‌ب‌ن‌ج هب یراک نان‌اد‌ک‌ی‌زی‌ف ع‌ط‌اق ت‌ی‌ر‌ث‌ک‌ا زور‌ما. تساهت‌فر و دن‌اد‌یم ت‌ق‌و ف‌ال‌ت‌ا ار یفسلف ت‌اص‌ح‌ف‌ت و د‌ن‌ن‌ک‌یم در‌وخ‌رب یفسلف ت‌ال‌ا‌ؤ‌س اب رخ‌س‌م‌ت ار ش‌ت‌ر‌ه‌ش اهنت هن یفسلف باتک کی نت‌ش‌ون اب ناد‌ک‌ی‌زی‌ف کی هک تساهت‌فر نان‌چ یم‌ل‌ع د‌ن‌ا‌س‌ر‌یم نایز ن‌آ هب هک‌ل‌ب ده‌دی‌م‌ن ش‌ی‌از‌ف‌ا.

...درک رک‌ذ ناوت‌یم هفسلف زا ملع یی‌اد‌ج یارب ید‌ن‌چ لی‌ال‌د

...ب‌ه‌ذ‌م اب کی‌زی‌فاتم طاب‌ت‌را (ف‌ل‌ا

...کی‌زی‌فاتم لئاس‌م ی‌گ‌دی‌چ‌ی‌پ (ب

...یم‌ل‌ع ت‌ا‌ی‌ر‌طن زا ی‌خ‌رب و ی‌ب‌ر‌ج‌ت یاه‌ش‌ور‌ی‌گ‌م‌ش‌چ قی‌ف‌وت (ج

...یی‌ار‌گ ص‌ص‌خ‌ت (د

...کی‌زی‌ف مولع رد رخ‌أ‌تم هفسالف رح‌ب‌ت مد‌ع (ه

...نان‌اد‌ک‌ی‌زی‌ف یاه‌ه‌اگ‌د‌ید هب تب‌س‌ن هفسالف درس ای فل‌ا‌خ‌م ش‌ن‌ک‌او (و

رانک لم‌اع نیر‌ت‌ی‌ل‌ص‌ا و نیر‌ت‌م‌ه‌م ام ه‌دی‌ق‌ع هب: کی‌زی‌فاتم هب انت‌ع‌ا ی‌ب یاه‌ه‌فسلف چ‌اور (ز
...ت‌س‌ا ه‌د‌وب کی‌زی‌فاتم هب انت‌ع‌ا ی‌ب یاه‌ه‌فسلف چ‌اور، هفسلف نت‌ش‌ا‌د‌گ

زا یرای‌س‌ب و تساهت‌فر گ‌ن‌دی‌زو یفسلف‌د‌ض ت‌ان‌ای‌ج فل‌ا‌خ‌م د‌اب ری‌خ‌ا ه‌د‌د ود ه‌ن‌ات‌خ‌ب‌ش‌وخ رارق لا‌ؤ‌س در‌وم ار یفسلف ت‌اص‌ح‌ف‌ت نت‌ش‌ا‌د‌گ‌ر‌ان‌ک و اه‌ه‌دی‌پ فی‌ص‌وت هب اف‌ت‌ک‌ا نان‌اد‌ک‌ی‌زی‌ف

دندن بی‌بی دودحم ارچی ار کی‌زیف و دناه‌داد.

درداد دوجو نانادکی‌زیف نی‌ب رد ی‌فسلف رکفت ءای‌ح رب ده‌اش نی‌دنج:

ی‌فسلف لئاسم هب نانادکی‌زیف زایاه‌ط‌ح‌الم لباق دادعت، ری‌خا هه‌د ردّاص‌وص‌خ ری‌خا هه‌ددنچ رد (فل‌ا وی‌دار راگ‌نرب‌خ لاؤس نی‌ا باوج رد گرب‌نزی‌اه. دنا هت‌شون باتک ی‌تح هراب‌نی‌ا رد و دناه‌درک ور کی‌زیف یراک‌مه کی‌زیفاتم و کی‌زیف و ملع و ه‌فسلف نی‌ب رضاح نامز رد دح هچ ات هک هس‌نارف نوی‌زی‌ولت خر ی‌دای‌ز روم هت‌شدگ لاس ی‌س ی‌لا تس‌یب فرط رد هک مدقت‌عم نم (۱۹۷۱): دی‌وگی‌م؟ درگی‌م تروص ور ه‌فسلف هب رکست‌ی‌او هدر زای‌نادکی‌زیفّال‌ثم، دندن‌کیم دی‌کأت ار یراک‌مه نی‌دنج کی هک دناه‌داد، عی‌بط مولع ای کی‌زیف هب هک ی‌بل‌اطم اب ار ن‌ت‌شی‌وخ دوحّاب‌ون‌هب ه‌فسالف زای‌رای‌سب و دناه‌درک... دناه‌درک لوغ‌شم، درداد طاب‌ترا

ی‌کی‌زیفِ ب‌ل‌طم کی اب کی‌زیفاتم زای‌ل‌صا رگا و دنت‌سین راگ‌زاس‌ان کی‌زیفاتم و کی‌زیف و دنت‌سه هاب‌ت‌شا ود ره دی‌اش و، ود نی‌ا زای‌کی لقا ال هک می‌نک لوبق دی‌اب، دشاب هت‌شاد ضراع‌ت تخان‌ش هک کی‌زیف ی‌ع‌قاو فده هب دن‌ه‌اوخ رگا نانادکی‌زیف ه‌ص‌ال‌خ روط‌هب ...؛ ح‌ال‌صا جات‌حم رات‌فرگ هک تس‌ا نی‌ا مه‌م. دنشاب نازی‌رگ کی‌زیفاتم زای‌دناوت‌ی‌من دن‌وش کی‌دن تس‌ا تعی‌بط رطاخ‌هب ار (لوت‌س‌یرب هاگ‌شناد کی‌زیف دات‌سا) نام‌یز ناج فرح نی‌ا و دن‌وشن طلغ کی‌زیفاتم ی‌اه‌ه‌اگ‌دی‌د زای‌لی‌ل‌حت) «دندن‌کیم رق‌ف رچ‌د ار ود ره، ه‌فسلف زای‌ملع ی‌ی‌ادج» هک دنشاب هت‌شاد (؟دنت‌سه ی‌ن‌غ‌ت‌سم ه‌فسلف زای‌نادکی‌زیف ایّاه‌لاقم، رصاع‌م نانادکی‌زیف ی‌فسلف

ی‌سی‌طان‌غ‌م‌ورت‌کلّاه‌رطن اب و ت‌فرگ ج‌ض‌ن نوت‌وین و ه‌لی‌لاگ ی‌اه‌راک اب کی‌سالک کی‌زیف اه‌ه‌دی‌دپ ی‌ض‌ع مه‌دزون نرق رخ‌اوا رد اما، دی‌سر دوح لامک هب ی‌دال‌یم مه‌دزون نرق مود هم‌ین رد، لوس‌کام رد نامز نآ رد...دوبن رسی‌م کی‌سالک کی‌زیف ب‌وچ‌راچ رد اه‌نآ هی‌ج‌وت هک دنت‌فرگ رارق ی‌سررب دروم کی‌ناکم هب دی‌اب (کی‌زی‌فورکی‌م ی‌ای‌ند)درخ ناهج ی‌اه‌ه‌دی‌دپ هی‌ج‌وت ی‌ارب هک دش‌یم ساس‌ح اچ هم‌ه ی‌ارب ی‌ری‌ب‌عت نروب و گرب‌نزی‌اه، روب ی‌اه‌راک ی‌پ رد هک دوب ۱۹۲۷ لاس رد...ت‌ف‌ای تس‌د ی‌دی‌دج موس‌وم ی‌تن‌س ری‌ب‌عت ای ی‌گاه‌ن‌پک ری‌ب‌عت هب هک ری‌ب‌عت نی‌ا. دش هئارا دی‌دج ی‌ض‌ای مزی‌لام‌رف ...ت‌خ‌ی‌رورف ار کی‌سالک کی‌زیف ی‌فسلف ی‌اه‌ه‌دول‌اش زای‌رای‌سب تس‌ا

دندنش می‌س‌قت هت‌سد هس هب نانادکی‌زیف، ی‌گاه‌ن‌پک ری‌ب‌عت ش‌ی‌ادی‌پ زای‌دع‌ب:

۱. کارید و نادروی، نروب، ی‌لوئ‌اپ، گرب‌نزی‌اه، روب لثم ی‌گاه‌ن‌پک ب‌ت‌کم ناراذگ‌نای‌نب. ۱. زای‌هداف‌ت‌سا اب و می‌نک اف‌ت‌کا ی‌س‌ح ی‌اه‌ه‌داد می‌ظ‌نت هبّاف‌رص دی‌اب ام هک دوب نی‌ا ناش‌فرح، تس‌ا هدهاشم لباق هچ‌نآ. می‌زادرپ ب‌راج‌ت ی‌نی‌ب‌شی‌پ هب موت‌ناوک هّی‌رطن ی‌ض‌ای مزی‌لام‌رف ده‌دب طبر مه هب ار تادهاشم هک تس‌ا نی‌ا اه‌نت کی‌زیف ه‌فی‌ظو. درادن ی‌تی‌ع‌قاو نآ ءارو و دراد تی‌ع‌قاو. درادن دوجو اه‌ه‌دی‌دپ ءارو ی‌مل‌اع و دن‌کب ی‌ی‌اه‌ی‌نی‌ب‌شی‌پ ی‌عی‌بط ی‌اه‌ه‌دی‌دپ دروم رد و

۲. ه‌ن اه‌نی‌ا. مه‌وب و ی‌ورب‌ودّاد‌ع‌ب و رگ‌ن‌ی‌دور‌ش و نی‌ت‌شن‌نی‌ا ی‌رب‌هر هب ی‌گاه‌ن‌پک ب‌ت‌کم نی‌ف‌ل‌اخ‌م. ۲. ی‌موت‌ناوک کی‌ناکم ندوب طخ رخ‌آ و یراگ‌ناراز‌با ه‌ن و ار تی‌ب‌جوم درط ه‌ن، دنت‌فری‌دپ ار م‌سی‌ل‌ائ‌ر درط فی‌ص‌وت ی‌اربّات‌ل‌اصا ه‌کل‌ب، دنت‌سین هب‌س‌احم راز‌با اه‌نت اه هّی‌رطن هک دندوب دقت‌عم ه‌کل‌ب. ار ه‌کل‌ب دندوبن ع‌ناق اه‌شی‌ام‌زآ ج‌یات‌ن ی‌نی‌ب‌شی‌پ هب اه‌نی‌ا. دن‌وریم راک هب ی‌کی‌زیف تی‌ع‌قاو دن‌وادخ منادب مه‌اوخ‌یم نم: نی‌ت‌شن‌نی‌ا لوق هب. دن‌بای‌ب درذگ‌یم هچ‌نآ ی‌ارب ی‌ح‌ی‌ض‌وت دنت‌ساوخ‌یم رص‌نع نآ ای رص‌نع نی‌ا فی‌ط ای، ه‌دی‌دپ نآ ای ه‌دی‌دپ نی‌ا هب نم. تس‌ا هدرک قلخ ار ناهج نی‌ا ه‌ن‌وگ‌چ. تس‌ا ت‌ای‌ئ‌زج ه‌ی‌ق‌ب. منادب ار وای‌اه‌ه‌شی‌دن مه‌اوخ‌یم نم. م‌ت‌سین دن‌مه‌قال‌ع

۳. ار اه‌ث‌ح‌ب ه‌ن‌وگ‌نی‌ا و دنت‌شادن ی‌ری‌ب‌عت ی‌اه‌ث‌ح‌ب هب ی‌ه‌ج‌وتّال‌صا هک ی‌دع‌ب نانادکی‌زیف تی‌ر‌ث‌کا. ۳. ار اه‌راک لی‌بق نی‌ا روب دنت‌ف‌گی‌م ای و دندرکی‌م ی‌قل‌ت کی‌زیف ی‌ارب مه‌م‌ری‌غ ه‌ج‌ی‌تن رد و ی‌فسلف ...درک تی‌ع‌بت وای‌ا دی‌اب و تس‌ا ه‌داد ما‌ج‌نا

ار یفسلف تاللاؤس حرط یولج ،یگاهنپک بتکم یتسیوتیژوپ ریبعت لاس یس بیرق یرآ دس هک دندرک عورش نانادکیزیف زا یخرب هک دوب ۱۹۵۰ هه رد اهنت...دش مکاح یژولوئیدا و تفرگ لباقم رد ار رگید تاناکما و دننکشپ ار دیدج یژولوئیدا رپوپ لوق هب ای و رادباقن تیمزج نیا ناراذگ ناینب نایم رد یتح .دننک زاب یساسا تاللاؤس یارب ییاج و دننک حرطم یتنس بتکم .دناهدرک رارقا دوخ هتشدگ یاههگدید رد رظن دیدجت هب هک مینیبیم ار یناسک یگاهنپک بتکم باوج نتفای یارب تدم زارد یاهششوگ هک ار یقیعم ریثأت تلفغ زارد یاهلاس:دیوگیم نروب آلثم یتاللاؤس :دناهدرکن وحم نم نهذ زا دنتشاذگ نم یوریناوج رد یناسنا لقع تاللاؤس نیرت یرورض هب و ادخ ،اطخ و تقیقح ،گرم و یگدنز هرابرد ،نآ رد ام شقن و گرزبناهج هرابرد ،دوجو ییایانعم هرابرد زین ااهششوگ یلصاح یب هرطاخ ،تشاذگ رثا نم یور تاللاؤس نیا تیّمها هک ردق نامه یلو ؛تیدبا دشابن هزوح نآ رد مینیبیم صاخ مولع رد هک یاهتسوپی تفرشیپ هک دسریم رظن هب .دوب رثؤم لئاسم نآ رد هک دودحم یاهتشور رد ار تیاضر و مدرک تشپ هفسلف هب رگید یرایسب لثم نم اذل یاوق هک رگید یرایسب لثم،ماهش رپ هک اللاح اما .مفتای دیسریم رظن هب لح لباق آلعم ار یاهه دنچ یملع تاقیقحت جیاتن ملیام هک منکیم ساسحا ،تسالیلحت هب یورناش یدیلوت هک یدبا تاللاؤس نآ هب ریذپان بانج روطه نیا و منک هصالخ ماهتشادیچوک مهس نآ رد نم هک راک هب ار کیزیفاتم هژاو هک منکیم داهنشپ نم...دوشیم یهتتم تسا موسوم کیزیفاتم هب (همدمم ،رصاعم نانادکیزیفیفسلف یاههگدید زالیلیلحت).مرب

ملعلال عوضوم وه یذلا دوجوملاک ةماع اهنم طیسبلل و .ةبکرم ام و ةطیسب ام ملعلال تاغوضوم [6] قراقم ریغ و قراقم :نیمسقیلی مسقنی دوجومل م ث .یلکلال

ریغ و .داوملل نع ةئیربلل تادوجوملل یف رظنلل وه و ،یهلإل ملعلال مساب صوصخملل وه قراقمللاف اهضعب و ،ملع تحت املع نوکی اهضعب و ،نیملعل نم نوکی امم ،ةبکرممل ملعلال نم هاوس ام قراقملل ملع و .یعیبطلل ملعلال تحت وه و ،یعیبطلل ماسجألل نم عون هعوضوم بطلل نإف .کلذل نوکی ال ام و .ةسدنهل ملع یف لخاد وه و ،ةیکلللل ماسجألل یف کلت و ،ةصوصخم ریdaqم یف رظن ةئیهلل یددع ةبسنلل و ،یعیبط توصلل و ،ةبسن عم توص هعوضوم نإف ،یقیسوملاک ،ملع تحت نوکی ال

[یلکلال ملعلال عوضوم]

عوضوم و .مولعلال عیمج کراشی نذا وهف ،ملع نود ملعب صصخی نأ بجی ال یلکلال ملعلال عوضوم لصفی نأب یلکلال ملعلال عوضوم صصخت اذ و .ةکرشلل هیف عقت ال کلذل و ،صصخم یئرجل ملعلال ملعلال عوضوم وه یذلا دوجومل هلاثم :یئزج ملعلال اءبم هیلل لصفمل عونل کلذل ناک ،هعاونل کل یل ماسجل لصفنا اذ م ث ،مسجل یل رهوجل لصفنا اذ م ث ،ضرعل و رهوجل یل لصفنا اذ ،یلکلال (۱۶۹ ص ،(انیس نبا)تاقیلعلتل).یعیبطلل ملعلال عوضوم کلذل ناک - نکاسل و کرحتمل

یلکلال موهفملل اذه سفن هب اودیری مل قلطملل دوجومل وه یلکلال ملعلال عوضوم نإ عامکحل لوق نأ ةیمکب و ا ةصاخ ةعیبطب صیصخت ریغ نم رملأل سفن یف دوجوم وه امب دوجومل هب اودارأ امنل لب دیقب ال قلطم دوجوم هئأ هیلل قلدصی اذک یعیبط ینامسج دوجوم هئأ هیلل قلدصی امک ناسنإل نإف نأب یرح قلطملل دوجوملل قلدصم وه امب یعیشلل نع ثحبللاف اضیأ صیصختلل دیقب ال و قلاطلإل دوجوملل درف وه توبثلل یهیدب هئأل تابثلل نع نغتسم وه یذل و یلوألل ةفسلفل یف رکذی ال دجوی ال یذل یلکلال موهفملل اذه سفن ال تادوجومل نم دهاشی امل اقلطم هل درف وه امب قلطملل (۸۹-۸۸ ص ،۶ ج ،ةیلعلاتملل ةمکحلل).نهذل یف

و هعاونل یف و ةدحوال و دجولل لثم تادوجومل عیمجب ماعلل یعیشلل یف رظنی وهف یلکلال ملعلال ام لثم ةیئزجل ملعلال تاغوضوم نم یعیشلل صیصختلاب ضرعی ال یئال یعیشلل یف و هقحاول کرحتمل ادبمل یف و ،هذه یرجم یرجی ام و صقانلل و ماتلل و لعفلل و ةوقلل و رّخأتلل و مّدقتلل و .هؤامسأ تسّدقت و هلالجّلل لّلل مساب هیّمسی نأ یغبنی یذل یعیشلل وه و تادوجومل عیمجل و صاخ عوضوم امهنم دحاو لکلل نایلل ناملعل ناک نإ هئاف ادحاو املع یلکلال ملعلال نوکی نأ یغبنی

اذه ،نایئزج نیملعلال ال کف .یئزج ملع وه رخ آ ملع عوضوم لم تشي سيل و صاخ عوضوم هل یذلا ملعلال
ةعوسوم)(١٤ ، ٤ ، [یبارافل لعیبطلال دعب ام صارغا یف ةلاقم]طمم) .دحاو یلکلال ملعلال نذإف ،فلخ
(٣٨٥-٣٨٤ ص ،یبارافل و یدنکلال تاحلطمصم

ی:لکلال ملعلال

وه یلکلال ملعلال عوضوم :اولاق ،ةماعلال رومألا و یلوالأا ةفسلفلا وه یلکلال ملعلال نم دوصقملا
وأ ةروص وأ امسج هنوک نم معأ ةیتاذلا دوجوملا ضراوع وه هیف هنع ثوحبملا و ،دوجوم وه امب دوجوملا
دوجوملا وه یلکلال ملعلال عوضوم ،ماع لکشب و .ادرجم وأ ایدام ناک وأ ،ادامج وأ اناویح وأ اناسنإ وأ یلویه
ردص دنع ةیفسلفلا تاحلطمصملا سوماق). (٤٩١ ، ٢٨٧ ص ٣ ، رافسألا) دوجوالا قلطم و قلطملا
(٣٣٥ ص ،نیهلالملا

م:اسقأ ةسمخ مسقنت [وطسرا بتک]یه و[7]

(١):(ةیرکفلا) ةلآالا یا ،دالیملل سداسلا نرقلا ذنم نوناغروأب ةبقلملا ةیقطنملا بتکلا (١)
لجلا ،ناهربلا وأ ةیناثلا تالیلحتلا ،سایقلا وأ یلوالا تالیلحتلا ،ةرابعل ،تالوقملا
نولوقیف ةینانویلا اهئامسأب اهوركذی نأ نییمالسالا ةفسالفا ةداع ترج دق و .ظیلأالا
اقیطسفسوس ،اقیبوط ،ةیناثلا اقیطولانأ ،یلوالا اقیطولانأ ،ساینمرایراب ،سایروغیطاق

بتک و ،عئابطلال عیمج معت یتلل رومالا اهنم ملعتی ةیلک بتک اهنم و ،ةیعیبطلال بتکلا (٢)
نایکلال عمس وأ یعیبطلال عامسلا :یه و .عئابطلال نم دحاو لک صخت یتلل رومالا اهنم ملعتی ةیئزج
،ةیوجل رهاطلال یا ،ةیولعل راثآلا ،داسفلا و نوکلا ،امسل ،(ةعیبطلال یف یلک باتک وه)
باتک مث .ضعبلل اهلبقی و ،هیلل اهتبس ناکما یف ضعبل کشی (تالیلآلا) ةیلحلال لئاسملا
:یه «یرغصلل تایعیبطلال» مسلا تحت تعمج ةریغص بتک ةینامث هدعب یتأی (یلک وه و) سفنلا
،هرصق و رمعلال لوط ،مالحال یف ایؤرلا ریبعت ،ةطقیل و مونلا ،رکذتل و رکذل ،سوسحمل و سحل
خیرات :یه یعیبطلال خیراتلا یف بتک ةسمخ مث .مرهلا و بابشل ،سفننلا ،توملا و ةایحل
ن.ناویحلا ةکرح ،ناویحلا یشم ،ناویحلا نیوکت ،ناویحلا ءاضعأ ،ناویحلا

یلع اهعمج یذلا وه سوقینوردنأ حولی :ةعیبطلال دعب ام یا **ةیقیزیفاتیمل** بتکلا (٣)
ناک و .**تایعیبطلال دعب یتأت اهنال مسالا اذهب اهمسو و ،همايا ذنم فورعلم بیترتلا**
هذهب نییمالسالا دنع فرعت یه و .یلوالا ةفسلفلاب و ،یهلإلا ملعلال اهعوضوم یمس دق وطرسأرا
ةفسلفلا خیرات).ةینانویلا اجاهل فورحب ةموقرم اهنال فورحل باتکب اضیأ و ،ةثالثلل امسال
(١١٥ ص ،ةینانویلا

(اқыزیفاتимла) ةعیبطلال دعب ام

Metaphysique / ةیسنرفلا یف

Metaphysics / ةیزیلکلال یف

Metaphysica / ةینیئاللا یف

ةفسلفلاب ةصوصخمل وطرسأرا تالاقم یلع مویلل هقلطن یذلا مسالا وه ةعیبطلال دعب ام ملع - ١
یلوالا.

نرقلا یف (وطسرا) بتک عیمج یذلا یسدورلا (سوقینوردنأ) نأل مسالا اذهب تیمس
ملعلال دعب بتکلا هذه بیترت یف یلوالا ةفسلفلا عضو دالیملا لبق لوالا

یعی بطلال زامعا، مولع زایم لعی چیه رد هک تسانا لئاسم هلسلس کي درب یپ هک تسانا یسک لوا و طسرا قلعتم یاهناگادج ملع هب ار اهنآ دياب و دجنگیمن، یقطنم ای یعامتجا ای یقالخا ای یضایر ای تالاح و ضراوع ناوونع هب ار لئاسم نیا هک یروحم داد صیخشت هک تسانا یسک لوا ومه دياش. تسناد و هطبار درک فشک هک تسانا یسک لوا ومه دياش و، تسانا «دوجوم وه امب دوجوم» دنکیم عمج دوخ درگ دوخ هک تسانا یزیچ رگید مولع لئاسم زان اهنآ ییادج کالم و رگیدکی اب ملع ره لئاسم دنویپ لماع رگید ملع ره دننام و درک ادیپ هعسوت اهدعب ملع نیا لئاسم هتبلال. دوشیم هدیمن «ملع عوضوم» انیس نبالا یعی بطلال ادعبام اب و طسرا یعی بطلال ادعبام یسیاقم زابلطم نیا. تفاي یدایز تافاضا ک تسانا یسک لوا و طسرا لاح ره هب یلو. دوشیم نشور، نیهلأتملاردص یعی بطلال ادعبام هب دسر هچ داد صوصخم یاج رگید مولع نایم رد نآ هب و درک فشک لق تسم ملع کي ناوونع هب ار ملع نیا.

عمج فراعمالا ؤرئاد کي رد وا زادعب ار و طسرا راثآ. دوب هتشا دگن ملع نیا یوریمان چیه و طسرا یلو تشادن صوصخم مان نوچ و تفرگ رارق «تایعی بطلال» شخب زادعب بیترت رطن زاشخب نیا. دندرک دش فورعم «کیزیف زادعب» ینعی «کیزیفاتم» هب.

دش همجرت «هعی بطلال دعبام» هب یبرع نیمجرتم یلیسو هب «کیزیفاتم» مملک

زادعب و طسرا باتک رد هک هدش هداد ملع نیا هب تهج نادب مان نیا هک دش شومارف مک مک هک تسانا هدش هداد ملع نیا هب تهج نآ زان مان نیا هک تفرنامگ نیچ. تسانا هتفرگ رارق «تایعی بطلال» دناتعی بطلال زاجراخ - هدرجم لوقع، ادخلیق زاملع نیا لئاسم زایضعب لقالا ای - ملع نیا لئاسم لبقام» ملع نیا تسیابیم هک دش حرطم لاؤس نیا انیس نبالا دننام یدارفا یارب ورنیا زادخل ثحب رب ملع نیا لامتشا رابتعا هب رگا اریر، «هعی بطلال دعبام» هن دشیم هداوخ «هعی بطلال نآ زادعب هن هتفرگ رارق تعی بطلال لبق ادخل دناهدناوخ مان نیا هب ار نآ.

هابتشا کي هب رجنم یاهمجرت و یطفل هابتشا نیا دیدج نافسلفتم زایخرب نایم رد اهدعب یعی بطلال ءاروام اب یواسم ار «هعی بطلال دعبام» مملک ناییاپورا زایدايز هورگ. دش یونعم هکانانچ - هک نآ لاح و دناتعی بطلال زاجراخ هک تسانا یروما ملع نیا عوضوم هک دندرک نامگ و دنتشادنپ هب. دوشیم تسانا دوجوم هچ ره هخالاب و تعی بطلال ءاروام و تعی بطلال لماش ملع نیا عوضوم - می تسناد رابرد طقف هک تسانا یملع کیزیفاتم: دندرک فی رعت نیچ ار ملع نیا طلغ هب هتسد نیا لاح ره (۱۳۴-۱۳۵ ص ۵، ج ۵، یرهطم دیهش راثآ عومجم). «دنکیم ثحب هدام زادرجم روما و ادخل

ننعی «کیزیف» و دعبام ینعی «اتم» مملک ود زان تسانا بکرم و ینانوی تسانا یغل «کیزیفاتم» هعی بطلال دعبام ینعی «کیزیفاتم» و، تعی بطلال

مراهج نرق) نامز نآ مولع عیمج رد یو هک دوشیم دای روطنیا و طسرا تافلؤم زافسلف خیرات رد یرفراعمالا ؤرئادیو تافلأتمومجم و هدرک فیلأت باتک، تایضایر یانثتسا هب (دالیم زالبق: دوب تمسرق هس یاراد هک هدادیم لیکش

سلف باتک تمسرق نیا ممتاخ رد و هدوب تاییعی بطلال رد یفلتخم بتک لماش هک یرطن مولع. فلا هدوب یلوا.

هدوب ندم تسانا یس و لزنام ریبدت و قالخا لماش هک یلمع مولع. ب.

لدج و هباطخ و رعش نینعی یعادبا مولع. ج.

مان فلؤم فرط زان دوب هدش رکذ تاییعی بطلال زادعب یفیلأت بیترت بسح هب یلوا یفسلف نوچ و تمسرق ینعی، دش هدیمن (هعی بطلال دعبام) کیزیفاتم اهدعب دوب هدشن هداد نآ هب یصاخ ناوونع

نعم هب «كيزيفاتم» مملك، نيمجرتم طلغ طساو هب نامز رورم هب مك مك و، تايعي بط زا دعب دش قاطا يهلا فوسلف دروم رد نيسيزيفاتم و دش ريسفت تادرجم ملع و هعي بطالءاروام

يونعم ياهطلغ أشنم يظفل طلغ نيا نكل دسريم رظن هب يظفل طلغ كي ادتبا طلغ نيا دنچ ره. تسا هدش يرايسب

دندنكىم ريسفت روطن يا ار كيزيفاتم ديني بيم دينك عوچر يدام فسل فبتك هب رگا امش، وسم هابتشا نيا زا ار دوخ دياب مرتحم دنناوخ هتبل. «دنگيم ثحب حور و ادخ زا هك تسا يملع» - دش هتفگ آل بق هك نانچ - هك لب، تسا حور و ادخ كيزيفاتم ثحب عوضوم هك درب نامگ و درادب شاب نيسيزيفاتم، صخش تسا نكمم و تسا دوجو قلطم (يلوا فسل ف) كيزيفاتم ثحب عوضوم هتفرن رود يلىخ هدش عياش آريخا هك يتاحالطصا زا هك نآ يارب نكل. دشاب يدام لاح نيغ رد و ين هعي بطالءاروام هب لئاق هك ميوگيم يفسلف ببتك نآ هب ار «كيزيفاتم» مملك مي شاب (٧١-٧٠ ص، ٦ ج، يرهطم ديهش راثا عومجم). دشاب هدوب

هك تسا يمان، هدش همجرت «هعي بطالءادعبام» هب يمالسا هفسلف خيرات زاغ زا هك، «كيزيفاتم» آ هب، و طسرا نامز زا سپ يدامتم ياهلاس قافتا و فداصت يور زا برغ فسل ف نارگشواك رظن هب و. تسا هدمآ تسد هب يعي بط مولع رد و تاميلعت زا دعب هك هدشه داد و اشن و مان يرب راثا زا هورگ تمسق نآ هك دش رادي دپ هفسلف تغل رد ماگنه نآ اهنت «كيزيفاتم» مملك هك تسانعم نادب نيا زا نوچ و؛ دنتفاي اشن و مان نودب تسا نودم ناونع ني مه ريز نونكامه هك ار لوا ملعم تاميلعتزا، كيزيف هب موسوم ياههتشون هب يباي تسد نامز زا سپ يياهنامز رد ار اههتشون نيا قافتا باب، لاحره رد. دنتشاذگ كيزيفاتم ار اه نآ مان آرهق، دندروآ تسد هب، تسا «تعيبط» ينعم هب هك زا لب ق داتفه لاس هب سوكن يور دنآ هك تسا يمان، تسا تعيبط زا سپ ينعم هب هك، كيزيفاتم هب هك، «اتم» دنوشيپ، ريسفت نيا رد. تسا هدشه داد لوا ملعم راثا زا شخب نيا هب حيسم داليم هدمآ قافتا و هفدص تروص هب آلوا، تسا «دعبام» ينعم

هن و يقطنم تي دعب هن و يميلعت تي دعب هن، تسا ينامز تي دعب ينعم هب نآ تي دعب، ايناثو ريسفت رد - يسودقلا هرس سدق - يسوط ني دلاريصن هجاوخ. يتسه بتارم و تاجرد رد تي دعب، زومآ هب ار لوا ملعم شور و هدر ب ي هعي بطالءادعبام يشزومآ تگن هب، دوخ يمالسا ناققحم ئور نيا نيم ار لوا ملعم عي بطالءادعبام هاگنآ، دنگيم ميسقت رترب و هطسوت و ييادتبا دي وگيم و دنگيم فيصوت يگدنن زومآ يراك تبا

نيا زا و هدر ك زاغ، تسام سح تخانش هب ايشا ني رت كيزدن هك، تايعي بط زا ار دوخ ياهسر رد لوا ملعم، تسهعبانم و يدابم هب و رترود ام يسح تخانش زا هك، تسا هدي يارگ تالوقعم هب تاسوسحم ياپ، دندر كيزدن.

عورش تاسوسحم يدابم زا هك هدوب راوتسا يجي ردت ميلعت لصا رب و انيرفآ نومزآ و هدنن زومآ شور تالوقعم بناج هب اج نآزا و هدر و آيم يور تعيبط ياهه دي دپ و تاسوسحم يوس هب نآزا سپ و هدشيم (١٤-١٥ ص، يفسلف ياهراتسج). تسا هتفاتشيم

دراد يلمأت لباق تاكن زين درگريم نيا يبرجت مولع اب هفسلف هطبار هني مز رد [8]

و تامدقم نودب مه يبرجت ياه شور يتح هك نيا رب ينيم دراد دوجو يرطن كي: يفسلف تفرعم يم يلك جياتن هب لىلد نيا هب مه يعي بط مولع رد ينعي؛ دسريم من هجيتن هب يلقع ياه شور بلطم نيا نتفرگ رظن رد اب، نياربان ب. دنوش يم هميمض هبرجت هب يلقع تامدقم هك ميسر؟ تسىچ يلاع ترضح رظن. دنكن هدا فتسا يلقع شور زا هك مينك ادپ يبرجت يملع رتمك دياش

یم یتقو هک نیا یکی: می‌شاپ هت‌شاد هت‌کن ود هب دیاب ام، نم رطن هب: حابصم دات‌سا
نآ نوچ؛ مینک یم ثحب اه تسین‌اس دوخ هاگ‌دی زان دوش یم تاب‌ثا ی‌برجت شور اب ملع: می‌یوگ
تقو کی. تسا نیا مه‌ش‌شور، تسا نیا «سن‌اس»: دنیوگ یم و دنرب یم راک هب ار‌حال‌ط‌صا نیا اه
نیا: می‌یوگب و مینک تاب‌ثا ار یلقع تام‌دقم هک نآ هب درادن جای‌تحا نیا. مینک یم ثحب ه‌نوگ نیا
فرح نیا هب یراک ام: دنیوگ یم اه نآ. دشاپ هت‌شاد یلقع ه‌ناوت‌شپ هک دراد رابت‌عا یتقو ام‌ش شور
نینچ ام، اه‌ضرف‌شیپ نیا ساسا رب: دنیوگ یم طقف. تسام شور نیا و تسام راک نیا؛ میرادن اه
تاب‌ثا ناهرب اب دوخ یاج رد هک ی‌ل‌صا؛ می‌یوگ یم ام هک تسای‌ع‌وضوم ل‌صا زان ریغ نیا. میراد یرطن
تسین ی‌جای‌تحا اچ نیا. مینک یم ضرف ه‌نوگ نیا ار ه‌لئسم نیا، اه‌ضرف نیا ساسا رب؛ دوش یم
تاب‌ثا ات میریگب راک هب ار یسایق و یناهرب شور ای می‌هد تل‌اخد نآ رد ار یلقعت لئاسم هک
ساسا رب شور نیا: دنیوگ یم. تسای‌ناهرب، تسا لوصا نیا رب ینتبم ه‌برجت نیا نوچ هک مینک
ای دن‌شاپ ینیقی اه‌ضرف‌شیپ نیا هک دن‌رادن مه رارضا. دهد یم ار ه‌جیتن نیا اه‌ضرف‌شیپ نیا
تساه نآ حال‌ط‌صا قبط نیا. درک لاطبا مه دعب، درک تاب‌ثا ملع: دنیوگ یم و دننک یم ی‌ملع راک. ه‌ن
رگای‌تح، دینادب رب‌ت‌عم ار یلقع شور دیاب ام‌ش هک مینک دّیقم ار اه نآ میناوت یمن ام، نیا قبط و
یم نوچ؛ تسین دراو ناشی رب ی‌لاک‌شا «میرادن لقع مان هب ی‌زیچ» ای «تسیچ لقع»: دنیوگب
و میریگ یم راک هب ار شور نیا ی‌تای‌ضرف ساسا رب طقف ام، تسین نیا ام‌ضرف‌شیپ دنیوگ
نام‌دوخ هاگ‌دی زان ام، مه تقو کی. «ی‌ملع راک» دوش یم نیا. مینک یم ه‌ضرع و میریگ یم نآ زان ی‌جای‌اتن
لوصا نیا رب هک تسا رب‌ت‌عم ی‌ت‌روص رد، دیت‌فرگ راک هب ام‌ش هک ی‌برجت شور نیا: می‌یوگ یم
ی‌برجت شور: می‌یوگب میناوت یم ت‌روص نیا رد. تسا نیا شا‌ه‌شیر، دشاپ ینتبم یلقع ه‌ع‌وضوم
کاک‌ف‌نا اه نیا و یلقعت شور رب تسای‌نتبم ی‌برجت شور ه‌شیمه، تسین ض‌حم ه‌برجت شدوخ مه
می‌هد تب‌سن اه نآ هب میناوت یمن ار نیا اما، دشاپ مه حی‌حص دیاش و تسام تواضق نیا. دن‌ری‌ذپان

یسک ات کی‌زیف ه‌فسلف ردّال‌ثم هک دن‌درک ه‌راشا رت‌کد یاقآ بانج هک نیا رگیدی ه‌ت‌کن
ه‌درکن تاب‌ثا ار نآ ه‌برجت هار زان و دن‌ادن ار کی‌زیف لئاسم و دشاپ ه‌دناوخن کی‌زیف
یا ه‌ت‌کن ه‌راب نیا رد مت‌ساوخن نم. دن‌ام یمن یقاب کی‌زیف ه‌فسلف یارب ییاج، دشاپ
ی‌ملع شور اب هک میرب یم راک هب ار یمی‌ه‌افم کی‌زیف ه‌فسلف رد ام تسا تقو کی: منک ضرع ار
ثحب نیا دوخ، مینک یم کی‌زیف ه‌فسلف رد هک ی‌ثحب یلو، دنا هدش تاب‌ثا کی‌زیف رد ی‌برجت و
می‌ه‌افم نیا ساسا رب؛ دنا هدش تب‌اث ی‌ملع رد هک می‌ه‌ت‌فرگ ار یمی‌ه‌افم. تسین ی‌برجت ش‌شور
اه‌نآ زان رت‌ارف ی‌زیچ می‌ه‌اوخ یم، دشاپ هدش تاب‌ثا ی‌ملع شور اب ملع رد بل‌اطم نیا هک نیا ضرف یور
نیا هب تسای‌ناب نوچ هک می‌یوگ یم، می‌زاد‌رپ اه نآ هب هک نیا زان شیپ ای، مینک حرطم
، دن‌وشن تاب‌ثا لوصا نیا ات هک میراد جای‌تحا یا ه‌ع‌وضوم لوصا هب، می‌زاد‌رپ لئاسم
شور و ه‌فسلف زان هداف‌ت‌سا ه‌نوگ ود نیا. تفای دن‌ه‌اوخن ار ناشدوخ رابت‌عا اه نآ
نآ شیان‌عم و، ملع‌لاد‌عب ه‌فسلف یکی و ملع‌ل‌لبق ه‌فسلف یکی: تسای‌لقعت
طقف می‌ه‌درک هداف‌ت‌سا ه‌برجت زان. می‌ه‌درک هداف‌ت‌سا ه‌برجت زان ه‌فسلف رد هک تسین
شور نیا و می‌دوب ه‌دناوخن ار ملع نیا ام رگا. ه‌لئسم حرط یارب و، ه‌ع‌وضوم یارب، می‌ه‌افم یارب
، دنا هدش حرط هک ال‌اح اما، دش یمن حرط نام‌ی‌ارب تال‌اؤس نی‌ال‌ل‌صا، میت‌فرگ یمن راک هب ار ی‌برجت
نیا، «تسیچ ددع»: دن‌وم‌رف ه‌راشا هک نیمه‌ال‌ثم؛ می‌هدب باوج میناوت یمن ی‌برجت شور اب
؛ تسیچ ددع تقیق‌ح هک مینک یم ثحب نآ زان مه نام‌دوخ ه‌فسلف رد ام. تسای‌کی‌زیفاتم یا ه‌لئسم
ثحب نیا؟ تسای‌دوجوم نه‌ذ رد طقف و تسای‌رابت‌عا ای تسای‌دوجوم مه ج‌راخ رد و تسای‌یقی‌ق‌ح یرما ای‌آ
شور زان، مینک حرطم می‌ه‌اوخ یم تای‌ضایر ه‌فسلف رد یتقو اما. تسای‌کی‌زیفاتم ثحب کی ات‌ل‌اصا
، تسای‌لقعت شور نیا رد مه نآ ندوب ی‌فسلف. تسای‌لقعت نآ شور، مینک یمن هداف‌ت‌سای‌ضایر
نآ، درادن کی‌زیفاتم ه‌لئسم هب ی‌طبر نیا، دوش یم تاب‌ثا تای‌ضایر رد هک دراد ی‌صاوخ ه‌چ ددع ال‌اح
میناوت‌ب ات دراد یراث‌آ ه‌چ، دراد ی‌تای‌صوص‌خ ه‌چ ددع هک مینادب دیاب. تسین ی‌فسلف ثحب کی مه
اه نآ دیاب ینعی؛ دن‌راد ام یارب ی‌روصت یدابم ه‌بنج طقف اه نآ اما، مینک حرط ی‌لاؤس ه‌نیمز نیا رد
اب رگید ه‌لئسم ل‌ح اما، دوش حرطم نام‌ی‌ارب ه‌لئسم ت‌روص؛ دوش حرطم ام یارب ش‌لاؤس ات مینادب ار
یه‌ان‌تمان ددع ای‌آ»، «درادن ای دراد تی‌ع‌قاو ددع ای‌آ» هک دش حرطم لاؤس یتقو. تسین ی‌برجت شور
یه‌ان‌تمان ای یه‌ان‌تم ددع هک می‌مه‌فب میناوت یمن، می‌شاپ ه‌دناوخن ی‌ضایر رگا، «میرادن ای میراد
دوش یم نیا. تسین ی‌برجت شور اب رگید ش‌نداد باوج، دش حرطم لاؤس یتقو اما. ه‌ج ینعی

«یلقعت شور» دوش یم، مینک لح ار هلئسم ات میریگ یم راک هب هک مه ار یشور. «هفسلف» زا شعوضوم هک نآ اب درادن یتافانم نیا. دوب دهاوخ «یفسلف» دوش یم حرطم نآ رد هک مه یا هلئسم دشاب هدش هتفرگ رگید یاج.

اضف" هرابرد دینک ضرر. **تسا نیا زا رت هدیچی پ بلطم منک یم رکف نم**: نزواه نگل رتکد، هن ای دنتسه لقتسم، ضرع ای دنتسه رهوج هک نیا و اه هیرطن زا رطن فرص میناوت یم "نامز و نیب طابترا کی طقف اضف: دنتفگ یم سرتین پال لثم نافوسلیف زا یضعب. مینک ثحب دوخ رد هک ییاهزیچ رطاخ هب رتشیب، دندرک در ار هاگدید نیا. تسین ادج دوجوم کی شدوخ، تسایشا تبات ناش همه ایشا رگا یتح تشاد دوجو نامز نآ رد هک کیزیف رد هک: دنتفگ: دندرک ادیپ کیزیف **اضف میناوت یمن هک دهد یم ناشن نیا**. مینک ضرر ار اضف زا تیعضو ود میناوت یم، دنشاب **میهاوخ رگا یلو. تسا نیا زا شیب هکلب، مینادب ایشا نیب طابترا افرص ار** دیناوت یم امش یلو. **میزادرپب کیزیف هب دیاب، دراد ار تاناکما نیا اضف هک میمهفب** رد موهفم نیا دندرک نشور یلو، دینک یم نشور رت قیقده ار «اضف» موهفم طقف نیا هک دیهدب باوج دراد تلادخ ام یفسلف راک.

رد ابلاغ ام هک یلاثم. میراد مه «ملعلادعب هفسلف» مدرک ضرع نم، لیلد نیمه هب: حابصم داتسا رد، میتشادن «یژرنا» مان هب میوهفم، دیدج کیزیف زا لبق ام هک تسا نیا مینز یم نامیاه ثحب مینک ثحب میتسناوت یمن مه کیزیف رد ام، نیاربانب. دوبن حرطم شیب نرق دنج ات مه کیزیف رد هک نیا زا دعب. تسین ای تسا هدام خنس زا ایآ؛ تسیچ هدام اب شا هطبار و تسیچ یژرنا هک صاخ یفیرعت و تشگ نیببت وری و هدام اب شقرف و دش حرطم «یژرنا» مان هب میوهفم کیزیف کیآلصا، تسین هدام خنس زا ای تسا هدام خنس زا یژرنا ایآ هک دوش یم حرطم لاؤس نیا، درک ادیپ حرطم هفسلف یارب یلاؤس الاح. دهد باوج دناوت یمن کیزیف رگید ار نیا. تسا یرگید تیغقاو رد اعقاو هدام رگا: دیوگ یم؛ دهد یم باوج یلقعت شور اب و دیآ یم هفسلف هک تساجنیا. تسا هدش اب ام ار نیا. تسین یرگید خنس یژرنا، دوش یم لیدبت یژرنا هب شطاسبنا و ندش هیزجت رثا دهاوخن مجحال، دوش هیزجت، دوش کچوک ردق ره، دراد مجح هک یزیچ هک مینک یم تابتا یلقع ناهرب رطن زا اما، هدام لباقم رد و هدام زا ریغ تسا یزیچ یژرنا دنیوگ یم زورما کیزیف رد هچرگا سپ. دش و ضابقنا، دینک یم قرف شلخلخت و فثاکت لکش، تسین رتشیب تیغقاو کی یفسلف ثحب نیا اما. تسا یفسلف ثحب راک، تسا یلقعت ثحب شور نیا. دینک یم قرف شطاسبنا شعوضوم. دوب هدشن حرطم مه لبق نرق چنپ، دندرکن حرطم ار نیا وطسرا، هدش حرطم الاح یفسلف هفسلف» میوگ یم ار نیا. یفسلف و تسا یلقعت لح هار، شلح هار اما، درک نییعت کیزیف ار کیزیف دوشبات تسین یبرجت هلئسم نیا لح شور. تسا هفسلف، لاح ره هب یلو. «ملعلادعب **رد یسانش هفسلف درگزیم**، هزوج تیاس). دینکی حرطم هفسلف یارب کیزیفار شعوضوم دنچره (هفسلف یتسیچ دروم)

دسیونیم دوخ ناشیا. دندوب لاعف هنیمز ود ره رد هک دندوب یناسک زا یرفعج همالع موحرم [9] رد هک اههفسلف یضعب رد قیقحت تهج هب بنانج نیا اب یرقت شیب لاس ۳۰ زا میوگب میناوتیم، مدید یرورض ار یرطن کیزیف مهم لئاسم رد قیقحت و یسررب، دنتسه عیاش رضاعم نارود اب، دیماجنا لوط هب لاس ۲۰ زا شیب مزال هب ساحم ربانب هک یدامت نایل لاس هتاتخبشوخ یباسح دومحم رتکد یاقآ بانج موحرم دنمچرا دنمشناد دننام کیزیف زا هتشر نیا نارطنبحاص نانادکیزیف یفسلف یاههگدید زا یلیلحت باتک رب ناشیا همدم). میتشاد اهیسررب و ثحب (رضاعم)

و تایضایر ثحابم اب ناشیا زین فجن هزوج رد یگبلط تالیصحت نامز رد و نیا زا رت قباس رد ناشندناوخ سرد هوجن دروم رد همالع موحرم: دیوگی ناشیا دنزرف. تسا هتشاد راک و رس کیزیف منادب هکنیا یارب... و لوصا و هقف هلمج زا هزوج لومعم سورد دندناوخ رب هوالع نم: دنتفگ یم فجن یارب و مدرک یم هدافتسا دندوب فجن رد هک اعطال فشاک موحرم یاه هون زا تسیچ یرطن کیزیف

رد هک «مالسالایف لماکتلا» باتک بحاص «نیما دمحا» هب یضایر یرطن ثحابم یریگدای
اب هبحاصم ،یرفعج یقتدمحم همالع زا یاه هتفگان ،هزوح تیاس).مدرک یم هعجارم دوب نیمظاک
(ناشیا دنزرف)

نم :دنتفگ یم داتسا دوخ» :دیوگیم زین یباسح رتکد اب داتسا تاسلج دروم رد ناشیا دنزرف
یباسح رتکد مان هب یصخش لزنم رد هک مدینش ،مدش نکاس نارهت رد و هدرک تعجارم فجن زای تقو
یرطن کییزیف ثحابم هب عجار مه نم نوچ ،دوش یم ثحب «یرطن کییزیف» هب عجار یثحابم دروم رد
25 دودج راوگرزب و دنیا و مدش یباسح روسفورپ یملع تاسلج دراو نیاربانب ،متشاد یتاعلاطم
و یفسلف ثحابم هب عجار تاسلج نیا رد یرفعج همالع .دنتشاد یملع تاسلج رگیدمه اب لاس
ار یرطن کییزیف هب طوبرم ثحابم مه یباسح روسفورپ موحرم و دندرک یم ثحب یناسنا مولع هزوح
(نامه)».دندرکیم هئارا

یغیش تمکح و نافرع تاسلج هلسلس زا متشه هسلج [10]

شایدیپ اب . تساهفسلف هب ملع نیرت کیذن تاییضایر زا سپ کییزیف هک تفگ ناوت یم [11]
رد ... گن بگیب یهیرطن و تیعطق مدع لصا ، موتناوک کیناکم تیبسن یاه هیرطن نردم کییزیف
هتفرگ تروص یداینب ینوگرگد یسانش یتسه و یتسه یاه هلاس و ناهج حیضوت و ریسفت
و تساهدیسر نایاپ هب هفسلف نارود هک دنرواب نیا رب نادنمشناد و هفسالف زا یا هدع . تساه
هب اهنت هن هفسلف هک تفگ دیاب اما . دیوگ خساپ هفسلف یاه شسرپ هب دناوتیم کییزیف
ام یملع یهنیمز ره رد دراد ار دوخ صاخ یاهدربراک فلتخم یاه هزوح رد زونه هکلب ، دیسرن دوخ نایاپ
هک کییزیف نیمه لاثم ناوئع هب ، میشاب هتشاد زین یفسلف جاتنتسا نآ زا هک مینک یم یغس
هفسلف عون کی دیاب ار یرطن کییزیف دوخ ، دوش یم میسقت یلمع کییزیف و یرطن کییزیف هب
هب و هداد تهج ریغت هتشدگ هب تبسن زین هفسلف ، کییزیف ملع و شناد تفرشیپ . تسناد
یم نآ هب تعیبط هک تسایزیچ نآ کییزیف رطن زا تقیقح . تساهدیسر یرت قیقده یاه تخانش
هب تبسن ماسجا ، دنراذی طاب ترا هچ مه هب تبسن نیا دروم رد ، دد یم ماجنا دوخ هب دوخ و زادارپ
دنک یم یسررب مه اب ار اه هطبار نیا کییزیف . دنتسه هنوگچ اهورین . دنراد یا هطبار هچ رگیدکی
ی هزوح رد رت شیب نیا دنک یم رطن راهطا دعب ای ، تساهدوب ادتبا ورین هک نیا دروم رد اما
، دد یم یفسلف تخانش اه نآدرواتسد و اه هداد زا هفسلف و تساهفسلف .

و نامزینعی دوش یم هتسیریگن عون کی هب ناکم و نامز هب تبسن یهیرطن قبط رب کییزیف رد
تسانیا ناشتوافت اهنت دنا هتسبباو رگیدکی هب اهنت آهکلب درادن دوجو هئاگادج و قلطم ناکم
نییپ هب الاب زا ناکم و هدنیآ هب لاج زا و لاج هب هتشدگ زا ، دنک یم تکرح تهج کی رد نامز هک
روصت نیا رب یضعب هک هنوگ نیا ناهج رد قیاقح ندوب قلطم و یبسن دروم رد ، درادن نایرج
قیاقح هکلب . تسین روط نیا (تبسن یهیرطن هب هجوت اب) دنتسه یبسن قیاقح هک دنتسه
نیا و دیآ یم دوجو هب یدنزرف دشابن یردام ات دنزرف زا لبق ردام دننام ، دنراد دوجو ناهج رد یقلطم
هدش دم تبسن یهیرطن اب طاب ترا رد لومعم روط هب هک رکف زرط نیا . تساهقلطم قیاقح زا دوخ
نیناوق ندوب قلطم دروم رد هکلب هتفر نیب زا ندوب قلطم هک دیوگ یم تبسن نوناق . تساه
، دشاب ناسکی فلتخم رگ هدهاشم هب تبسن هک درک تبحص یروط دیاب .

نیناوق ندرک ادیپ یپ رد نردم کییزیف . دنتسه اه هرذ و اهورین داحتا یپ رد نانادکییزیف هزورما
هب نامسیری هیرطن . تساهدش هتخاس یزیچ زا اه هرذ نیا هک نیا و تساهیلوا یاه هرذ رب مکاح
اه هرذ هک تساه نآ نیبم یهیرطن نیا . تساهجوت دروم رضاح لاج رد اه یهیرطن نیرت یداینب ناوئع
رد اه هرذ دروم رد هرذ - جوم زونه هک یتروص رد . تسین مهم نادنچ یا هرذ و دبای یم لوحت ینامسیری
یم نایب یفسلف لکش هب یکیزیف یهیرطن هک تساه نیا نیبم دوخ نیا و . تساهجیار کییزیف
زادارپ یهیرطن نانادکییزیف رتشیب متسبی یهدس رد . دیآ رد هبرجت هب ماجنارس هک نیا ات دوش
داقتعا نوچ ، تساهجیار تارذ کییزیف دروم رد هلاس نیا و دنراد هجوت کییزیف و یضایر یاه هبنج هب

سپ ، میهد ناشن هبرجت و شیامزآ ی هلیسو هب ار تارذ میناوت یمن هک تسنا نیا رب نانیا
زیلامرف ار بلاطم نایب هنوگ نیا و کاروک دننام دننک یم نایب یضایر نابز هب ار تارذ کییزیف
(اه نآ هطبار و هفسلف و کییزیف هلاقم)دنیوگی میضایر

کییزیف زایرامش فالخرب وا ،تسنا هفسلف رادتسود نادکییزیف کی (Rovely.C) یلوور ولراک
،واتعیبط هفسلف هاگن رد و وطسرا نامز زا اهنت هن هک تسنا رواب نیا رب یزورما ناگهشیپ
نانچمه زین رضاعم کییزیف هاگن اب و هرود نیا رد هکلب ،دناهوب هتخم آمه هب هفسلف و کییزیف
اهنآ یود ره یارب هطبار نیا هکلب ؛تسنا هئاتسود هطبار کی زا رتقیمع و ینتسسانگان ،دنویپ نیا
یاعدا نییبت یارب Scientific American هیرشن رد یاهلاقم رد وا ،تسنا یرورض و مربم زاین یعون
نینچ و هدناسر ناتساب نانوی هب ار ریخا انادکییزیف نیب رطن فالتخا نیا هشیو شیوخ
وا بلج راکتبا ،تسین ریخا یاهلئسم ناگهشیپ کییزیف زا یخرب ندوب هفسلف دض هک دیام نیم
اب وا ،تسنا نوطالفا یمداکآ رد عازن نیا یمیدق خساپ هب عاجرا ییاهه رطن نینچ هب خساپ رد
هک نامز نآ رد وطسرا فورعم هتشون هب یتسیفوس و ینوطالفا توافتم هاگن عون ود هسیاقم
هاگن هب خساپ رد وطسرا یاهلالتسا هک تسنا یعدم و دنکی میهراشا تسنا یمداکآ ناوج درگاش
یگدنز و شرگن کبس هب (Isocrat) تارکوزیا هب قلعتم)یتسیفوس سرادم یداقتنا
،تسنا هدافتسا لباق ام یارب مه زونه ،هنافوسلیف

زایرگید هنوگ و هدوبن شدوخ نامز یشرزمآ سرادم نیتسخن نوطالفا یمداکآ هک دینادب تسنا بلج
ناشیا تیبرت و یلمع روم میلعت تهج رتشیب هک تشاد دوجو نامز نآ رد ناناوج شزومآ یارب سرادم
ورکفت زا صاخ ییوگلا نوطالفا یمداکآ و ندوب هدش هداد بیترت ینتآ بوخ دنورهش کی ناونع هب
دنچره هک دادیم میلعت تفرعم یایوج ناناوج هب یب تارم هلسلس یتیبرت ماظن کی رد ار یگدنز
مولع هنیمر رد رکفت ،تاذ هب و یلوا فده اما ،دندشیم هدرمش زین یرادمامز هتسیاش ،رما تیاهن رد
،دوب یلقع و ینهذ

هدینشن ار نآ زایفلتخم یاهنایب و دیشاب هفسلف لها تسنا دیعب هک وطسرا فورعم هلمج نآ
هفسلف هب بیغرت هلاسرب هک Protrepticus مان هب یشریگنا هاتوک راتشون نیمه رد دیشاب
رگا و دینک یزروهفسلف دیاب ،دینک یزروهفسلف دیاب رگا « :تسنا هدش هدرآ ،هتفای ترهش
نیا ربانب ؛(دیتسه یزروهفسلف لاج رد)دینک یزروهفسلف دیاب زین دینک یزروهفسلف دیاب
».(دیتسه)دینک یم یزروهفسلف (لاج رد) تروص ره رد

رد هفسلف زا وطسرا عافد رگا یتح ،هفسلف و ملع تفرشیپ لاس رازه ود هک تسنا دقتعم یلوور
رد و تسنا یفاک بلطم نیا تیوقت و دییات رد ،دوبن تارکوزیا طسوت نآ ندوب هدویهب ماهتا ربارب
یاهلالتسا هک دزاسیم نشور وطسرا یاهلالتسا دییات یارب دیدج ییاهلالتسم دهاش ندرآ اب همادا
رب ینبم یلعف یاهاعدا هب ات میریگب ماهلا اهنآ زا میناوتیم ام و تسنا مهم مه زونه وطسرا
لالتسا هچ همان نیا رد وطسرا مینیبب اما ،میهد خساپ کییزیف یارب هفسلف ندوب هدیفی
(۱)مربم زاین ای یردارب ؛هفسلف و کییزیف هلاقم ،گنهرف و یسانشن ناسنا تیاس)دوب هدرک

رود نادنچ هن یاهبرجت زایفسلف لد درد یردق

رد یدج اهردقنآ هن و نیریش یاهیشاح ناونع هب ار یفسلف ثحابم مامت قایتشا اب هک ییاهلاس
دهاش !یعیبط روط هب و هراومه ،مدرکیم لایبند کییزیف هتشر رد مایهآگشناد سورد رانک
اب هتبالا هک مدوب هزوح نآ رد دوخ دیتاسا طسوت قیالغ نآ نتفرگ هرخس هب یتح و ییانتعایب
اما ؛دوبن درومیب مه نادنچ ،دنتشاد دوخ نهذ رد یناسنا مولع و هفسلف زا هک یایرطن هنیشیپ
تیللاعف یدج و یراج نتم هب هیشاح زا ار دوخ یاج نم یارب یفسلف تیللاعف و ثحب هک یمآگنه
یردام رب ینبم ،یتنس هفسلف رد نف لها دانسا هراومه ،داد ریغت ،یهآگشناد و یسرد
قایتشا و تبغر اهنت هن ،لاج و هتشذگ رد الیتسا نیا رب دیکات و مولع رب هفسلف
یارب ار مهار یتح ،درکیم رتزمرب و رترواب ار هفسلف دروم رد ،نم نیشیپ

هناماس رد یاهتشر نیب یدرکیور و هیوسود هطبار سنج زا ینیبت هب یبایتسد
رد هناسانش تفرعم و هناسانشیتسه نیداینب یاهشسرپ هب خساپ تهج رد **ملع هفسلف**
-دوشیم هدهاشم نازیزع نیا راتشون و مالک رد هک هچنآ. **دوم نیم رتتخس و گنت**، ملع تحاس
یکیزیف شرگن و یبرجت ملع ندوب میقع و یلصاحی ب-لباقم یطارفاه هبج اب تهابش رد تسرد
یاهغازن، هفسلف فلاخم-ناگشیپکیزیف هک ههنگامه تسا نآ تیلک رد ناهج نییبت یارب
،دندادیم فرص یطافل و یگدیفی ب هب مهتم اریفسلف

،یلمع و یدربراک هصرع رد یتح هزورما هک دریگیم تروص یطیارش رد الاب زا هاگن نیا
اب قالخا و یسانشهعماج نوچمه یرطن مولع هک تسا هدش ثعاب یاهتشر نیب یاهشرگن
نوچمه یتابساحم و یتایضایر مولع و یژرنا هطیح رد کیزیف نوچمه یبرجت مولع
هک روطنامه دنناوتب ات دنوش هتخیم آ مه رد یسدنهم و ینف شناد رانک رد رامآ و داصتقا
یاهشزرا و تداعس هب دنراد یمکی و تسرب نرق ناسنا یارب بولطم یگدنز کی نتخاس رد یعس
و یرطن یاههغدغد یارب یخساپ و دنشاب هتشاد هجوت زین ییزج و یلک هاگن رد وا یقالخا
حطسمه هب و یاهوال لماعت کی رد یرطن هصرع رد یهاگ هچرگا دادیور نیا. دنبایب وا هناسانشانعم
زا یدنمهره ب زا زاینی ب ار اههزوح زا کی چیه، هخاش ره یصصخت یدنبزرم طفح اب اما دریگیم تروص
شود رب ار یرشب ندمت خیرات تعسو هب ییاعدا ناوتیم ههنگام سپ. دنبیمن رگید هزوح
یتسیچ خساپ هب یبایتسد یارب هار نیرت هب ار نآ و میراذگب یفسلف رکفت
هب دنمزاین ار خساپ نیا نتفای و مینادب ناسنا یارب نآ شیدایپ زا شسرپ و یتسه
لباقریغ تیغقاو کی ناوئع هب یبرجت ملع سنج زا و یکیزیف ییاهنییبت یسررب
؟!میدادن راکنا

یارب ار هصرع نینچنیا هک، مضحم یکیزیف و یفسلف رکفت نایارگرادتقا نیا دیاش
یرتوبک هنال لصا سنج زا یاههغدغد، دندنکیم گنت یرگید رب، لماعت و یزروشناد
یکچوک هب- یفقس ریز یرابجا ینیشنهم هب راجان ادابم هک دنراد رس رد ار هلکییری
،دندوش رگیدکی اب -نارکیب ناهج زا ام دودحم شناد

$n > m$ **تیصاخ اب ار m و n یعیبط ددع** ود رگا یرتوبک هنال لصا ساسا رب: یقرواپ رد)
رتوبک هنال کی لقادح هاگنآ، دریگ رارق رتوبک هنال m رد n یش رگا، میشاب هتشاد
ای یردارب؛ هفسلف و کیزیف هلاقم، نامه)، (دوب دهاوخ عیش کی زا شیب یاراد (هسفق ای
(۲)مربم زاین

یراظتنا دح زا رتارف ریثأت هفسلف، ملع و هفسلف ندوب طابترایب یهراپرد ییاهاعدا فالخرب
رب یرگبیرخت تارثا هتشذگ زا هفسلف-دض یژولوئدیا نایرج. دراد مه زونه و هتشاد کیزیف رب
دازآ یرکف طخ ربارب رد یگمه یبرجت کیزیف رد مهم ریخا یاهماگ. تسا هتشاد ملع ییایاز
جاوما و زگیه تارذ ییاسانش لثم یبرجت جیاتن. **ددریگیم رارق یرطن کیزیف رد زورما**
،دنتشادن ار شرایطنا اهلیخ هک یگنیرق-ربا ییاسانش رد تیقفوم مدع هتبل و، یشنارگ
ات دنکیم توعد ار ام و هدرب لاؤس ریز یرطن انادکیزیف نیب رد اریفسلف یاهرادنپ رابتعا
هفسلف هطبار یهراپرد میهواخیم. میشاب هتشاد یملع شور رب هفسلف باتزاب هب رگید یهاگن
،مینک تبحص کیزیف و

هب گربنیاوگربنیاو نویتسا: دوب شپ لسن گربزب نادکیزیف باتک لوصف زا **هتسلا** “
،دنکیم بیرخت ار نآ، دشاب کیزیف لاجکمک هک نیا زا رتشیب هفسلف هک دنکیم اعدا ییایوش
صالخ نآ رش زا دیاب انادکیزیف هک تسا ناگانوید ندرک تفخ صوصخم تکاژ بلغا هفسلف
هک یگربزب تاللاؤس نوچ؛ “**تسا هدرم هفسلف**” تفگ دوخ فورعم یهلمج رد گنیکواه نویتسا. دنوش
نوسیات سارگد لینتساهنادکیزیف ناتسد رد نونکا، دشیم ثحب نافوسلیف طسوت آلبق
موتناوک کیزیف یهراپرد ام...، میریگیم دای شرئتسگ لاج رد ناهج یهراپرد ام...: هدرک مالعاً اوموم

یتحار یلدنص یور زا دیناوتب امش هک تسا یزیچ زا رتارف اهنیا زا مادک ره ،میریگیم دای هفسلف .مفلایخ نم .”ندهیم هئارا قلطم”اموزل ...نافوسلیف یهعماچ لک هک دینک طابنتسا همادا شقن یافیا هب”الامتحا و هتشاد ،کیزیف”اصوصخم ،ملع یهعسوت رد یرورض یشقن هراومه داد دهوخ

کیس الکی هیرود رد ،نتآ رد هرطانم نیایه یلوا ناشخرد لصف .تسین زورید ای زورما لام هرطانم نیایا زات ود .دن درکیم لیصحت فورعم سرادم رد رهش ییالط اوج لسن ،نامز نآ رد .دروخ مقر شدوخ .دوب هدش سیسأت نوطالفا طسوت **دک** و **تارکوسیا یه سردم** :تشاد دوجو فورعم یاهه سردم کی تارکوسیا .تشاد توافت اهنآ یشزومآ شور :دوبن تیغی کی یهرابرد طقف ود نیایب تباقرب یارب زاین دروم میقتسم شناد و اهترام نتآ ناناوج هب هک دادیم هئارا الاب حطس یلمع تالیصحت درکیم ثحب اهناینب یهرابرد یلک تالائوس یور اما یمداکآ .دادیم ار هریغ و تواضق ،تلاکو ،تسایس

نت آرد نوطال فایم داک آیه زوم

یهجوت لباق روط هب و دوب میقتسم شناد و لیصحت یارب نوطالفا شور را تارکوسی تاداقتنا رد هک اهناآ: ”درادن ملع رد یشقن چیه هفسلف دنیوگیم هک تسا ینادنمشاد یهزورما یاهاعدا هیبش وخ صحفت و قیقحت هب و ... دندنکیم نییعت ار اهاعدا و اهتابثا هک یناسرک ،دنا هفسلف راک و دتفایب قافتا رگا یتح ... ،دندنکیم تکرش یلمع یاهشقن را مادک چیه رد یلو ،دناهدرک ،دندنکیم ارجا دوخ لکش نیرتدب هب ار ناآ راکدوخ تروص هب ،دنشاب هتشاد اریراک لرتنک تیلباق هداد نیرمت [یعقاو ملع رد] رگا ،دنرادن [هفسلف] یاهاعدا یهزورما یاهاعدا چیه هک ییاهناآ ،سکعلاب ،نیراربانب .دنراد قوفت یلمع فادهایه مه رد هتفر مه یور ،دنشاب هتشاد یحیحص تارطن و دنوش .”تسا فرصمی لماک روط هب هفسلف ،مولع یارب

رد هاتوک یا هلاقم نوطالفا هسردم رکفشوخ نایوجشناد زا یکی، هدش تبث خیرات رد هک روط نامه هک ی ناوج. دش فورعم ناتساب نارود رد هک ینتم، (Protreptidus): تشون تارکوسی تاداقتنا باوج مان. دنک زاب ار شدوخ یهسردم ات تشگزب تیاهن رد یلو، درک کرت ار نتآ سپس و تشون هلاسرب ربارب رد وطسرا عافد هک ددیم تداهش هفسلف و مولع یهعسوت لاس رازه ود. دوب **وطسرا**، ناوج نیا خساپ یارب اهنا زا ناوتیم و تسا هدنر مه زونه وا یاهاعدا. تسا هدوب قح رب تارکوسی یهاو تاماهتا. درک هدافتسا، درادن یاهدیف کیزیف یارب هفسلف هک نیا رب ینبم یراج یاهاعدا هب نداد.

نآ زا و هدوب دیفم لمع نیوکت یارب یلک هیرطن هک دوب تیعیقاو نیا و طسرا یاعدا نیلوا یهچوت لباق روط هب ود ره ،ملع و هفسلف هک یلاس رازه ود زا سپ ،هزورما .دنکیم ینابی تشپ .تسا ناوارف ملع رب هفسلف ریثأت دروم رد یخیرات دهاوش ،دناهتفای هعسوت

زا یخرب رد ملع دض تارظن هب یشنکاو یملع یاهه قلع رد هفسلف دض رکف یاهشور یضعب زا یضعب رب هک ی"رگدیه-اسپ" وج رد .دشاب یم یناسنا مولع ریاس و هفسلف یاهه نیمز ملع هک روطنامه !تسا هدش لدب راختفا هب ملع نتفرگ هدی دان ،هدرک هبلغ هفسلف یاهنام تراپد رد .دیاب ار ملع یمشچ راهچ دیاب زین هفسلف ،دنک شوگ هفسلف هب ،عمج ساوح یلیخ دیاب ،سیول و لرسوه ،تناک ،مویه ،تارکد ات نوطالفا و وطسرا زا :تسا هدوب نینچ زین هتشدگ یتح هتشدگ گرزب نافوسلیف زا مادک چیه .تسا هدوب ملع اب گنهامه هراومه هفسلف نیرتهب .دنریگن یدج ،هدرک شکشیپ ناشنامز ملع هک ار یناهج شنادهک دناهد رکن رکف مه هظحل کی یارب

، درادن ار ام تال او س یه مه ه ب نداد با و ج تی فرط . تسام گ نه رف زا ی رورض و هتسوی ی شخب ملع
زا ؛ تسایا هدرتسگ یاهه ناماد یراکمه یه جی تن ، ام یلک شناد . تسای تردق رپ یرایسب رازبا یلو
اهنآ نتخاس هچراپکی رد ام تیلباق و ، رنه و تایبدا ات هتفرگ هتسلف و ملع

یاهبرض، میراد تسد نی زا مه یدایز نافوسلیف و، دندهیم فیفخت ار ملع هک ینافوسلیف نآ
ملع لباقم رد شنادهنیمز یمامت هک دندنکیم اعدا اهنآ یتقو. دندنزیم ندمت و درخ هب یدج
تکمین یور دقهتوک درمریپ ود دای هب ارم، دندنادیم رتهب هک دنتسه اهنآ و، تسا ذوفن لباقریغ
دندانایم کراپ:

، تسا ذوفن لباقریغ دندنادهیمز یمامت هک دندنکیم اعدا اهنآ یتقو. دندنزیم ندمت و درخ هب یدج

میناوتیم هاگن نی اب ام؛ کیزیف هب مه هفسلف، دراد زاین هفسلف هب کیزیف هب لاقم!! (مینک تفرشیپ)

تسیچ ناتروطنم. دیدرک هراشا کیزیف هب ۱۹۷۰ هه رد کیزیفاتم تشگزاب هب ناتنخس رد

کیزیفاتم» مان هب یسررد ناهج رد رابنیتسخن یارب الامتحا ملع هفسلف یرتکد عطقم رد
و یمویه تنس هب یقطنم مسیویتیزوپ تشگزاب رد هک مدرک ضرع. میدرک فیرعت «یلیلحت
رانک رد) یملع یاههرازگ یارب یرادانعم رایعم ناونع هب یبرجت یریذپقیقحت رایعم شریذپ
هب دشیم یقلت ییاههرازگ نیچ دقاف هک هعیبطلادعبام (تایضایر و قطنم یلیلحت یاههرازگ
شرگن هدیچچ ناوچ یدح ات، ریآ هتشون، «قطنم و قدص، نابز» مهم باتک. دش هدهان رانک
رد رپوپ. دشیم زاغآ «هعیبطلادعبام فذح» فورعم هلاقم اب، دش یقلت یقطنم مسیویتیزوپ
یتسرد کرد تشاد هعیبطلادعبام زا وا هک یکرد دنچ ره، تفرار دوخ هار هعیبطلادعبام هب هجوت
خیرات و ملع خیرات یارب یتالکشم هچ هعیبطلادعبام زا وا تسردان کرد هک ماهداد ناشن نم و دوبن
و هعیبطلادعبام یفن رد مسیویتیزوپ یاهویوردن مارآ مارآ. دراد ملع هفسلف و هعیبطلادعبام
یریذپانزیرگ مه یتسار هب هعیبطلادعبام هک دش راکشآ و تفر نایم زا نآ زایزانیب ساسحا
رد یلیلحت تنس نورد هب نوگانوگ یتسیویتیزوپریغ یاهنایرج دورو نینچمه. یرورض مه تسا
تسا وگوتفگ نی هلصوح زا نوریب اهنآ زا ثحب. تشاد شقن هعیبطلادعبام هب تنس نی هجوت
هتسناد نکممان ار صاخ هعیبطلادعبام اهنت تناک. تسا هدوب مهم رایسب مه تناک قیققد شنواخ
هعیبطلادعبام هعیبطلادعبام ار دوخ راک الصا و هتفریذپ ار ماع هعیبطلادعبام هک یلاح رد دوب
مهم ثحابم یلیلحت نافوسلیف زا یدایز رامش یاهششوک اب اتیاهن. دوب هتسناد
دش صاخ روط هب تنس نی رد ملع هفسلف دراو و ماع روط هب یلیلحت تنس دراو یعیبطلادعبام
هک تسایلاس دنچ. دنوشیم رشتنم و هتشون هنیمز نی رد یدایز یاهباتک و تالاقم هزورما
ملع نافوسلیف زا یرامش طسوت مه «ملع کیزیفاتم نمجنا» مان هب یللملانیب ینمجنا
و کیزیف هفسلف و ملع هفسلف نورد رد کیزیفاتم ثحابم حرط دهاش و تسا هدش سیسات
میتهسه رگید فاضم ای صاخ یاههفسلف زایرایسب.

دراد یثحابم هچ

دوجو یاههونوگ ای تیلع ای دوجو تالوقم ای دوجو هراب رد الثم، دوشیم ثحب ینوگانوگ ثحابم هراب رد
ای ناکم و نامز هب طوبرم ثحابم ای (entity) دنموتسه دننام یمیهاقم ای هژبا ای یعیبطعاونای
هک دنایمیهاقم اهنای... و یگژیو ای ینامهنا ای رهوج ای تاذ ای ترورض و ناکما هراب رد ثحب
کیزیف زا ار اهنآ یلو دنراد زاین اهنآ هب و دندنکیم راک اهنآ اب هناهگان آن ای هناهگان آنادکیزیف
تسا کیزیفاتم نامه نی. دناهدروآ رگیدی اج زا هتسنادن ای هتسناد ار اهنآ. دناهدرکن جارختسا
ات ملعریغ یتفرعم یاعدا هونوگره فرص زا، دوشیم هضرع کیزیفاتم زا یتوافتم فیراعت هتبالا
هعیبطلادعبام ای کیزیفاتم ناونع نیمه ادعب هک یباتک رد شناد نی زا و طسرا فیراعت هب هجوت
(هصاخ روما و هماع روما ای صاخ و ماع شخب ود رد) تایهلا ناونع اب مالسا ناهج رد. تسا هتفای ار
نانچمه هعیبطلادعبام رد یشیارگ ره دیاب ام نم رطن هب. تسا مولع همه سار رد هک هدش هتخانش
هفسلف» ای «تایهلا» ای «ایفوس» نی یارب و طسرا هک دخرچب یفیرعت ای هفیظو روحم لوح
دیوگیم یلو؛ تسا هدربن راک هب ار «کیزیفاتم» هژاو شدوخ و هتبالا. تسا هدرک مالعا «یلوا
وهامب دوجوم هب ملع» انامه تسایلوا هفسلف ای یرب شناد هک شناد نی هفیظو نیرتیروحم

هک نی زا رظن فرص «دوجو» ای «دوجوم» ماکحا هراب رد ینعی؛ تسا «دوجو وهامب دوجو هب ملع» ای «دوجوم هب ، میریذپب کیزیفاتم یارب ار فیرعت نی رگا . دنکیم ثحب تسا ی «دوجو» هچ ای «دوجوم» هچ هژیو هب و یدنمشناد ره . میریذپب ار کیزیفاتم هب کیزیف دننام یمولع زاین میناوتیم یناسآ لصا رد هک دراد راک و رس یمهم نیداینب میهافم اب هتسنادن ای هتسناد ینادکیزیف ره . دراد اهنآ هراب رد ثحب یارب ار صصخت نیرتشیب لوصالایلع نادکیزیفاتم و دنایکیزیفاتم یاهزات میهافم مه ات دننکیم کمک نانادکیزیفاتم هب الباقتم نانادکیزیف یاهدرواتسد هتبلانانچ دننک لیلحت و دنگنب یدیج یتفرعم وترپ رد ار دوجوم و یمیدق میهافم مه دننک حرطم ار ، «ناکم» ، «نامز» ، «تکرح» ، «هدام» نوچ یمیهافم هب دهوخب هک یلیلحت نادکیزیفاتم ره هزورما هک هرهب اههنیمز نی رد کیزیف یاهدرواتسد زا دزادرپب ... و «هتشذگ هب رفس» ، «یگتسیاپ» یلیلحت هفسلف رد کیزیفاتم و کیزیف نایم یدج یتشآ و لماعت کی هزورما نیاربانب . دریگیم (یمرکا یسوم اب وگ و تفگ رد هفسلف و کیزیف ، زورما گنهرف تیاس). تسا هتفرگ تروص

مولع و هیاپ مولع :مود لصف
یناسنا

نآ یور رب یشزراود قطنم و تسا هیآپ، یزاف قطنم. تسا انبریژ نوچ، دشاب دیاب یزاف قطنم رگم، میرادن ار یاناسنا ملع چیه، ام ینعی. مدرک ضرع رطاخ نیا هب ار بلطم نیا نم. دوشیم راوس ملع. دراد تلاخد نآ رد انبریژ ناوئعهب هیآپ مولع مهم یئابم، دمهفیم مه رشب دوخ آدعب هک نیا یور رب هک رگید مولع رد! بجع هک دنمهفیم بترم آدعب ینعی. نیمه ینعی مه [5] یاهتشر نیب اه نآ زا میناوتیم ام. دروخ یم ام درد هب اچنیا رد، دناهدرک راک نآ یور رب و تسا هدش رکف ثحابم نیا. مینکب هدافتسا اچنیا یارب.

مولع لابند لوا، ییاسانش رد ینعی؛ مینک یدنبهدر هک تسا نیا مراد هشیمه نم هک یدیکأت ییاهزیچ، هتشدگ شایناوج هک دورب هیآپ مولع لابند ی تقو رگا اما. ییانبور مولع ات دشاب هیآپ اما. دنک هنیهب هدافتسا اهنآ زا شیآچرس دناوتیم دراد زاین اهنآ هب ی تقو هک دیآیم و اتسد هب رد نوچ. تسا تحار دریگب ارف آدعب ار ییانبور مولع و دنکب راک ار هیآپ مولع نیا یناوج مایا رد رگا راک ار مولع نآ ی تقو، دنک ادیپ زاین مولع نآ هب و دوش هدی شک شلاچ هب، ثحب اچک ره فلتخم مولع. تسا شتسد هیآپ مولع نوچ؟ اچ. دراد نتفگ یارب یفرح اضف نآ رد. دروآیم مک دشاب هدرک اذل. ماهدرک ضرع ررکم ار اهنیا نم. دورب نارگیدی غارس و درادرب ار دوخ ییادگ هساک مادم دیابن [6] [7]. تسا زاین هدش یدنبهدر مولع نتسناد و یمومع تامولعم

نآ ریس و یسانشناور: لاثم کی

۱. ضحم یاناسنا ملع

تسا لاس هاجنپ و دص ای دص دودح رد نآلا هک تسا ام نامز رد یسانشناور، نآ نشور لاثم کی لاثم یاه یگدنفاب و ضحم یاناسنا ملع کی ناوئعهب دندوب یسانشناور هب لوغشم هک ی تقو ات. [8] مراد نم هتبلآ. [10] بیبرغ و بیجع؛ دوب یلذتبم حضرتفم ملع کی، [9] دیورف لاثم اهانسانشناور. تسا نم صقن زا بُخ هک، تسا هابتشا دنیوگب مه رگا. میوگیم ار مدوخ تّین هذ

۲. یاهتشر نایم ملع

ناور ناوئعهب و میفابب و مینیشنب روطنیمه هک تسا یراک هچ نیا هک دندیمهف اهانسانشناور نیب مولع نیرتمهم زا یکی یسانشناور نآلا الاح. تسین تسرد راک نیا، میهدب مدرم دروخ هب اه نآ هب، دندنکیم تروشم نم اب و دنیآیم هک یاناسک. [11] تسا بوخ نآلا و تسا هدش یاهتشر ملع کی هب لیدبت نوچ؟ اچ. تسا بوخ یسانشناور هتشر رد لیصحت هک تسا ینامز نآلا میوگیم نوناق کی زا یتح، سانشناور نآلا ینعی؟ هچ ینعی یاهتشر نیب. تسا هدش یاهتشر نیب دیآیم و. درذگ یمن مه فیطل و قیقده یلیخ یبط یبرجت ثحب کی زا. درذگ یمن مه هداس یکیزی هیآپ مولع هک دندیمهف ینعی؟ هچ ینعی نیا. دنکیم هدافتسا یسانشناور ملع یارب دراوم نیا زا و هب راک هچ نم دیوگب و دینکب ثحب ار یسانشناور دینیشنب و دیورب هک تسین هنوگنیا هک تسا هدیمهف و. مینکیم ثحب ار یسانشناور طقف نم؟ مراد کیزیف هب راک هچ؟ مراد تّایضایر [12]. تسین هنوگنیا

دندراد یهآگدید نینچ زین یرفعج همالع [1]

تاریثأت فلتخم یمیهافم و تافی رعت اب، تفرعم و ملع یاهنارود نیرتیمی دق زا کیزی ف ملع .تسا... هتشادهینیبناهج و مولع رد یمهم رایسب

ورملق رد یناوارف لئاسم، ضحم یملع هاگید زا کیزی ف تفرشیپ اب نامزمه هک تسا یهیدب ...تسا تفای هعسوت زین دنراد تّیمها لامک هک یرظن کیزی ف

هک تسا کیزی ف ورملق رد رتلماک و رتدیدج فراعم زور ره یارب یرورض یتامدقم دننام لئاسم نیا **اه نآ زا تشادرب زرط و یناسنا مولع ینابم رد یتح** و یشان نشناهج تارکفت زرط رد یفسلف یاههگدید زا یلیلحت باتک رب ناشیا همدقم).دیام نیم داجیا ار یتیمها اب تاریثأت (رصاعم نانادکیزی ف

لئاسم و اهانارب؛ تایضایریات لوا هسلج [2]

یشزرا ود قطنم [3]

یم ریبع ت ییوطسرا قطنم ای کیسالک قطنم هب نآ زا هک قطنم نیا رد : یشزرا ود قطنم .درادن دوجو یموس تلاح و غورد ای تسا تسار ای هراومه اه هرازگ شزرا، دوش

ندوب لاجم لصا). دشاب تسردان مه و تسرد مه نامز کی رد دناوت یم نیا هرازگ چه ساسا نیا رب هن و دشاب تسرد هن دحاو نآ رد دناوت یم مه نیا هرازگ چه هوالع هب و (نیضیقن عافترا (ریونت تیس). (نیضیقن عافترا ندوب لاجم لصا) تسردان

هعلاطم دروم رگید عاونا همه زا شیب هک دراد **یروص قطنم** زا ییاهه نوگ هب هراشا کیسالک قطنم کارتشا رگیدکی اب اهیگژی و زا یاهعومجم رد قطنم یاهه نوگ نیا .دنوریم راکه هب و دناهتفرگ رارق :هلمج زا ،دنراد

.در مه دوش تابثا مه دناوت یم **هرازگ** کی : نیضیقن عامتجا هلاحتسا هدعاق

در مه و دوشن تابثا مه دناوت یم هرازگ کی هک تسنیا رب یدم : نیضیقن عافترا هلاحتسا هدعاق .دوشن

هک) درادن یموس تلاح، در ای دوشیم تابثا ای هرازگ کی : ثلاث قش درط ای طسو قش درط لصا هدعاق (تیس). (دناهتشاد ییاهتفرشیپ و اهقیقحت یشزرا ود یاههرازگ یور رب نادنمشن اداریخا هتبلال (ایدپ یکی و

هدوب هارمه هدیقع نیا اب یفسلف هاگن زا هچ و یضایر دید زا هچ، متسیب نرق ات قطنم هعسوت ود» لصا هب قطنم رد ار عوضوم نیا .ود ره هن و تسا غورد ای و تسا تسار ای هرازگ ره شزرا هک تسا لصا .دراد قرف ثلاث قش درط لصا اب هتبلال و دنسانشیم (principle of bivalence) «ندوب یشزرا ار اهنآ و طسرا شدرگاش و نوطالفا هک تسا رکفت هئاگ هس لوصا زا لصا نیموس ثلاث قش درط و رکفت شور هدنهد ناشن یدودح ات هک لوصا نیا یقطنم یدنب تروص .دشاب یم، دناهدرک نایب :تسا لکش نیا هب، تساه ناسنا تیرثکا ناسکی جاتنتسا

تسا شدوخ ربارب یزیچ ره : ینامه نیا لصا. ۱.

.دنرادن تسار شزرا رگیدمه اب دحاو نآ رد ضقانتم یاههرازگ :ضقانت عانتما لصا. ۲.

روصتم یثلاث قش و تسا غورد یکی و تسار یکی، صقانتم هرازگ ود ره زا :ثلاث قش درط لصا ۳. (۶۲ ص، [یا هرازگ یشرزادنچ یاهقطنم رب یلمأت](#) هلاقم، یهوژپ قطنم هلجم).تسین

یشزرادنچ قطنم

هتفریذپ یاه شزرا رب هوالع نآرد هک تسایضایر قطنم زا یا هزوح، یشزرادنچ قطنم یلک روط هب هب، دوش یم هتفریذپ زین قدص زا یرگید یناعم، «بذک» و «قدص» ینعی یشزرا ود قطنم رد هدش یهاگ اما. دنیآ یم باسح هب اه شزرا نیا زا یصاخ دراوم اهنت، یتنس «بذک» و «قدص» هک یا هنوگ یارادآیناث و دوش یم ثلاث قش درط لصا لمأش ألوا هک تسایقطنم، یشزرادنچ قطنم زا روطنم. تسین مه هجوم یاهدركلمع

یحارط چیو هیساکول طسوت ۱۹۲۰ لاس رد هک دوب یشزرا هس قطنم، یشزرا دنچ قطنم نیتسخن ۱۹۵۶ ربماون ۱۳ رد و دمآیند هب ناتسهل «فوول» رهش رد ۱۸۷۸ ربماسد ۲۱ رد چیو هیساکول نای. دش ناماگشیپ زا یکی و ناتسهل رد قطنم و یضایر تاقیقحت رازگ هیاپ یو. تفای تافو نیلبود رد. تسا وشرو-فوول بتکم

ناکم» لیبق زا ییاه هژاو اب هک تفرگ راک هب ار یشزرا، هرازگ قدص موس شزرا ناوونع هب وا هرازگ نیا» :تفگ ناوتب یا هرازگ ره هرابرد هک نانچ، دش یم هداد ناشن، «تسا یثنخ» و «تساریذپ قطنم زا یماطن، یشزرا هس قطنم یانبم رب چیو هیساکول». «یثنخ ای و بذاک ای، تسا قدص ای یاه شزرا یاراد هک دریگ یم تروص یی اه هرازگ یور یقطنم تایلمع نآ رد هک تخاس ار تاهجوم شخب ود یاراد زین یشزرا هس قطنم، یشزرا ود قطنم دننامه. دنتسه هریغ و «نکم ریغ»، «نکمم» تخاس ار یشزرا ۴ قطنم متسیس چیو هیساکول، ۱۹۵۴ لاس رد. تسا اهلومحم قطنم و اه هرازگ قطنم یشزرا دنچ یاه قطنم رضاح لاح رد. درک یحارط ار شزرا تیاهن یب یاراد قطنم تیاهن رد هخالاب و اه هرازگ هب قدص یاه شزرا زا یهانتم ان ای یهانتم هعومجم هنوگ ره اه نآ رد هک دنا هدش یحارط هیرشن، ناتسهل یقطنم بتکم لوصا رب یلمات، یشزرادنچ قطنم هلاقم). دوش یم هداد تبسن. تسا دوجوم [تیساس](#) نیا رد هلاقم دولناد ناکما (۱۳۸۹ دادرم ۲۰ خیرات، یگنهرف ناریا

[یشزرادنچ یاهقطنم رب یلمأت](#) هلاقم رد ناوت یم ار یشزرا دنچ یاه قطنم عاونا و یلیصفت خیرات. درک هدهاشم، [یا هرازگ](#)

یزاف قطنم

یقطنم شزرا نآ رد هک هدوب یشزرادنچ یاهقطنم زا یلکش (fuzzy logic: یسیلگنا هب) یزاف قطنم یریگراکهب روطنم هب قطنم نیا. دشاب اه نآ دوخ و ۱ و ۰ نینب یقیقح ددع ره دناوتیم اهیریغتم نینب یزادقم ره دناوتیم یتسرد نازیم هک یروط هب، دوش یم یریگراکهب یئزج یتسرد موهم یاههعومجم هیرطن میظنت یپ رد راب نیلوا یزاف قطنم حالطصا. دشاب طلغآ الماک و تسردآ الماک، قیقدریغ یناعم هب یزاف هژاو. دش رهاظ ون تابساحم هنحص رد (م ۱۹۶۵) هداز یفطل هلیسو هب یزاف. تسا (روانش) مه بم و حضاوان

زا یزاف قطنم: درک فیرعت هنوگنیا هداس روطه ب ناوتیم ار یزافامرن مولع رد قطنم نیا دربراک مولع یایند یارب دیدج یهگرد و هتفر رتارف کیسالک یاهرازفامرن «کی و رفص» یاهشزرا قطنم و قطنم رد زین ار کی و رفص دادعا نینب دودحمان و روانش یاضف اریز، دیاشگیم اههناوار و یزافامرن ای «میورب» شزرا ود نینب یاضف زا یزاف قطنم. دشکیم شلاچ هب و هدرب راک هب دوخ یاهلالدتسا جابختسا ار «میورب دراد لامتحا» یتح ای «رگا میوریم» ای «میورب دیاش» دیدج یاهشزرا، «میورن» نالیب یاهناوار یسررب زا سپ کناب ریدم لاثم ناوونع هب بیترت نیدب. دریگیم راک هب و هدرک دیوگب و هتفر «میهدیم ماو» ای «میهدیم ماو» قطنم زا رتارف دناوتیم ناگرزاب کی یداصتقا

«...ی‌لو می‌هدی من ماو» ای «...رگا می‌هدی من ماو».

ه‌چ‌خ‌یرات

رت‌م‌ک‌ اریز ت‌فای‌ن‌ هار نورب‌ ه‌ب‌ اه‌ه‌ا‌گ‌ش‌ن‌اد‌ ه‌ا‌گ‌رد‌ زا ۱۹۶۵ زا س‌پ‌ لاس‌ ت‌س‌ی‌ب‌ زا ش‌ی‌ب‌ ی‌زاف‌ ق‌طن‌م‌ و ان‌ع‌م‌ ی‌ن‌پ‌اژ‌ نارگ‌ت‌ع‌ن‌ص‌ ه‌ت‌ش‌ذگ‌ ن‌رق‌ ی‌دال‌ی‌م‌ ۸۰ ه‌ه‌د‌ ط‌س‌ا‌وا‌ رد‌. د‌وب‌ ه‌درک‌ ک‌رد‌ ار‌ ن‌آ‌ ی‌ان‌ع‌م‌ ی‌س‌ک‌ و ت‌ی‌اد‌ه‌ ح‌رط‌ اه‌ن‌آ‌ ه‌ژورپ‌ نی‌ل‌وا‌. د‌ن‌ت‌فرگ‌ راک‌ ه‌ب‌ ار‌ ی‌زاف‌ ق‌طن‌م‌ و ه‌ت‌ف‌ای‌رد‌ ار‌ م‌ل‌ع‌ نی‌ا‌ ی‌ت‌ع‌ن‌ص‌ ش‌زرا‌ و ی‌زیر‌ه‌م‌ان‌رب‌ ی‌چ‌ا‌ت‌ی‌ه‌ ت‌ک‌ر‌ش‌ ط‌س‌وت‌ ه‌ک‌ د‌وب‌ ی‌اد‌ن‌س‌ ر‌ه‌ش‌ ی‌ن‌ی‌م‌زریز‌ راطق‌ راک‌د‌وخ‌ م‌ام‌ت‌ ل‌رت‌ن‌ک‌ زاغ‌آ‌: د‌وش‌ی‌م‌ ه‌ص‌ال‌خ‌ ه‌ن‌وگ‌ن‌ی‌ا‌ ه‌د‌اس‌ ر‌وط‌ه‌ب‌ اه‌ی‌ن‌پ‌اژ‌ ری‌گ‌م‌ش‌چ‌ و ق‌ف‌وم‌ ح‌رط‌ نی‌ا‌ ه‌ج‌ی‌ت‌ن‌. د‌ش‌ ه‌ت‌خ‌اس‌ س‌وس‌ح‌م‌ان‌ ن‌د‌ات‌س‌ی‌ا‌ و ز‌م‌رت‌، س‌وس‌ح‌م‌ان‌ ن‌ت‌ف‌رگ‌ب‌ات‌ش‌، راطق‌ (ی‌اه‌ب‌رض‌ ی‌اه‌ن‌اک‌ت‌) س‌وس‌ح‌م‌ان‌ ت‌ک‌رح‌ ی‌اه‌ه‌ا‌گ‌ت‌س‌د‌ ی‌ژول‌ون‌ک‌ت‌ ر‌د‌ ع‌ی‌رس‌ رای‌س‌ب‌ ی‌زاف‌ ق‌طن‌م‌ س‌پ‌ نی‌ا‌ زا. ق‌رب‌ ف‌رص‌م‌ ر‌د‌ ی‌ی‌وج‌ ه‌ف‌رص‌ و ت‌س‌د‌ ن‌دی‌ز‌رل‌ ن‌م‌ض‌ ل‌ات‌ی‌ج‌ی‌د‌ م‌ل‌ی‌ف‌ ر‌ی‌و‌ص‌ت‌ ن‌دی‌ز‌رل‌ن‌ ه‌ل‌م‌ج‌ زا) ت‌ف‌ای‌ ه‌ار‌ اه‌ی‌ن‌پ‌اژ‌ ر‌ی‌و‌ص‌ت‌ و ی‌ت‌و‌ص‌ ی‌اه‌ث‌ح‌ب‌ ج‌وم‌ ن‌دی‌ب‌ا‌وخ‌ زا س‌پ‌، ی‌دال‌ی‌م‌ ۱۹۹۰ ه‌ه‌د‌ ط‌س‌ا‌وا‌ ر‌د‌ ی‌ن‌ع‌ی‌، ر‌ی‌د‌ رای‌س‌ب‌ اه‌ی‌ی‌اپ‌ورا‌، (ر‌اد‌ر‌ب‌م‌ل‌ی‌ف‌ د‌ن‌درک‌ زاغ‌آ‌ ار‌ ن‌آ‌ زا ی‌ت‌ع‌ن‌ص‌ ه‌د‌اف‌ت‌س‌ا‌ ی‌زاف‌ ق‌طن‌م‌ اب‌ ه‌ط‌بار‌ ر‌د‌ ی‌م‌ل‌ع‌.

د‌وش‌ی‌م‌ ر‌ه‌اظ‌ زی‌ام‌ت‌م‌ ت‌رو‌ص‌ و د‌ ه‌ب‌ ه‌ع‌لاطم‌ دروم‌ ل‌ئاس‌م‌ زا رای‌س‌ب‌ ی‌ارب‌ زاین‌ دروم‌ ش‌ن‌اد‌:

ل‌ص‌ف‌ و ل‌ح‌ ی‌ارب‌ و ه‌د‌ش‌ می‌ظ‌ن‌ت‌ ش‌ی‌پ‌ زا ه‌ک‌ ی‌ض‌ای‌ر‌ ی‌اه‌ل‌وم‌رف‌ و ت‌ال‌د‌اع‌م‌ و ا‌ه‌ل‌دم‌ ل‌ث‌م‌ ی‌ن‌ی‌ع‌ ش‌ن‌اد‌ ۱. د‌ری‌گی‌م‌ رارق‌ ه‌د‌اف‌ت‌س‌ا‌ دروم‌ ی‌س‌د‌ن‌ه‌م‌ ای‌، ی‌م‌ی‌ش‌، ک‌ی‌زی‌ف‌ ی‌ل‌وم‌ع‌م‌ ل‌ئاس‌م‌.

ی‌لو‌، ه‌د‌وب‌ ی‌ت‌خ‌ان‌ش‌ن‌اب‌ز‌ ن‌ای‌ب‌ و ف‌ی‌ص‌وت‌ ل‌ب‌اق‌ ی‌د‌ود‌ح‌ ات‌ ه‌ک‌ ی‌ی‌اه‌ی‌ن‌ت‌س‌ن‌اد‌ ل‌ث‌م‌ ی‌ص‌خ‌ش‌ ش‌ن‌اد‌ ۲. ای‌ ی‌ن‌م‌ض‌ ش‌ن‌اد‌، ش‌ن‌اد‌ ع‌ون‌ نی‌ا‌ ه‌ب‌. د‌راد‌ن‌ د‌وج‌ و آل‌وم‌ع‌م‌ ی‌ت‌ن‌س‌ ت‌ای‌ض‌ای‌ر‌ ک‌م‌ک‌ اب‌ اه‌ن‌آ‌ ن‌درک‌ ی‌م‌ک‌ ن‌اک‌م‌ا‌. د‌وش‌ی‌م‌ ه‌ت‌ف‌گ‌ ی‌ح‌ی‌ول‌ت‌ ش‌ن‌اد‌.

ه‌ب‌ ار‌ اه‌ن‌آ‌ د‌شو‌کی‌م‌ ی‌زاف‌ ق‌طن‌م‌، ت‌س‌ا‌ زاین‌ دروم‌ ش‌ن‌اد‌ ع‌ون‌ و د‌ ر‌ه‌ دراوم‌ زا رای‌س‌ب‌ ر‌د‌ ه‌ک‌ ا‌ج‌ ن‌آ‌ زا ی‌کی‌ و ت‌ی‌اس‌). د‌ن‌ادرگ‌ گ‌ن‌ه‌ام‌ه‌ ر‌گی‌د‌کی‌اب‌ ی‌ض‌ای‌ر‌ ل‌دم‌ کی‌ ک‌م‌ک‌ ه‌ب‌ و ی‌ق‌طن‌م‌، م‌ظ‌ن‌م‌ ی‌ت‌رو‌ص‌ ی‌زاف‌ ی‌اه‌ م‌ت‌س‌ی‌س‌ و ا‌ه‌ل‌دم‌(ای‌د‌پ‌:

و د‌ن‌ت‌س‌ه‌ ی‌ب‌س‌ن‌ و د‌ن‌راد‌ ت‌ا‌ج‌رد‌ و ب‌ت‌ارم‌ ه‌ک‌ د‌ن‌وری‌م‌ راک‌ ه‌ب‌ ی‌م‌ی‌ه‌اف‌م‌ و ت‌ام‌ل‌ک‌ ام‌ ه‌ن‌ازور‌ ی‌گ‌د‌ن‌ز‌ ر‌د‌ رات‌ف‌ر‌ اه‌ن‌آ‌ اب‌، د‌ن‌کی‌م‌ ر‌دا‌ص‌ ار‌ «ت‌س‌ی‌ن‌ و ت‌س‌ه‌» م‌ک‌ح‌ ط‌ق‌ف‌ ه‌ک‌ ی‌ش‌زرا‌ و د‌ ق‌طن‌م‌ ت‌رو‌ص‌ه‌ب‌ ناوت‌ی‌م‌ن‌ ار‌ ی‌ع‌ی‌ب‌ط‌ن‌د‌وب‌ ن‌ش‌ور‌م‌ک‌ح‌ ناوت‌ی‌م‌ن‌ ه‌کی‌ر‌وط‌ه‌ب‌ د‌وب‌ ن‌ش‌ور‌ ر‌ون‌ م‌ک‌ ت‌رو‌ص‌ه‌ب‌ ی‌غ‌ا‌ر‌چ‌ ر‌گا‌آ‌ ل‌ث‌م‌. د‌رک‌ ل‌اق‌ت‌نا‌ ی‌ارب‌ ار‌ ی‌ه‌ب‌اش‌م‌ ت‌ار‌اب‌ع‌ ای‌ «ت‌س‌ا‌ ن‌ش‌ور‌ ی‌د‌ود‌ح‌ ات‌ غ‌ا‌ر‌چ‌» ت‌ر‌اب‌ع‌ ف‌رع‌، د‌رک‌ ر‌دا‌ص‌ ن‌آ‌ ی‌ارب‌ د‌ر‌ب‌ی‌م‌ راک‌ ه‌ب‌ ت‌ی‌ع‌ق‌وم‌.

ه‌ن‌ و د‌ن‌ک‌ غ‌ا‌ر‌چ‌ ن‌د‌وب‌ ش‌وم‌ا‌خ‌ ه‌ب‌ م‌ک‌ح‌ د‌ناوت‌ی‌م‌ ه‌ن‌ ه‌ک‌ د‌هد‌ی‌م‌ ت‌س‌د‌ د‌رف‌ ه‌ب‌ ی‌ه‌ا‌گ‌آ‌د‌وخ‌ان‌ س‌اس‌ح‌ا‌ ی‌ن‌ع‌ی‌ ن‌آ‌ ه‌ر‌اب‌رد‌ ه‌ک‌ ی‌د‌رف‌ س‌اس‌ح‌ا‌ ه‌ب‌، ر‌ی‌و‌ص‌ت‌ کی‌ ی‌ی‌اب‌ی‌ز‌آ‌ ل‌ث‌م‌ ای‌، د‌ن‌ک‌ب‌ ن‌آ‌ ن‌د‌وب‌ ن‌ش‌ور‌ ه‌ب‌ م‌ک‌ح‌ د‌ناوت‌ی‌م‌ ن‌ک‌م‌م‌. د‌راد‌ ی‌گ‌ت‌س‌ب‌، د‌وش‌ی‌م‌ ه‌س‌ی‌اق‌م‌ ن‌آ‌ اب‌ ه‌ک‌ ی‌ی‌ای‌ش‌ا‌ ه‌ک‌ ی‌ی‌اب‌ی‌ز‌ ن‌ازی‌م‌ ه‌ب‌ و د‌ن‌کی‌م‌ ت‌وا‌ض‌ق‌، ت‌س‌ا‌ ه‌دی‌د‌ ی‌رت‌رب‌ ت‌ف‌ارط‌ و ت‌ق‌د‌ اب‌ ی‌ری‌وا‌ص‌ت‌ و ا‌ه‌ول‌ب‌ات‌ ه‌ک‌ ی‌رط‌ان‌ د‌ی‌د‌ ر‌د‌ ر‌ی‌و‌ص‌ت‌ نی‌ا‌ ت‌س‌ا‌، ه‌ت‌ش‌اد‌ ه‌د‌ن‌ن‌ک‌ ه‌ری‌خ‌ و ناوارف‌ ی‌ی‌اب‌ی‌ز‌، ر‌گی‌د‌ ی‌رط‌ان‌ د‌ی‌د‌ ر‌د‌ ت‌س‌ا‌ ن‌ک‌م‌م‌ و د‌ش‌اب‌ ه‌ت‌ش‌اد‌ ی‌م‌ک‌ ی‌ی‌اب‌ی‌ز‌. د‌ش‌اب‌.

ه‌ب‌ ط‌وب‌ر‌م‌ ی‌اه‌ت‌ی‌ع‌ق‌وم‌ و ش‌ج‌ن‌س‌ اُد‌ب‌م‌ ه‌ب‌ ه‌ت‌س‌ب‌ ی‌گ‌م‌ه‌ د‌ن‌ت‌س‌ه‌ ت‌ا‌ج‌رد‌ و ب‌ت‌ارم‌ ی‌اراد‌ ه‌ک‌ ی‌م‌ی‌ه‌اف‌م‌ ن‌ادر‌م‌ر‌ی‌پ‌ اُب‌ل‌اغ‌ ن‌آ‌ ناگ‌د‌ن‌ن‌ک‌ت‌ک‌ر‌ش‌ ه‌ک‌ و‌د‌را‌ کی‌ ر‌د‌ ه‌لاس‌ ل‌ه‌چ‌ د‌رم‌ کی‌. د‌ن‌راد‌ ل‌وح‌ت‌ و ر‌ی‌ی‌غ‌ت‌ اه‌ن‌آ‌ ت‌ل‌اح‌ ر‌گی‌د‌ نا‌ت‌س‌ری‌ب‌د‌ نا‌لی‌ص‌ح‌ت‌ل‌ا‌ غ‌راف‌ ن‌ای‌م‌ ر‌د‌ د‌رف‌ ن‌ی‌م‌ه‌ ه‌کی‌ل‌اح‌رد‌ د‌وش‌ی‌م‌ ی‌ق‌ل‌ت‌ نا‌وج‌، د‌ن‌ت‌س‌ه‌ ل‌اث‌م‌، ت‌س‌ا‌ ه‌د‌ش‌ ث‌ح‌ب‌ نی‌ا‌ ی‌ارب‌ ی‌م‌و‌ه‌ف‌م‌ ی‌ان‌ب‌م‌ ه‌ب‌ ل‌ی‌د‌ب‌ت‌ ه‌ک‌ ی‌ل‌اث‌م‌. ت‌ش‌اد‌ د‌ه‌ا‌وخ‌ن‌ ار‌ ل‌ب‌ق‌ ی‌نا‌وج‌ ت‌س‌ا‌ د‌ی‌ف‌س‌ ی‌د‌ود‌ح‌ ات‌، ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ‌ گ‌ن‌ر‌؟ ه‌ای‌س‌ ای‌ ت‌س‌ا‌ د‌ی‌ف‌س‌، ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ‌ گ‌ن‌ر‌. ت‌س‌ا‌ ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ‌ گ‌ن‌ر‌. د‌وش‌ی‌م‌ ل‌ص‌اح‌ ر‌ت‌ گ‌ن‌ر‌ر‌پ‌ ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ‌ د‌ب‌ای‌ ش‌ی‌از‌ف‌ا‌ ی‌ه‌ای‌س‌ ن‌ازی‌م‌ ه‌چ‌ ر‌ه‌ و ت‌س‌ا‌ ه‌ای‌س‌ ی‌د‌ود‌ح‌ ات‌ و ۲۰ ل‌ث‌م‌: د‌رک‌ ه‌د‌اف‌ت‌س‌ا‌ د‌ص‌رد‌ زا د‌ی‌اب‌، د‌ی‌ف‌س‌ و ه‌ای‌س‌ ی‌اض‌ف‌ ر‌د‌ ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ‌ گ‌ن‌ر‌ ه‌ر‌اب‌رد‌ ت‌وا‌ض‌ق‌ ی‌ارب‌.

ه‌ایس دصرد ۸۰ و دیفس دصرد

یاه‌وم‌جم هب عجار می‌ه‌اوخی و می‌وشی لقت‌نم ارگ لک و نالک‌دی هب ارگ ع‌ج و د‌خ‌دی زایت‌قو نایم هب ... و شیب‌ومک، ی‌دودح ات، آت‌ب‌سن، فی‌ط، ه‌ب‌ترم، ه‌ج‌رد، د‌ص‌رد موه‌فم، مینک رداص مک‌ح ... د‌ن‌ی‌آیم

یاراد، ندوب یکی‌کشت لی‌ل‌دهب هک ی‌ع‌قاو ی‌ای‌ند رد د‌وج‌وم ی‌اه‌تی‌ع‌قوم قی‌قد نی‌ی‌بت ی‌ارب ش‌الت یرک‌فت و ق‌طن‌م دل‌وت ب‌ب‌س، د‌ن‌ت‌س‌ی‌ن د‌وب‌ن و د‌وب‌ت‌ل‌اح و د‌وب‌ر‌ص‌ح‌ن‌م و د‌ن‌ت‌س‌ه ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ار‌م و ص‌خ‌ش‌م‌ان و ی‌ع‌ط‌ق‌ری‌غ ی‌اه‌دی‌د‌پ و اه‌ه‌وم‌جم فی‌ص‌وت ل‌اب‌ن‌دهب، ی‌زاف ر‌ک‌فت. د‌ش «ی‌زاف» مان هب د‌ن‌ت‌س‌ه ر‌اد فی‌ط.

ناوت‌ب هک ت‌سا ن‌آ زارته‌دی‌چی‌پ رای‌س‌ب ام ی‌ای‌ند. د‌راد راک و رس ی‌ن‌اب‌ز ی‌اه‌ری‌غ‌تم اب ی‌زاف ق‌طن‌م ت‌ام‌ل‌ک «ب‌ت‌ار‌م و ت‌ا‌ج‌رد» ... . ت‌خ‌ان‌ش، ص‌خ‌ش‌م‌آ‌ل‌ما‌ک فی‌ر‌ع‌ت و ه‌د‌اس فی‌ص‌وت کی اب ار ن‌آ ی‌اه‌دی‌د‌پ (ش‌ر‌گ‌ن). د‌ش‌کی‌م ری‌و‌ص‌ت هب ت‌س‌ه هک ه‌نو‌گ ن‌آ ار ن‌اه‌ج، ی‌زاف ق‌طن‌م. د‌ن‌ت‌س‌ه ی‌زاف ر‌ک‌فت ی‌ت‌ای‌ح (۲۴۴-۲۴۱ ص، ن‌ی‌د هب یم‌ت‌س‌ی‌س)

: زان‌ات‌ر‌اب‌ع کی‌س‌ال‌ک ق‌طن‌م اب ی‌زاف ق‌طن‌م ه‌دم‌ع ی‌اه‌ت‌و‌اف‌ت ی‌خ‌رب

۱. ای‌ت‌سا ۰ ای‌کی‌س‌ال‌ک ق‌طن‌م رد ی‌لو، ت‌سا ۱ و ۰ نی‌ب ی‌د‌د‌ع، ه‌راز‌گ کی ی‌ت‌س‌ار ش‌ز‌را ی‌زاف ق‌طن‌م رد

گ‌ر‌ز‌ب د‌ن‌ن‌ام د‌ن‌ت‌س‌ه ت‌ا‌ج‌رد ی‌اراد و د‌ن‌ت‌س‌ی‌ن نی‌ع‌م و ص‌خ‌ش‌م‌آ‌ل‌ما‌ک اه‌راز‌گ ل‌وم‌جم، ی‌زاف ق‌طن‌م رد ۵، زار‌ت‌گ‌ر‌ز‌ب د‌ن‌ن‌ام د‌ن‌ش‌اب نی‌ع‌م‌آ‌ل‌ما‌ک دی‌اب اه ل‌وم‌جم، کی‌س‌ال‌ک ق‌طن‌م رد ی‌لو ... و ل‌و‌ج، د‌ن‌ل‌ب ... و ی‌ن‌اف، ه‌د‌ات‌س‌ی‌ا

م‌ی‌راد راک ورس ... و د‌ای‌ز ی‌لی‌خ، ت‌ر‌د‌ن‌ه‌ب، لی‌لق، ب‌ل‌غ، ر‌ث‌کا د‌ن‌ن‌ام نی‌ع‌مان ی‌اه‌روس اب ی‌زاف ق‌طن‌م رد

ه‌کی‌ل‌ا‌ج‌رد؛ ت‌سا ی‌ف‌ن‌دی‌ق، د‌ن‌کی‌م ض‌وع ار ن‌آ ش‌ز‌را و ه‌راز‌گ ی‌ان‌ع‌م هک ی‌دی‌ق اه‌نت، کی‌س‌ال‌ک ق‌طن‌م رد ار ه‌راز‌گ ش‌ز‌را و ی‌ن‌ع‌م ناوت‌ی‌م ش‌یب‌وم‌ک، م‌ک‌آ‌ت‌ب‌سن، ی‌لی‌خ د‌ن‌ن‌ام ی‌د‌د‌ع‌تم ی‌اه‌دی‌ق اب ی‌زاف ق‌طن‌م رد داد‌ری‌غ‌ت.

ت‌ام‌ل‌ک ب‌ل‌اق رد و ت‌سا ی‌س‌اس‌ح‌ا و ی‌د‌وه‌ش ب‌ل‌غ‌ا هک یر‌ش‌ب یر‌ک‌ف ی‌اه‌و‌گ‌ل‌ا اب، ی‌زاف ق‌طن‌م رد هک ن‌ش ه‌پ‌ت کی‌آ‌ل‌ث‌م م‌ی‌راد راک و رس، ت‌ف‌ای ن‌آ می‌ه‌اف‌م ی‌ارب ی‌ص‌خ‌ش‌م ز‌رم ناوت‌ی‌م‌ن هک ی‌قی‌ق‌دری‌غ کی ر‌گ‌ا ای‌ا می‌ه‌د‌ب ی‌قی‌قد د‌د‌ع ه‌چ‌ان‌ا‌چ و ت‌سا ن‌ش ر‌اد‌ق‌م ه‌چ ر‌و‌ط‌ن‌م هک ت‌ف‌گ ی‌ع‌ط‌ق ر‌و‌ط‌ه‌ب ناوت‌ی‌م‌ن، ن‌ی‌د هب یم‌ت‌س‌ی‌س ش‌ر‌گ‌ن) د‌ر‌ب راک هب ار «ن‌ش ه‌پ‌ت» ناو‌ن‌ع ناوت‌ی‌م‌ن د‌وب ر‌ت‌م‌ک د‌د‌ع ن‌آ زان‌ش ه‌ناد (244 ص ی‌ق‌رو‌اپ)

و یم‌ال‌سا ش‌ن‌ی‌ب رد ی‌زاف ق‌طن‌م د‌ر‌ب‌راک ی‌سان‌ش‌ش‌ور ه‌ل‌اق‌م هب ه‌ن‌ی‌مز ن‌ی‌ا رد ر‌ت‌ش‌ی‌ب ه‌ع‌ل‌ا‌ط‌م ی‌ارب دی‌ام‌رف ه‌ع‌ج‌ار‌م ن‌ی‌د هب یم‌ت‌س‌ی‌س ش‌ر‌گ‌ن ب‌ات‌ک رد ث‌ح‌ب‌م نی‌مه ه‌م‌ادا

راک رد ی‌تی‌ع‌ط‌ق و ت‌سا ی‌ب‌سن، ر‌وم‌ا ه‌ک‌ن‌ی‌ا ه‌ن؛ ی‌زاف ت‌رو‌ص‌ه‌ب اما ت‌سا ی‌ع‌ط‌ق، ن‌اه‌ج [4]، ن‌ی‌د هب یم‌ت‌س‌ی‌س ش‌ر‌گ‌ن ب‌ات‌ک زان‌ل‌ق‌ن هب ۸۰ ص، و‌ک‌س‌اک ت‌ر‌اب ه‌ت‌ش‌ون ی‌زاف ر‌ک‌فت). ت‌س‌ی‌ن (۲۴۴ ص ی‌ق‌رو‌اپ)

: ت‌سا زان‌س‌راک ه‌ل‌ئ‌س‌م ر‌ت‌ه‌ب نی‌ی‌بت رد اما، ت‌سا ت‌و‌اف‌تم ال‌اب ب‌ل‌ط‌م اب ه‌چ‌ر‌گ ز‌ی‌ن ت‌ر‌اب‌ع ن‌ی‌ا

رد؟ د‌ن‌ش‌اب ه‌ت‌ش‌اد ف‌ل‌ت‌خ‌م ی‌اه ق‌طن‌م د‌ن‌ناوت‌ی‌م دار‌فا ای م‌ی‌ر‌ب‌ی‌م راک هب ار ق‌طن‌م کی ام ه‌مه ای‌آ ک‌ر‌ت‌ش‌م ق‌طن‌م ام م‌ام‌ت د‌ن‌ی‌و‌گ یم هک م‌د‌ن‌س‌پ یم ار ی‌ن‌اس‌ک ل‌و‌ق‌ن‌م. ت‌سا ر‌ط‌ن ف‌ال‌ت‌خ‌ا یم‌ک ا‌ج‌ن‌ی‌ا

یشزراود قطنم نامه؛ تسای کیسالک قطنم نآ و میراد قطنم کی ام همه هک تسای نیا لوق کی .میراد تسرد نیا هک مدقتعم مه نم .میربب راک هب ار نآ میراچان و میرادن نآ باختنا رد یرایتخا ام و تسای قطنم ،یشزرا نیدنچ ،یشزرا هس قطنم ،دینک یراذگ هیای دیهاوخب ار یقطنم ره امش ینعی ؛تسای دیدج قطنم لباقم هک یدوهش قطنم .دینک یم هدافتسای کیسالک قطنم زا اه نیا مامت... و تاهجوم .تسای نیتبم کیسالک قطنم رب نآ یاه لالددتسای مامت ،درادن لوبق ار شدعاوق یضعب و هداتسای قطنم یراذگهیای رد نیمه زا ،میرادن لوبق یلک ناوونع هب ار p ای p دنیوگ یم هک یتقو نامه ینعی رتکد ،کرتشم تیناللقع و قطنم هلاقم ،۵۹ حرفص، ۱ هرامش، **تمکح منرت** هیرشن).دنکیم هدافتسای (دحوم ءایض

هب هراشا (Interdisciplinary: **یسیلگنا** هب) یاهتشرردنآ ای یاهتشرانیب ای یاهتشرنایم [5] شور .دهدیم رارق معلاطم دروم ار یشناد ضحم^۱هنیمز کی زا شیب هک دراد شناد رد نیون یاههزوح هب ندیسر فده اب ار شناد نوگانوگ یاهتشر یتنس یاهزرم زا روبع تصرف یاهتشرنایم دروخر ب زا تسای ترابع ،یاهتشرنایم^۲هزوح کی ،رگید ترابع هب .دزاسیم مهارف هتشر کی رد بولطم^۳هجیتن^۴هلئسم کی لح و تخانش یارب یصصخت و یملع^۵هزوح دنچ ای ود براجت و شور ،شناد **قیفلت**» دنچ ای ود ناصصختم ،یاهتشرنایم یملع تیللاعف کی رد .«یهجودنچ یعامتجا لضعم ای هدیچیپ^۶هلئسم ای عوضوم ،هدیپ کی لیلحت ای ،لح ،تخانش اب طابترا رد یملع صصخت یاراد و هتشر یملع تیللاعف ،نیرابان^۷ ؛دنکیم یملع یراکمه و لماعت رگیدکی اب یعقاو و هدیچیپ^۸الومعم^۹هدیچیپ یاهلئسم ای هدیپ قیقذ و یملع مهف و تخانش هک دنکیم ادیپ انعم ینامز یاهتشرنایم یدج لضعم لح .دشاپ فده ،تسای چراخ صصخت ای هتشر کی شناد و تیفرط زا هک هتخانشان ای همه مغریل^{۱۰}ع هک یدنیاشوخان یاهتیدودحم هب هجوت اب - یساکع یاهنیربود رد «ملیف» هب زاین دروخر ب شور یریگراکه^{۱۱}ب اب - تشاد دوج و **یمیش** هژیو هب نوگانوگ یاههنیمز رد اهتفرشیپ یاهنیربود^{۱۲}هرابکی یزاسزاینی^{۱۳}ب و **کینورتکلا** **شناد** یاهتفرشیپ زا هدافتسای و یاهتشرنایم رد یاهتشرنایم دروخر ب شور و شناد قیفلت یلمع یاهدرواتسد زا یاهنوم^{۱۴}ن ،ملیف زا یساکع .تسای اهرایشد ندوشگ

نایم یتنس یاهزرم زا ،روهطون یاهصصخت و دیدج یاهزاین بسانت هب یاهتشرنایم یاهشناد ملع دنچ قیفلت اب هک ار یمولع ،ور نیا زا .دنکیم رذگ یرکف بتاکم ای یهاگشناد یاهتشر شناد ،**یروانفونان** شناد^{۱۵}الثم ؛دنمانیم یاهتشرنایم **یاهشناد** ار دنوشیم داجای نوگانوگ لاح رد **یاهتشر نایم** یاهشهوژپ زین **ناریا** رد .دوریم رامشهب **کیزیف** و **یمیش** یاهتشرنایم دوجو زاتمم نایوجشناد یارب هتشر ود رد لیصحت ناکما زین ناریا یشزومآ ماطن رد و تسای شرتسگ دوخ هک تسای **یقاشم اضریلع** ناریا رد یاهتشر نایم یاهشزومآ و شهوژپ ناماگشیپ هلمج زا .دراد .دناهوب ناریا یاهتشر ود لیصحتللاغراف نیلوا

اههنوگ

حرطم نآ زا یفلتخم و ددعتم یاههنوگ و اهدرکیور ،یاهتشرنایم یاهتیللاعف شرتسگ و دشر اب ،شناد نایم لماعت و دنویپ هوحن و تبسن نیبم ،یاهتشرنایم یاههنوگ و اهدرکیور .دناهش دروم هلئسم ای عوضوم صوصخ رد نوگانوگ یاهتشر زا فلتخم یاهرازبا و ،براجت ،اهشور ،میهاقم هب ار هدیچیپ لئاسم و تاعوضوم اب ههجاوم یاههویش و ،تکراشم و یراکمه عون هک دنتسه رطن یاههنوگ و اهدرکیور زا یاهراپ هچرگا .دندهیم ناشن یاهتشرنایم یاهتیللاعف **نارگشنک** ،دیقم براجت زا ،زین هزوح نیا هب طوبرم تایبدا رد و دنرتدربراکرب و رتسونأم یاهتشرنایم یاهداهن و شزومآ ینامزاس یاهراتخاس رد یلو ،دنرادروخر ب یرتزارب و صخشم یاهیگژیو و اهتلصخ یاههنوگ نیرتمهم .تساهتفای تیمومع رتمک اهنآ زا یدادعت دربراک شناد هضرع و ملع دیلوت نیا رد یگتشر-اسپ و ،یگتشر ارف ،یگتشر رثکت ،یگتشر دنچ ،یگتشرنایم :زا دنترابع

اهه تشرنایم قیفلت و بی کرت ققحت نازیم ساسا رب هک درک میسرت ار یفیط ناو تیم اهه نوگ لباقم فیط اب ساسا نیا رب ،دوشیم متخ یاهت شرارف هب و زاغآ یاهت شرردنچ زا فیط نیا ،تسا یاهت شرارف و یاهت شررنایم ،یاهت شرردنچ :دوب میهاوخ هجاوم

یاهت شررنایم یاهت یللاعف غناوم

کی هک ،باختنا کی هن رگید هدنیآ رد یملع تاغل لاطم رد یاهت شررنایم یاهیری گتهج
یاهت یللاعف و یگت شررنایم هک دوش روصت هئوگنیا دیابن ،نیا دوجو اب ؛دوب دهاوخ مازلا و رابجا تسیز هه ددچ زا سپ ،دراد ییاراک تاغوضوم و لئاسم همه یارب و اهت یعیقوم همه رد یاهت شررنایم و یگت شررنایم ربارب رد ،یدج اما ،هئوگنایم یاهت مواقم و اهشنکاو ،ینامزاس هبرجت و یداهن یاهت شررنایم یاهت یللاعف ،اهت مواقم و اهشنکاو نیا رب نوزفا ،دراد دوجو یاهت شررنایم یاهت یللاعف و ینامزاس ،اتدمع هک دنتسه هجاوم یصاخ یاهشللاچ و اهیددیچیپ اب زین راک دنیارف و لمع رد ،لمع رد یگت شررنایم ،ور نیا زا ،دندنکیم هجاوم یتامهبا اب ار رطن دم فاده و جیاتن و دنتسه یشور و یتفرعم یاهت فارط و قیاق دتیاعر ،رتهم همه زا و یشور یاهیهگاآ ،ینف شناد مزلتسم هس بلالاق رد یاهت شررنایم یاهت یللاعف یاهشللاچ و غناوم نیرت مهم ،یلک روطه ب ،تسا یتعیقوم فیصوت و یدنبه قبط لباق «یعامتجا - یگنهرف» و «یاهفرح» ،«ینامزاس» ینعی ،یلصا غنام (ایدپ یکیوتیاس) ،تسا

دوب دقتعم تراکد ،دوب مولع شخب ماهلا متسیب نرق مود همین ات تراکد ملع هفسلف یوگلا ار اجا زا کی ره و درک هیزجت هدنه دلیکش یازجا هب ار اهنآ دیاب هدیچیپ یاه هدیپ اب ههجاوم رد لئاق یدیچ یگژیو ،ازجا هئاگادج تایصوصخ هب تبسن «لک» یارب تراکد ،درک یسررب هئاگادج اب هطبار رد هن تسج یم تعاس دوخ رد ار تعاس درکراک زمر و تشادنپ یم هئوگ تعاس ارناهج ،دوبن نیناوق ،درب یپ نآ درکراک زمر هب ناوتیم ،تعاس یبرجت یزاسادج اب ،نآ تیلک و نآ تسیز طیحم دروآ یمرد تکرح هب ،نآ یازجا ریاس ات هدند خرچ و رنف زا ،حوطس همه رد ار عیش یدحاو یکیاناکم یازجا عمج اب و دیسر هداس هب هدیچیپ زا ناوتیم ،رت کچوک تاغطق هب عیش هیزجت اب ،نیاربانب عمج لک اریز ؛دوشیم راکشآ هعومجم درکراک کرد ،هداس یطخ یانبم رب عیش هدنه دلیکش ....تسازجا

هذر «بیکرت و هیزجت» دنور نیا رب یررکم دقن ،تخانش شور نیا ینعی یاهدمایپ هطحالم زا سپ ،شور نیا رد اریز ،دنادیمن اور ار هدیچیپ لئاسم ندرک عرج «مهوب دیوید» ،لاثم روط هب ،دوشیم و مینکیم شومارف ار «لک» نآ یازجا لماعت و لباقتم طباور و میزادرپیم ار یناهنپ فازگ هیزه یتقو ،میهدیم تسد زا ار رت گرزب «لک» کی هب یگتسوپی ینورد ساسحا ،میریگیم هیدان میدرگیمر ب

و مینک هطحالم ار رت گرزب ریوصت ای لک ،بیکرت اب ات میدرگیمر ب یتقو چیه هب ،مه رانک رد اجا نیا شیارآ ،میهد رارق مه رانک رد دوخ زغم رد ار اجا ،اددجم هنیآ کی قتسکش یاه هکت یروآ عمج لثم اریز ،دوب دهاوخن هیلوا «لک» نآ هجو ،دهدیم ناشن هتسکش هنیآ هک یریوصت ،تسا یعقاو یریوصت ندید یارب اب ،نیاربانب ،دوب دهاوخن هتسکش یا هنیآ قتسوپی مه هب یاه هکت زگره هیزجت دقن .(1382 یمال) دوشیمن لک ،ازجا عمج و میهدیم تسد زا ار لک ،ازجا رب زکرمات ار یصصخت یاه هتشر یریگ لکش بابسا و ییارگ صصخت تیهام هک ییارگ ،لک ،دندیم مهارف یاهت شررنایم تاغل لاطم هیجوت یارب ار هنیمز ،دهدیم لیکشت ...تسا دوخ یازجا یربج عمج زا یرتشیب یزیچ

ديج رصع رد و هدوب تدحو یراد، زاغآ رد تفرعم نیا هک دهديم ناشن یرشب شناد و مولع ريس هعلاطم و یرارگ ترثک ینفم یا هدمایپ هطحالم اب اما .تسا هدرک ادیپ ترثک و هدش هیزجت ،یبرغ ندمت رد تدحو ؛توافتم یتدحو اما .دبای تسد هتشدگ تدحو هب ات دشوک یم آدجم ،ندش هبعش هبعش رکف .تسا یا هتشر نایم تا علاطم رگید ضرورفم ،مولع تدحو هزومآ هب دهعت ،نیاربانب .ترثک ،هسنارف مهده نرق فراعمل اةئاد باحضا، ناتساب نانوي راكفا رد ار ملع یا هخاش ؤمه تدحو سنارفنك .درک یبایدر ناوتیم متسیس هیرطن اراداو و ،متسیب نرق یقطنم نایارگ هیزجت اب ،هنالاس و تسا هدمآرد داهن کي تروص هب و هدش لیکشت 1971 لاس زا مولع تدحو یرلمل نیب ...دنکیم یررب ار شزرا و ملع و مولع تدحو تا عوضوم، روهشم رگشهوژپ و دنمشناد اهدص زا توعد

نیعم یا هودحم رد و یرلمع یا هتشر رد هک یرکف یا هشبنج یرب فالخ رب «یمتسیس رکفت» .درک دشر یا -هتشر نایم یطیحم رد و دش دلوتم نیعم یرلمع هودحم زا چراخ رد ،دنا هدرک و من و وشن دیاش، نیاربانب .تفای تیمومع و تفرگ لکش صاخ مولع یتنس یا هزرم زا چراخ رکفت ؤویش نیا :درک میسرت نینچ بیترت هب ار یرشب مولع ريس ناوتب

(یمتسیس هیرطن) یمتسیس مولع؟ یناسنا ای یعامتجا مولع ؟ یعیبط مولع

مولع اب ساییق رد یناسنا مولع یا هتشر تیساسح ،نآ رب بترتم یا هدقن و ،یرگن ؤزج ثحب رد ... یرلارد .تسا - یعاوایاند زا یا هشبخ ،یعیبط مولع یا هشبخ بریز اریز ،دوش یم رتشیب یعیبط هایگ عوضوم آلثم .تسا- یعاوایاند زا درجم و یدیزجت ،یعامتجا و یناسنا مولع رد اهشبخ بریز هک لاتسیرک و رولب هعلاطم یرسانش رولب و ،ناروناج هعلاطم ،یرسانش روناج ،ناهایگ هعلاطم یرسانش هبنج ،تسایس ملع ؛یقوچ هبنج ،قوچ ؛یناسنا راتفر یداصتقا هبنج ،داصتقا اما ،تسا تاژد هکنیا هن دنکیم فیرت ار تارابع اهشبخ بریز .دنکیم یررب ار یعامتجا یا هراتفر یرسایس هدش میسقت اه هاگشناد هک تسا هدشن میسقت یتروص نامه هب ناهج .دشاب هعلاطم عوضوم ،دوخ دناوتیم ،دنادیم کیزیف طقف هک یناد کیزیف» :دیوگیم کیا هف .(130: 1385 نیترتسا) تسا ،دنادیم داصتقا طقف هک یرسک نکیل ،دشاب هعماج یرب یدیفم وضع و کي هجرد ناد کیزیف داصتقا طقف هک یناد داصتقا هک میازفیب مه اوخیم یتح .دشاب یرب زب نداد داصتقا دناوتیم (اناد یجرف) «دشاب ریذپان ناربع یرب سآ هکلب ،یدج یرطخ هن رگا ،هعماج یرب دراد لامتحا ،دنادیم (1386).

.تسا فیعض یناد داصتقا ،دشاب نداد داصتقا طقف هک یرسک دنا هتفریذپ نانا داصتقا رثکا یا هدا علا چراخ دادعتسا دنمزاین یداصتقا هعلاطم هک دیوگیم عوضوم نیا هرابرد یا هلاقم رد زنیکی نیا مغر هب .دشاب رت هداس ضحم مولع ای هفسلف یا هتشر زا ،یرطن طاحل هب دیاش و تسین یا هتشر نایم تا علاطم هب ار وا زنیکی خساپ ؟ دنوشیم هن دینا رد یمهم نانا داصتقا ارچ ،یگداس رد درادناتسا زا یرالاب حطس هب یتسیاب هتسیاش نانا داصتقا» :دهدیم خساپ و ؛دهدیم قوس یدودح ات دیاب وا .دنوشیم هن دینا مه اب بلغا هک اهدا دعتسا زا یرب کیرت هب و دسرب یریسم نینچ تاملك اب یلو ،دنک کرد ار مئال دیاب وا .دشاب فوسلف و رادمتسایس ،ناد خیرات ،ناد یضایر هیا س رد ار رضاح طیارش دیاب وا .دنک بیکیرت و هیزجت و دسرب صاخ هب ماع زا دیاب وا .دنزب فرح دیابن یناسنا یا هدهان ای ناسنا تعیبط زا یشخب چیه .دنک هعلاطم هدی آ دصاقم یرب ،هتشدگ کي دننام و دشاب ریذپان داسف و عیمطت لباق ریغ دیاب وا .دریگ رارق و تا طحالم بوچراچ زا چراخ هلاقم(1385 نیترتسا) «دشاب ارگ عقاو رادمتسایس کي دننامه یا هک و دشاب شاقن رگریوصت (یا هتشر نایم مولع یرادیپ هفسلف و یتسیچ ،هچخیرات

۱۴۰۰ / ۱۱ / ۵ خیرات ،لاله تیژر ثحبم هقف چراخ هسلج [6]

یضعب» :دیامرف یم لئاسر هلجم اب هباحصم رد ناشیا .تسا رواب نیا رب زین ینشلگ رتکد [7] مولع ندرک یمالسا هب مه نم هتبالا .دننک یمالسا ار یناسنا مولع دنهوخ یم هک دنراد رارضا

مولع رد .تسا یبرجت مولع رد ،نید لباقم رد اه شلاچ خنرس نآلا یلو ،مدقتعم آلماک یناسنا ،مینک نایب اردصالم هفسلف تایداب اب ار نامفرح میهافخب رگا ام تسه داحلا هک اجنآ یعیبط زا وللم و راک هک یلاح رد)درادن یداقتعاف هفسلف هب نوچ ؛دنک یمن لوبق فرط هک تسا مولعم یسابم ،نطاب رد ینعب ؛میوگب نخس و اب کیزیف نابز هب دیاب اذل ؛(تسا یفسلف تاضورفم نآ لاثم و یتخاننش تسیز و یکیزیف ششوپ ار نامنخس اهتتم ،میرب یم راک هب ار نام یفسلف .تسا تلفغ راجد هزوح زورما نم رظن هب اذل .میهد یم اه

ناشسواح ،لهچ و یس یاه ههد رد،ناشدوخ نامز رد (هر)یرفعج داتسا موحرم و (هر)یرهطم داتسا موحرم ثحابم و تسیز و کیزیف یاه هتشر رد اه نآ .تسیچ راد لکشم و از ههشب لئاسم هک دوب عمج یلو ؛تسا مهم یلیخ نیا .دنتسناد یم بوخ ار یشلاچ و مهم لئاسم اما،دندوبن دراو اه نآ یصصخت ...تسا هلئسم اعقاو نیا و تسین روط نیا نآلا

؟دورب یبرجت مولع غارس دیاب هزوح نآلا دیامرف یم امش سپ :لئاسر

سنارفنک زا هک شپ لاس دنچ و تسیب نم .دندنکب ار راک نیا تسا مزال بالط زا یدصرد یتقو ناشدصرد چنپ آلثم ،نایوزوح زا یدصرد دیاب هک متفگ اقا ترضح تمدخ ،متشگرب ناکیتاو یسدنهم مولع نوچ ؛دنک بسک صصخت هیاپ مولع یاه هخاش زا یکی رد دنورب،دندرک مامت ار حطس اما ؛برخم ای تسا ملاس ای یدربراک ملع هک تسا حضاو .دندادن یا هلئسم تهج نیا زا نآ لاثم و هلئسم نیرت مهف لباق ریغ ؛دیوگ یم نیتشنیا یتقو .دنداد قیمیع ریثات رکفت یور هیاپ مولع رتکد هبحاصم)«تسا حرطم هیاپ مولع رد یزیچ نینچ «میهمهفب ار ملع میناوت یم ام هک تسا نیا (۱۹۶-۱۹۵ ص ،مهزای هرامش ،لئاسر هلجم اب ینشلگ

هب) ای (Psychology :**یسیلگنا** هب) (یچلاکیاس :ناتسنافا یرد یسراف رد) ای یسانشناور [8] یملع شور زا یریگهرهب اب هک تسا یشناد (Psychologie :**یوسنارف** هب)(یژولوکیسپ :یوسنارف زا روطنم.دزادرپیم ناروناج رگید و ناسنا رد **راتفر** و ینهذ یاهدنیارف و اهتلاح هعالطم و شهوژپ هب زا روطنم و ،تسا میقتسمیریغ و میقتسم هدهاشم لباق راتفر و لامعا ،تاکرح هه «راتفر» و **ناجیه ،تیصخش ،شوه ،(رکفت) هشینا ،کاردا ،ساسحا** :نوچمه ییاهزیچ ،«یناور یاهدنیارف» .تسا ...**هطفاچ و شزیگنا**

مهده نرق لیوا و **مهده نرق** رخاوا هب ،یهاگشناد و **یملع** لکشهب یتخانشناور **یاهشهوژپ** زاغآ لاس ۱۵۰ دودح زا اهنت ،یسانشناور رد هجوت لباق یاهشهوژپ و **اهفاشتکا** تفگ ناوتیم ؛ددرگیمزاب رترابرب و رتدنب یاهچخیرات زا رگید **یبرجت مولع** هک تسا یلاحرد نیا و ،تساهدش عورش ،شپ هدرک لوغشم دوخ هب ار **نارکفتم** نهذ هک تساهنرق ،ناور و نهذ هب طوبرم ثحابم هتبالا ؛دنداروخرب رد زین **وطسرا** و **نوطالفا ،طارقس** نوچ ینارکفتم و **ناتساب نانوی** نادنمشناد زا ،نآ بوتکم راثآ و دروم ،کیمداکآ و نودم تروصب ،یدیچ یسانشناور زا شپ ات ملع زا هخاش نیا اما ؛تسا تسد .دوب هتفرگن رارق هعالطم

فیعت

زا هتسد نیلوا .تساهدش فیعت یتوافتم یاهه نوگ هب ،دوخ هاتوک هچخیرات رد یسانشناور زاغآ رد ییارگراتفر هعسوت اب .دنتسنادیم «ینهذ تیلافع هعالطم» ار دوخ راک هزوح ،ناسانشناور هب یسانشناور ،ینیعی یریگهزادنا لباق یاههدیدپ یراصحنا هعالطم رب نآ دیکأت و رضاح نرق مه و دوب اناویح راتفر هعالطم لماش مه ،آلومعم ،فیعت نیا .دش فیعت «راتفر یسررب» ناونع :هک اهضرف نیا اب ،نایمدآ راتفر

تسا نایم دآ هب میمعت لباق اهن او یح اب شیم زآ را لصاح تاعالطا

تساهجوت نایش ،دوخی دوخ هب اهن او یح راتفر

اب اما ؛دشیم هئارا فی رعت نیمه ،یسانشناور یسردها باتک زا یرای سب رد ۱۹۶۰ ات ۱۹۳۰ لاس زا یلبق فی رعت هب رگید راب ،**یتخان ش** یسانشناور و **یتخان ش رادیپ** یسانشناور هعسوت یاهدنیارف» هب مه و دوشیم هراشا «راتفر» هب مه یسانشناور فی راعت رد رضاح لاح رد و میاهدی سر نیا .یناور یاهدنیارف و راتفر یملع هعلاطم :درک فی رعت نینچ ناوتیم ار یسانشناور .«ینهذه مهف هب مه و دزاسیم راکشآ هدهاشم لباق راتفر ینعی هعلاطم هب ار یسانشناور هجوت مه ،فی رعت ب صع و یراتفر یاهداد ساسا رب و دنتسین هدهاشم لباق امیق تسم هک ینهذه یاهدنیارف کرد و دراد تیانع ،دنتسه طابنتسا لباق یتخان شتسیز

هچخیرات

هدسات ناوتیم ار نآ یاههشیر .تسا رتشیب ،دوچوم یملع یاهماطن همه زا یسانشناور هنیشیپ **نامره** لوق هب یلو ؛دومن لابند **وطسرا** و **نوطالفا** نوچ ینادنم شناد اب ،دالیم زاشیپ مچنپ و مراچ ،زتلوش و زتلوش) دراد هاتوک یاهچخیرات اما ،زارد یاهنیشیپ ،یسانشناور" ۱۹ نرق ،**سواه گنیب** حالطصا هندنکع ادبا **سوی نلسوگ فلودار** مان هب یناملآ هدرک لیصحت فوسلیف کی .(۱۸ ص ۱۳۷۲ ،**هفسلف** ملع زا یاهخاش ناو نع هب یسانشناور ،**مهزون هدس** رخاوا دودح ات .تسا «یژولوکیاس» لمایش هک دشیم هتفرگ رطن رد اهگنهر ف یخرب رد شیک کی ناو نع هب ،نینچمه و دشیم هتخان ش (ایدپ یکیو تیس) .دی درگیم ینورد یگناگی یدوبان و راکفا مچاهت

اهنآ نیرتدیج زا یکی مه و یملع یاهماطن نیرتیمی دق زا یکی مه یسانشناور هکنیا نتفگ اب ناسنا تیهام هب طوبرم یاههشیدنا... .مینکیم عورش راکشآ داضت کی ،ضقانت کی اب ام ،تس زروهشیدنا نایدانم هنیشیپ هچرگا...تسا هدرک رپ ار ام یفسلف و یبهزم یاهباتک زا یرای سب زا یسانشناور هب نیون درکیور هک هدش هتفگ ،تسا یرگیدی ملع ماطن ره تمدق هب یسانشناور .تسا هدش عورش... ۱۸۷۹ لاس

هرابرد هک ییاه شسرپ نیب توافق هب رتتمک نآ یاههشیر و...نیون یسانشناور نیب زیامت هک دنهدیم ناشن ار ییاهشور نیب فالخا رتشیب و تسا طوبرم دنوشیم حرطم ناسنا تعیبط (۲۰ ص ،نیون یسانشناور خیرات) دنوریم راک هب اه شسرپ نیا هب خساپ نتفای یارب

نرق رخآ عبر رد ینعی ،لق تسم یملع ماطن کی ناو نع هب یسانشناور لماکت هیلوا یاهلاس لالخ رد هک یناملآ سانشناور کی تنوو ملهلیو هلیسو هب یدیج رادقم هب دیدج یسانشناور تهج ،مهزون رارق ریثأت تحت تشاد -وا دیدج ملع- دیدج ملع نیا لکش یگنوگچ هرابرد یصخشیم یاههشیدنا (۳۷ ص ،نامه) تفرگ

زا یکی ار وا زورما هک دوب نیون **یسانشناور** لوحت رد مهم یاههرهچ زا یکی دیرتیب تنوو هب **رادم ماطن درکیور** نیلوا و داد رارق دوخ ریسم رد ار **یسانشناور** هک دننادیم ینام اگشیپ رد بلاغ یاهماطن زا یکی تروص هب و دش حالصا **رنجیت** طسوت آدع هک دروآ دوچو هب ار یسانشناور هکلب ،دیدج ملع هب وا رادم ماطن درکیور رد اهنت هن تنوو تیمها .دمآ رد نرق نیا لوا لاس یس لوط **هاگشیامزآ** هب ار یسانشناور و درک هطبار عطق **هفسلف** اب وا هک دراد رارق تی عقاو نیا رد نینچمه یمومع هفسلف و **قالخا** و **قطنم** هرابرد باتک چنپ هک دوب **یفوسلیف** ،لاح نیع رد تنوو .درب رد هک ینامز ،لبق نرق ود **کال ناج** هک یتقو ،تسین ام هجوت دروم نادنچ و هفسلف زورما .تشون

ار ی ب ر ج ت تّ نس ، دوش یم ی شان ه ب ر ج ت زا شن اد ل ک ه ک تشاد راهطا و داتس یا **نایا ر گ د ر خ** ر بار ب . دش یم بوس ح م یم هم ماگ مه **یسانشن اور خیرات** رد ه ک ل ب ، م ل ع خیرات رد اهنت هن نیا و داهن داینب ه ک روط نام ه . درک فیر عت **رایشه ه ب ر ج ت م ل ع** ه ب ار یسانشن اور و درک یورپ تّ نس نیا زا مه تنوو دن نامه یسانشن اور مه تنوو یارب ، ت ف گ ن خ س اههشیدنا ی عادت رد ینهذ یمیش زا **لیم تراوتسرا ناچ** مه اب ار **ر ص ان ع** نیا و **ه ی ن ج ت** نآ ر ص ان ع ه ب ناوت یم ار **ه ب ر ج ت** ه ک دوب دقت ع م یو ار یز ، دوب **ی می ش** ه درک حرطم ار **ی ش ی ام ز آ یسانشن اور** داجیا لامتحا ، دوخ **ق ط ن م بات کرد** مه **لیم تراوتسرا** . درک **بی ک ر ت** (ایدپ یکیو تیاس) . دن ام ی ق اب تنوو یارب هشیدنا نیا ه ب ندیشخ ب ق ق ح ت یلو ، دوب

نامز رد مان [?zi:km?nt ?f????t] : ی نام لآ طفلت , Sigmund Freud : **ی نام لآ** ه ب) دیورف دنوم گیز [9] و **یشیرتا** هتسج رب **سانش ب ص ع** (۱۹۳۹ ربماتپس ۲۳ - ۱۸۵۶ ه م ۶ ، دیورف ومولش دنوم سیگیز : دلوت . دوب **یسانشن اور** رد ی نام رد شور کی ناو ن ع ه ب ، **یواک ناو ر** شن اد را ذ گ ناینب

و یز غ م تالالتخا یاهه نی م ز رد ، س پ س و ت ف ر گ شری ذ پ ، **ن ی و هاگش ناد** زا ۱۸۸۱ لاس رد دیورف **ناتسرامی ب** رد ، ی پ و ک س و ر ک یم باصعا **یسانش دب لاک اش و ر آ ر د ان یرامی ب تخانش و ی نام ر درات ف گ** ۱۸۸۵ لاس رد ، **ی ژول و تاپ ورون** هتشر رد هاگش ناد داتس ناو ن ع ه ب وا . درک شهوژپ ه ب زاغآ ، ن ی و یموم ع **ی نی ل اب** یاهشور و **یواک ناو ر** داجیا رد . دش هتخانش ، روسفورپ ناو ن ع ه ب ۱۹۰۲ لاس رد و هدش بوصنم ی نونف دیورف ، واک ناو ر و رامی ب نایم و گت ف گ هار زا ی ناو ر **یسانش ب ی س آ** شن اد اب ندش وربور یارب روطخ شن هذ ه ب ار هچنآ ره رامی ب نآ رد ه ک دوش یم هت ف گ یشور ه ب) **دازآ ی عادت** یریگ راک ه ب دن نام ار رگ نامرد اب عچارم ه ک تسرا نآ یانعم ه ب لاقتنا (لاقتنا فشک نینچمه و) (دیام نیم نایب ، دنکیم ناچیه و تاساسح) رگید ترابع ه ب دنک یم دروخر ب شا **یک دوک نارود** مهم دارفا زا یکی دن نام دوخ . (دنک یم لقتنم دوخ رگ نامرد ه ب هتشاد ردام و ردپ دن نام یمهم ی هژبا ه ب تبسن ه ک ار ییاه ه ک یسنج تالیامت زا دیورف فیر عت زاب . درک هئارار ایوپ ای یلیلحت **یسانشن اور** شور نینچمه ه ب تبسن هچب یسنج تاساسح) **پیدا ه د ق ع** ه ک داد هزاجا وا ه ب دش یم مه **یدازون** لاکشا لم اش (ایدپ یکیو تیاس) . دروآرد یواک ناو ر هی رطن یزکرم لصا ناو ن ع ه ب ار (دوخ ف ل ا خ م سنج نیدلاو

ش دوخ لاج حرش تی هام زا وا هی رطن رتشیب» ه ک تسرا نیا دیورف دروم رد لمأت لباق تاکن زا (۴۴۲ ص ، نیون یسانشن اور خیرات) «تسرا هدش هتفرگ

یم ه ب ر ج ت ار یسنج تالکشم شدوخ و تشاد یفنم شرگن یسنج روم ه ب تبسن اصخش ای یواک دوخ یخیرات راک دراذگب رانک ار یسنج تیلاعف تفرگ میمصت ه ک تقو نامه رد دیورف... درک **یروجنر ناو ر تالکشم زا وا یروجنر ناو ر هی رطن رتشیب** عقاو رد... درک زاغآ ار یصخش لیلحت مهم» : تشون دروم نیا رد وا . **تفرگ تأشن درب راک ه ب اه نآ لیلحت یارب ه ک یشور و شدوخ** (۴۵۱ ص ، نامه) «متسه مدوخ صخش نم یارب رامی ب نیرت

:درک هراشا دروم نیا ه ب ناوت یم وا ییادتبها تاقیقحت زا

یروجنر ناو ر رد یسنج لیم ه ک درک ادیپ داقعتا رگید نامز ره زا شیب ۱۸۹۰ هه د طساوا رد دیورف رادروخر ب راجن ه ب یسنج یگدنز زا یسک رگا ه ک دیسر رواب نیا ه ب وا... دراد یا ه دننک نییعت شقن (۴۴۸ ص ، نامه) . دوش التبم یروجنر ناو ر ه ب تسننک کم دشاب

شرازگ درک هئارا نیو رد باصعا ناصصختم و ناکشزپناور نمچنا هب ۱۸۹۰ رد هک یا هلاقم رد دیورف اوغا هک دنراد تهابش یکدوک هرود یاوغا هب هک دنا هتشارب هدرپ یبراجت زانسانرامی هک داد دشیقلت زیماآدیدرت هلاقم نی...تسا هدوب ردپ دراوم بلغا رد و رت نسمن ناگتسب زایکی هندنک یملع هویش هب هک یرپ و نجاتساد هب هک درک رطن راهطا نینچ گنیب تافارک، نمچنا سیئر و هب یگمه و دنتسه نادان یدارفان نادقتنم همه هک داد خساپ دیورف. داد تهابش دشاب هدش نایب (۴۴۹ ص، نامه). دنورب منهج

دنراد تیخالص دنرب یم راک هب ار وا شور هک یواکاناور طقف هک درشف یم یاپ هدیقع نیارب وا اب هک ار یناسک هژیو هب نارگیدی هداقتنا و دننک تواضق واهراک یملع شزرا هرابرد هک. داد یم خساپ ناشیهداقتنا هب تردن هب یتح و تفرگ یم هیدان دنتشادن یا هنام یم یواکاناور (۴۶۶-۴۶۷ ص، نامه). تشاد قلعت واهب اهنت. دوب واماظن یواکاناو

دوبن تبثم دیورف درکیور هب یسانشناور هندب هاگن:

ناسانشناور زایرایسب....تسب یواکاناور نییآ یور هب ار اهرد اتمدع یهاگشناد یسانشناور هک تشون نیلکنارف دل نیاتسیری ۱۹۱۶ رد. دنداد رارق داققتنا دروم تدش هب ار یواکاناور یهاگشناد ار یواکاناور ایبملک هاگشناد رد ثرودو و ترباور...تسا یناملآ...هتفایان دشرنهذ لوصحم یواکاناور هجیتن تهج رد دنرادروخرب ملس لقع زاراکشآ روط هب هک ار یدارفایتح» هک دناوخ زومرم بهذم کی (۴۷۵ ص، نامه)» دهذ یم قوس لمهم یاهیریگ

نارادفرط یتح. دنا هتفرگ رارق داققتنا دروم ناسنا تعیبط هرابرد دیورف یاهضرف واههیرطن دنتفگ یم...یریگیدی نازادرب هیرطن...تسا هدرکیوگ ضقانت بلغا یو دوخ هک دنریذپ یم دیورف هداد رارق دیکأت دروم هزادنا زاشیب ار یسنج لیم هژیو هب یتخاننش تسیز یاهورین دیورف (۴۷۸ ص، نامه).تسا

هلمچ نیازا رلدا.تسا قداص زین دندش ادج واهب هک دیورف نادرگاش رگیدی دروم رد الاب بلاطم :تسا:

میلس لقع رب ینتبم تادهاشم رب و یگتخاس واههیرطن هک دندقتعم ناسانشناور زایرایسب یم یقلت شنیب زایراع و هناریگوس ار واهاشم رگیدی ضعب.تسا یکتم هرمزور یگدنز زاتلع هب یواکاناور یریگدای.تسا هداس هزادنا زاشیب رلدا ماماظن هک تفرگ یم دیورف.دننک یدایز فرح واهک نآ لیلد هب ناوت یم ار رلدا یاههشیدنا اما دشک یم لوط لاس وداشا یگدیچی دوخ واهراک هرابرد اقیقد نآ تفرگ یم رلدا رگیدیوس زا.تفرگ دای هتفه ودراد دنتفگ یارب (۵۰۴ ص، نامه)دیشک لوط لاس ۴۰ شا هداس یسانشناور نیودت رلدا یارب اریز دنک یم قدص دیورف (۵۰۵)

مینکیم هراشا هانآ هب هک دراد دوجو بلطم نیارب یناوارف دهاوش [10]

ارآ تّشت ۱.

:تسا هدمآ هراب نیارد نیون یسانشناور خیرات باتک رد

هک تسا نیادنشاب هتشارد رطن قفاوت نآ دروم رد تسا نکمم ناسانشناور هک یزیچ اهنت تّیهام هرابرد رطن قفاوت و رت سناجتمان هتشدگ نرق لوط رد یریگیدی تقوره زانورما یسانشناور» اب»دندیم هاگدید نیاهاشم یرطن مه ناسانشناور ریاس»تسا روصتمان هشیمه زارتشیب نآ هتشر هک یلوصا هعومجم ای هچراپکی بوچراهچ چیه،(متسیب)نرق نایاپ هب ندش کیدزن درفنم ماماظن کی...یسانشناور».تسا هندانم یقاب دنک تیاده ار شهوژپ و فیرعت ار یسانشناور

هراپ ار دوخ اکیرم آسانشناور» تسا نوگانوگ یاه تخاس اب تاعلاطم زا هعومجم هکلب تسین هورگ ره هکی تروص هب دنایم یقاب هراپ هکت هتشر «دنیب یم عزانتم یاه جانج نیب رد هدش هراپ ناسنا تیهام هعلاطم هب فل تخم نوتف اب و تسا هدی بسچ دوخ یسانشنشور و یرطن یریگ تهج هب خیرات). دشخبیم اقرت را دوخ رکف بتکم یاه ماد و تایرشن ،تاحلاطصا اب ار دوخ و دنکیم یور (۳۸-۳۹ ص ، نیون یسانشناور)

دوخ قباس یاه شهوژپ هب ناسانشناور شرگن ریغیغ ۲:

تسا هدمآ وا دروم رد . تسا یی ارگراتخاس بتکم نارادمدرس زا و تنوو درگاش ،رنجیت

ارینه ذر صانع وا . دهد ریغیت یداینب روطه اب ار دوخ ماطن هکنیا هب درک عورش شرمع رخاوا رد رنجیت رصانع یاج هب یسانشناور هک داد داهنشیپ و درک فدح دوخ یاه یانارنخس زا ۱۹۱۸ لاس لیواو زا کی هب دعب لاس تفه... دنک هعلاطم ار یاناور تایح یاهدن یارف ای رتگرزب داعبا دیاب یساسا و ینوریب یاه ساسحا بسح رب ندیشیدنا دیاب امش» :تشون یلیمکت تالیصحت یوجشناد ... تسا خوسنم یلک روطه... نونکا اما ؛دوب تسردشیپ لاس هد راک نیا . دیراذگب رانک ار فطاوع رب ،ینوریب ساسحا دننام هتفای ماطن یاه هزاس بسح رب ندیشیدنا یاج هب دیزومایب دیاب امش «دیشیدنیب داعبا بسح

تفرگ میمصت و درب لاؤس ریز ار یراتخاس یسانشناور حالطصا ۱۹۲۰ یاه لاس لیواو رد یتح رنجیت هب رنجیت رگا و ،دنتسه هاگدید رد مهم یاهریغیت اهنیا ... دمانب یدوجو یسانشناور ار دوخ درکیور یراتخاس یسانشناور (تشونرس مه دیش) هرهچ ،دنک لامعا ار اهنآ دناوتب هک درکیم رمع یفاک دج (۱۴۹ ص ، نامه) تشادزاب شنامرآ هب یبایتسد زا ار وا گرم اما... درکیم ریغیت لمک روطه

اب یکیزیف میهافم هک درک داهنشیپ هک دوب یسک دراو راه هاگشناد نادکیزیف نمگدیرب رود هب دنتسه یکیزیف لولد دم دقاف هک میهافم مامت و دنوش فیرعت مکحم و قیق دیتاحلاطصا رد نآ زا و درک بلج دوخ هب ار ناسانشناور زا یرایسب هجوت هاگدید نیا (۳۵۴ ص ، نامه) دنوش هتخیر و نابز ندرک رتقیقد و رتینعی نآ فده هک یلک لصا ای شرگن کی :دندرب هرهب ییارگ لمع هاگدید یکیزیف روطه اب ای هدهاشم لباقی الماع هک تسا یلیئاسم رش زا ملع نداد تاجن و یملع تاحلاطصا (نامه) (دوش یم هدناوخ هلئسم هبش هچنآ) دنتسین ندادنشن لباقی

لاس ۲۷ دوج . تشادکش ،درکیم وا موهفم زا یسانشناور هک یاهدافتسا دروم رد نمگدیرب دوخ اما یناتساد نامرق :یقرواپ رد) ینیاتشا کنارف منکیم ساسحا» :تشون ییارگ لمع داهنشیپ زا دعب هک ماهدرک قلخ (دیآ یم رد یاپ زا نآ هلیسو هب دوخ هک دنک یم قلخ یلوغ یکشزپ یوجشناد کی... رتهداس ماهتشاد رطن رد نم هک یزیچ... مراد میب ییارگ لمع همک زانم . تسا هدش رود نم زانم لمسم «دوش هداد هولج گرزب هزادنا نیات اعدمرب ردقنآ یمان هلیسو هب هک تسا نآ زا

ص ، نامه) دنوش یم ناشناربهر زا رت بصعتم ناوریپ هکنیا زا تسا رگید یدروم نیا دسریم رطن هب (۲۵۶)

یسانشناور یملع تیهام رد ناسانشناور دیرت ۳:

رد دیدج یملع یسانشناور ماگشیپ و یدرکراک یسانشناور یی اکیرما یلصا یدانم زمیج مایلیو (۱۹۷ ص ، نامه) تسا هدحتم تالای

زا لبق). درک تشپ نآ هب یگدنز رخاوا رد دوب یسانشناور گرزب نامداخ زا هک هدیچیپ و باذج درم نیا (دنکنکی فرعم یسانشناور ناونع هب ار وا هک درک تساوخر رد نوتسینیریپ هاگشناد رد یانارنخس داری روضح نودب یسانشناور هک داد هزاجا هچ رگا . **تسا تاحضاو حیضوت یسانشناور** :تفگیم وا (۱۹۸ ص ، نامه). دهد همادا شهار هب ناگنل گنل وا هانرمآ

یسانش‌ناور رب ناوارف یری‌ثأت دوخ هک تسای‌طرش یاه بات‌زاب فورعم یرطن بحاص فلواپ ناویا
ت‌شاذگ:

وینی‌ع دجاو کی، درک مه‌ارف ار رات‌فر ی‌ساسا رصانع ی‌سانش‌ناور ملع یارب، فلواپ ی‌طرش نونف
ی‌هاگ‌شی‌ام‌زا طیارش رد نآ شی‌ام‌زا و دوب شه‌اک لباق نآ هب ناسنا هدی‌چی‌پ رات‌فر هک یلم‌ع
دوخ همن‌رب ی‌لصا زکرم ار نآ و دش لسوتم رات‌فر دجاو نیا هب نوس‌تاو ی‌ب ناج. دوب ری‌ذپ‌ناکم
...داد‌راق

یاه‌نیمز ی‌سانش‌ناور اریز. تسا راد هی‌انک هدوب ی‌سانش‌ناور رب فلواپ ری‌ثأت نیرت‌شی‌ب هکنیا
یدرک‌اک و یرات‌خاس ی‌سانش‌ناور اب وا. ت‌شادن نآ هب تب‌سن ی‌ق‌فاوم رطن عوم‌جم رد فلواپ هک تسا
رادروخ‌رب ملع کی هاگی‌اج زا زونه ی‌سانش‌ناور دوب هت‌فگ هک زمی‌ج مای‌لی‌و رطن اب و دوب ان‌شآ ود ره
رد وا. دوب هت‌شاذگ رانک دوخ راک ه‌نیمز زا ار ی‌سانش‌ناور فلواپ نیارب‌ان‌ب. دوب ق‌فاوم تسا هدشن
هدافت‌سا ی‌سانش‌ناور یاه‌ژاو زا یکی‌ژولوی‌زی یاه‌ژاو ی‌اج هب هک ار ی‌ناسک دوخ هاگ‌شی‌ام‌زا
هراشا ی‌سانش‌ناور عافد لباق ریغ ی‌اعدا هب بلغا شی‌اه ی‌نارن‌خس رد و درکیم همی‌رج، دندرکیم
ار شدوخ ی‌تح و داد ری‌یغت ار ش‌سرگن [تسا هت‌فر ایند زا ۱۹۳۶ رد وا] رمع رخاوا رد فلواپ اما. درکیم
(۳۰۷-۳۰۸ ص، نامه) دی‌مان ی‌شی‌ام‌زا سانش‌ناور کی

هیلوا فی‌عض یاه‌راک قی‌داصم ی‌خرب. ۴

ت‌شاده‌راشا ناک‌دوک ه‌ع‌لاطم رد لوا یاه‌راک هب ناوتم ه‌نومن ناو‌نع‌هب

هت‌سه ار نآ وا هک ک‌دوک ی‌ت‌خان‌ش‌ناور ه‌ع‌لاطم یوس‌هب ار وا ک‌رالک هاگ‌شناد رد لاه یکی‌ت‌نژ قی‌ال‌ع
رد هک یاه‌وی‌ش، اه همن‌ش‌سرپ زا ک‌دوک ه‌راب‌رد دوخ تا‌ع‌لاطم رد لاه... درک تی‌اده داد‌راق دوخ ی‌سانش‌ناور
داجیا ار ی‌دایزیمومع قوش ناک‌دوک هیلوا ه‌ع‌لاطم نیا... درک هدافت‌سا عیسو روط‌هب دوب هت‌خوم‌آ نام‌ل‌آ
یاه شه‌وژپ رطاخ‌هب ت‌ض‌هن نیا اما. دش ک‌دوک ه‌ع‌لاطم ت‌ض‌هن نت‌فای تیم‌سر ب‌جوم و درک
،مل‌سان اه همن‌ش‌سرپ، ی‌فاکان ی‌ندوم‌زا یاه‌نومن. **دش دی‌دپان لاس دن چ ضرع رد فی‌عض**
«شالت. دندشیم لی‌لحت و هی‌جت فی‌عض اه‌داد، دندوب ه‌دین میلعت اه‌داد ناگ‌دن‌روآ‌درگ
دش ی‌قل‌ت، ه‌دش تی‌اده ت‌س‌ردان و ناس‌مه‌ان، قی‌ق‌دریغ، فی‌عض رای‌سب ی‌سانش‌ناور
(۲۴۱-۲۴۰ ص، نامه)».

ه‌نومن، ک‌دوک تی‌ب‌رت رد رگ‌رات‌فر ماظن ه‌نیمز رد ی‌یارگ رات‌فر ب‌ت‌کم راژگه‌ی‌اپ نوس‌تاو یاه‌راک
ت‌سا دراوم نیا زا یرگی‌د:

رشت‌نم ک‌دوک و دازون زا ی‌ناور تب‌ق‌ارم مان هب ک‌دوک زا تب‌ق‌ارم ه‌نیمز رد ی‌باتک نوس‌تاو ۱۹۲۸ رد
یوق‌ع‌ضوم اب هک داد هئارا ار ی‌تاررقم ی‌ماظن، ک‌دوک شرورپ ریگ ناس‌آ ماظن ی‌اج هب نآ رد هک درک
تی‌ب‌رت دروم رد ی‌یارگ‌رات‌فر شور تخس یاه‌هی‌صوت زا رپ باتک نیا. دوب ناو‌خمه وا ی‌یارگ طی‌حم
دوب ناک‌دوک.

دی‌ه‌دن هزاج، دی‌سو‌بن و دیری‌گن شوغ‌آ رد ار ناک‌دوک زگره: «دوب نین‌چ نی‌دلوا هب وا هی‌صوت لاثم یارب
دی‌یوگیم ریخ هب بش‌اه نآ هب هک ی‌ماگ‌نه دی‌دش راک نیا هب روب‌جم رگا. دندن‌یشن‌ب امش یوناز یور
یلیخ راک لک‌شم یا هفی‌طو دروم رد رگا. دی‌ه‌دب تسد اه‌نآ اب اه حب‌ص. دی‌سو‌بب ار ناشی‌ناشی‌پ
الماک نی‌ع رد هک تسا ناس‌آ ردقچ هک ت‌فای دی‌ه‌او‌خ‌رد... دی‌ش‌کب ناش‌رس هب ی‌ت‌سد دنداد ماچ‌نا ی‌بوخ
«دی‌شاب ناب‌ره نات‌دن‌زرف اب، ندوب‌ینی‌ع

رب نوس‌تاو یاه‌ه‌ت‌ش‌ون ریاس زا شی‌ب و داد ری‌یغت ار ک‌دوک تی‌ب‌رت ی‌یاکی‌رم‌آ مسر و هار باتک نیا
دروآیم رطاخ‌هب ۱۹۸۷ رد ی‌ی‌ن‌رفی‌لاک ناگ‌رزاب کی زمی‌ج، نوس‌تاو رسپ. ت‌شاذگ ری‌ثأت مدرم مومع
ت‌فرگن شوغ‌آ رد ای دی‌سو‌بن ار وا زگره و دوبن ناک‌دوک هب دوخ فطاوع ندادن‌اشن هب رداق شر‌دپ هک

ات دوب م م ص م ی دم غریغ یوحن ه ب من کی م رک ف و دوب... ساسح ا ی ب و ا: درک فی صوت نی چ ار شر دپ و ا ...» دن ک بی ص ن ی ب ی ف طاع ه ی ا پ عو ن ره زا ار مردار ب و ن م

نارس پ ردام ن م» ناو ن ع اب تشو ن ی اه لاق م نی دل او هلچ م یارب [نوست او رسمه] نوست او رنیر ی لازور هک تشو ن و ا. درک نا عذا کدوک شرور پ دروم رد شر رسمه اب قفاوت مدع رب و «متسه ارگرات فر کی دغ اوق مامت تساوخی م یه اگ هگ و دنک راهم ار دوخ فطاوع شن اکدوک ه ب تبسن هک دوب لکش م ش یارب دشاب هداتفا قافتا زگره یرما نی چ دروآی م ن دای ه ب زمیج شر س پ هچ رگا دنکش ب ار یی ارگرات فر ...

راب نی لوا یارب هک دروآی م رطاخ ه ب زمیج شر س پ. درک ری غت ی لازور گرم اب ۱۹۳۵ رد نوست او ی گدنز هق ل ح شن نارس پ ی اه ه ن اش رود ار شنات سد نوست او ه ط ل ح دن چ یارب و تسرا هدی ه ی رگ ل ا ح رد ار شر دپ درک...

یارب یرا ختفا حول هک داد ی ا ر اکی رم آ ی سان شن اور ن مچ نا دوب هل اس ۷۹ نوست او هک ی ما گ نه ۱۹۵۷ رد دورو زا نوست او ه ط ل ح نی رخ آ رد اما دن اس ر... کروی وی ن لته ه ب ار نوست او ی ص خ ش... دوش ردا ص نوست او نوست او... دبای روضح نش چ رد و ا ی ا ح ه ب ش گ رز ب رس پ هک درک رارصا و درک عانت ما سلچ م ه ب کشا و دنکش ب راتفر لرتنک ی اوشی پ هک دوش هری چ و ا رب فطاوع ه ط ل ح ن آ رد هک دی سرت (۳۲۴-۳۲۵ ص، نامه). دزی ر

ار اه ن آ مه هک مه دی م لوق. دی ه دب م لاس ل ف ط نی چ و د کی ن م ه ب: دوب هدش ی عدم رگی د ی ا ح رد نوست او ه ج و ت نودب ار و ا و منک با خت نا ی فدا ص ت روطه ب دی ه او خ ب هک ار مادک ره مه دی م تنام ص و منک گ رز ب تی ب رت ی ص ص خ ت ه ت شر ره یارب شی دا د ا چ دا ژ ن و ل غ ش و اهی ا نا و ت، تالی ا م ت، ی گ د ا م آ، دا د ع تسرا ه ب ... دزد ای ادگ ی ت ح و ر ج ا ت، دن مر نه، نادق و ق ح، کشز پ منک

اعدا ن آ نای ب رد هک تفری ذ پ ار و ا، دی ا م زای ب ار دوخ ی ا عدا ات دادن م لاس هچ ب نی ج و د کی و ا ه ب س ک چ یه (۳۴۲ ص، نامه). تسرا هتفر تی ع ق او زا رت ارف

ت: تشاد دن م تردق ی نی ف ل ا خ م شت ای ح نامز رد و ا ی اه ه ا گ دی د:

نا ن آ زا یرای س ب. دن دوب ن دون ش خ، درکی م ح رط م نوست او هک ی ط ارفا تی نی ع ن آ زا ناسان شن اور مه اما ماطن هک دن تشاد دا ق ت عا، دن درکی م ی نا بی تش پ یی ارگ تی نی ع زا هک ی ناسک زا ی ض ع ب هلچ زا، تسرا هدرک فذ ح ار کاردا و ساسح ا ی اه دن ی ارف دن نام، ی سان شن اور مه م رصا ن ع زا ی ض ع ب نوست او

مچ ن پ رد اه ن آ... دوب ی سی لگ نا سان شن اور لاگ و دک م مای لی و، نوست او تردق ر پ نا ف ل ا خ م زا ی کی ه ب ناشت ا ف ا ل ت خا دروم رد ات دن درک تا ق ا ل م ی س ی د ن ت گ ن ش او رد ی سان شن اور پ و ل ک رد ۱۹۲۴ هی روف ترسنک کی زا ندرب تذ ل ی گ نو گ چ تساو خ زا و دی شک ش ل ا چ ه ب ار نوست او و ا... دن زاد ر پ ب هر ط ا ن م، دده ح ی ص و ت ارگرات فر کی رط ن زا ار نلوی و

زا یی اه و م اب ار ه ب رگ ه دور هک م نی بی م ار ی درم ه ن ح ص یور و می آی م ن لاس نی ا ه ب ن م: ت ف گ لاگ و دک م هتسشن ه ج و ت ق ر غ و ت کاس ر ف ن نارازه و [ترسنک رد ی ق ی سوم ن ت خ او ن ه ب هراشا] دش ا رخی م ب سا م د نی بی ت ه نو گ چ ارگرات فر کی ار بی ج ع ی اه دا دی و ر نی ا. دن زاد ر پ ی م دی دش ندز ف ک ه ب هرا ب کی و دنا اب ار ی ق ی سوم نی رض ا ح هک دن راد قفاوت نی بی ت نی ا شری ذ پ رد ی سان شن اور و ی دا ع روع ش...؟ دن کی م. دن تخی ر نوری ب ندز ف ک و هله له اب دن مر نه نی س ح ت هلی سو ه ب ار دوخ ی نادر دق و دندی نش دایز تذ ل ا م ره و ج» نی ا مامت و ا. دنا دی م ن ی نادر دق و نی س ح ت زا، درد و تذ ل زا ی زی چ یه ارگرات فر اما. دنک و ج و ت س ج ار یرگی د ی اه نی بی ت دی اب و ده دی م تبسن کا خ ی تش م ه ب ار «عی ب ط ل ا د ع ب ده او خ لو غ ش م ررض نودب هدی آ نرق دن چ یارب ار و ا و ج و ت س ج نی ا. دده همادا ن آ و ج و ت س ج ه ب دی راذ گ ب (۳۴۶-۳۴۸ ص، نامه). درک

۵: نیقباس یاهراک رد هنیشیپ دوجو مدع.

هک تشادن یا هنیشیپ ای هنومن چیه، ایند (یهاگانامرد)ینیلاب سانشناور نیلوا ناونعهب رمتیو رد...درک نیودت ار شدوخ صاخ نامرد و صیخشت یاهشور اذل و، دزاس راوتسا اهنآ رب ار شیه مادقا واهک یتخان شیه صقن و یراتفر یاه یگتفشآ زا یرایسب هدمع تلعل هک تشاد رواب رمتیو ادتبا لم اوع هک درب یپ شا یهاگانامرد هیجرت شررتسگ اب اهدعب اما دنتسه یکی تنژ لم اوع، دنیبیم (۱۶۰-۲۵۹ ص، نامه)دنرت مهم یطیحم

درکیور هک تشادن رایخا رد یاهقباس چیه زین تاکسا، ینیلاب سانشناور رد رمتیو لثم شدوخ ار یزیچ ره دوب روبجم نیاربانب؛ دزاس راوتسا نآ رب ار [نانکراک نیرتهب باختنا یارب]دوخ (۲۶۶ ص، نامه).دنک نیودت

یصخش تالکشم و براجت ساسارب یرظن حرط.

دیورف یاههگدید دش نایب هک هنوگانامه. تساهتفای یرتشیب هولج یراکناور رد هلئسم نیا، تساهدوب و دوخ یگدنز لاج حرش.

رد یعامتجا سانشناور هورگ ماگشیپ نیتسخن ناونعهب و دوب دیورف درگاش ینامز هک زین رلدا تساهتسد نیا زا زین (۵۰۰ ص، نامه)دوشیم یقلت یواکناور:

صخش ردام یوس زانده درط و، رتگرزب ردارب تداصح، یرامیب اب وایکدوک: تساهدمآ و دروم رد رظن زامه و یعامتجا رظن زامه... درکیم یقلت مادنا کچوک و تشز یصخش ار دوخ و، تساهدش یارب بیترت نیدب و دنک هبلغ شیه تراقح واه یگدنما بقع رب ات درک شالت تخس یلیصحت فیصوت. دش یاهنومن دنک ناربعج ار شفعض طاقن دیاب صخش هکنیا رب ریاد شا هدنیآ یرظن هیلوا براجت میقتسم باتزاب دادیم لیکشت ار واطن یلصا شخب اهدعب هک تراقح یاه ساسحا (نامه)تسوا دوخ

لباقم رد و، دوبن قفاوم دیورف اب، تساشز یگانا یلصا هیپ یسنج تالیامت هک دروم نیا رد رلدا یگدنز رد هک نانچ. تساراتفردنکن نیعت یورین تراقح ٚلک ساسحا کی هک تشاد هدیقع رلدا...دادیم طبر ندب بویعم یاهتمسق هب ار تراقح ساسحا نیا ادتبا رد رلدا. دوب قداص شدوخ یلایخ ای یقیقح یعامتجا ای، ینهذه، ندب صقن عون ره هب ار نآ و داد شررتسگ ار موهفم نیا اهدعب (۵۰۲ ص، نامه).داد میمعت

تسین انثتسم هدعاق نیا زا زین دیورف وریپ رگید یانروه:

هتسوپی ار واهوه و هفایق شرده...درکیم درط ار واهردام. تشادن یفرعت آلصا یانروه یکدوک -ردب تبجم نادقف نیا. دروآیم دوجو هب تموصخ ویشزرا یب، تراقح ساسحا واهرد و درکیم ریقحت براجت ذوفن زا یرگید هنومن نیا و داد شرورپ واهرد دیمان «یساسا بارطضا» اهدعب هک ار یزیچ یردام (۵۰۶ ص، نامه).دهدیم ناشن ار تیصخش هرابرد شهگدید رب زادرپ یرظن یصخش

رد کدوک یگدنامرد و ییادج ساسحا تروصهب هک تسایساسا بارطضا یانروه یرظن یداینب موهفم یکدوک نارود تاساسحا هصخشیم، فیرعت نیا. دوشیم فیرعت تسارگ تموصخ هوقلاب هک ییایند (۵۰۸ ص، نامه).تسوا دوخ

درک هدهاشم ناوتیم باتک نیا ۵۰۷ هحفص رد ار واهبیجع یاههگدید زا یخرب.

درک هراشا نوسکی را هب ناوتیم هتکن نیا قیداصم رگید زا:

رد هک دوخ تیوه نارحب زا هک یا هدیقع، دراد ترهش تیوه نارحب موهفم ندرک حرطم رطاخ هب نوسکیرا (۵۱۹ ص، نامه). تسرا هتفرگ همشچرس هدرک هبرجت یگدنز هیلوا یا هلاس

تربلایه و وژناش، لوب، ازونیپساریظن یرگید هفسالف و نادنمشناد، زتین بیال زا سپ [11] **نایم یملع شبنج کی**، یدالیم ۱۹۴۰ هه رد هخالاب هکنیا ات دنداد همادا ار هنیمز نیا رد قیقحت **ناسانشناور و نانادیضایر ار نآ یزکرم هتسه هک تفرگ لکش اکیرما رد یاهتشر** و یزاس لدم قیرط زا زغم درکراک هعالطم، **شبنج نیا هیلوا و یلصا فده**، دندادیم لیکشت تفای قیقحت فده نیا، یدالیم ۱۹۵۶ لاس رد ات یاهن. **دوب یسانشناور یعقاو ملع کی سیسات** هب و سیسات یبرجت یاهه داد ربینتبم دیدج یسانشناور ملع کی ناوئعهب «یتخان شمولع» و هلوقم هعالطم هب یتخان شمولع ناصصتخم، دعب هب خیرات نآ زا. دیدرگ یفرعم یملع هعماج درکراک رد هناهگآ تخانش شقن نینچمه، هدنزریغ و هدنز یاه متسیس رد نآ دیلوت هوجن، تخانش مولع یثآ ناراذگ ناینب، یدالیم ۱۹۵۰ هه رد هک دنامن هتفگان. دنتخادرپ هدنز یاه متسیس دیاب ادتبا، یتخان شمولع هنوگ ره دیلوت یارب هک دندوب هدرپ یپ یداینب تیعیقاو نیا هب یتخان شمولع تشاد نآ رب ار اه یتخان شمولع، هداس هدی نیا. ددرگ رارقرب طابتر نآ نوماریپ طیحم و متسیس نیب هک هناهگآ تخانش دیلوت رد تاطابتر یساسا شقن هب و دنوش دراو تاطابتر یایند هب ات دوب نامز نیا رد. ددرپ یپ، دراد هدهع هب ار یعیبط یاه متسیس راتفر تیاده و لرتنک هفیظو روصت البق هک تسرا نآ زا رتعیسو رایسب یتخان شمولع تاعلالطم هزوح دندش هجوتم هانآ هک دشیم.

و یدام طابتر رد زیچ همه اب زیچ همه تقلخ ماطن رد هک دندقتعم یتخان شمولع نارادفرط، هزورما متسیس رد، دنوش هتشاذگ شایامن هب تایضایر طسوت دناوتیم هک تاطابتر نیا. تسرا یونعم مادنا رد طیحم یکیزیف تازیغت ادتبا هک بیترت نیب. دندنکیم لمع یصاخ هنوگ هب هدنز یاه قیرط زا اه مایپ نیا سپس، دوشیم رهاظ ندب رد یبصع یاه مایپ تروصب، هدرک رثا یسح یاه یزاسلاعف و زغم ینورون یاههکبش هب دورو زا سپ و دوشیم تیاده زغم فرط هب یبصع یاهلاناک و دوشیم یدورو یاه مایپ دندش رادانعم و شزادرپ ثعاب هک یزیچ؛ دراذگیم ریثأت ندب درکراک رب هانآ تئیم هانایم نیا رد هچنآ. ددرگیم رهاظ مزی ناگرا رد هناهگآ تخانش و تاساسحا تروصب، تیاهن رد ریظن یتاعالطا یاهنیشام رد هک یعونصم تخانش فالخرپ، یعیبط تخانش هک تسرا نیا دراد. دندنکیم لمع دنمفده تروصب نیاربانب و تسرا رادانعم مزی ناگرا یارب، دوشیم دیلوت رتویپماک اب امئاد، ینورد و یفطاع نابز کی طسوت هک تسرا نیا رد هدنز یاه متسیس یلصا یگژیو، عقاورد رتویپماک رد هک یعونصم تخانش هک تسرا یلاح رد نیا... دندتسه طابتر رد دوخ نوماریپ طیحم تدحو و شخب تایح دناوتیم نیاربانب و تسرا نیشام یارب ساسحا و انعم دقاف، دوشیم دیلوت دشاب شخب.

ینعی؛ دراد راکورس تاطابتر یایند اب هچنآ ره نیاربانب و تسرا تاطابتر ملع تایضایر... نونکا. دندنکیم لمع تایضایر یانبم رب یگمه، نابز و رکفت، هناهگآ تخانش، تاساسحا، تاعالطا نابز هب تیعیبط باتک هک تشاد راهظا مهدهف نرق لیوا رد هلیلاگ ارچ هک دیمهف ناوتیم رتهب رثا رب، یدالیم ۱۹۴۰ هه لیوا رد ارچ هک هدیمن ناشن قوف بلالطم نینچمه... هدهش هتشون یضایر نایم شبنج» مان هب یملع میطع بالقنا کی، یزغم مولع رگید و یسانشناور اب تایضایر دروخرپ. تخاس نوگرگد ار یسانشناور ملع صوصخ هب و مولع هیلک هک دمآ دوجو هب اکیرما رد «یاهتشر

هب ییاکیرما نادییضایر یهورگ، ادتبا هک تسرا رارق نیا زا یاهتشر نیب دروخرپ نیا ناتسراد هانآ سآر رد شلوک کم نراو هک تسیژولویزیف و سانشناور یهورگ اب رنیو تربرون یگدرکرس یارب دنتفرگ میمصت و دندرک تاقالم رگیدکی اب دراو راهاگشناد یکشزپ هکشناد رد، دوب اب یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد نآ یبصع یاهمسیاناکم زا هدف تسرا و زغم درکراک دروم رد قیقحت هدف تسرا زغم یضایر یزاس لدم شور زا دندیسر قفاوت هب هانآ. دنیامن تکراشم و یراکمه رگیدکی هک، یعونصم شوه دیلوت و راکدوخ یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد هرطت نمریغ تفرشیپ اما، دندنک

نآ صوصخ هب رگید مولع ناصصختم زا یرایسب تفرگیم تروص اکیرمآ ی ت یآ ما هاگشناد ردّاتدمع ،یهاتوک تدم رد هکیروطه ب .درک شبنج نیا بذج ،دنتشاد راک ورس زغم درکراک اب هک ار یرایه نایم هدرتسگ و میطع یملع شبنج کی هب سانشناور و نادیشایر هورگ ود نیب هیلوا تاقلام هب هجوت اب ،یدالیم ۱۹۴۸ لاس رد اما ،دوب ناشن و مان نودب شبنج نیا ادتبا .دش لیدبت یاهتشر .دش هدیما کی تیرب یاس ،زغم یضایر یزاس لدم و تاطابترا هلوقم هب ناگدنکت کرش زکرم تنمشناد نیا .تفرگ تروص یی اکیرما فورعم نادیشایر رنیو تربرون طسوت یراذگمان نیا هدنزرغ و هدنز یاه متسیس رد تاغلّطاش زادرپ و لاقنتنا، تاطابترا ملع ناونع هب ار کی تیرب یاس درکراک یفطاع هبنج زا هک تاسلج رد رضاح ناسانشتسیز و اه تسیژولویزیف اما ،درک یفرعم فیرعت نیا اب دندوب هاگآ یبوخ هب ینهذ یاهداعتسا دیلوت رد نآ مهم شقن و هدنز یاه متسیس کی تیرب یاس ملع ،اهنآ رطن رد .دندیرو تفلّاخم هدنز یاه متسیس درکراک صوصخ رد رنیو صقان اهنآ درکراک یفطاع هبنج زا و زادرپیم اه متسیس درکراک ی تاساحم-یطابترا هبنج هب اهنت رد دش ثعاب ناسانشتسیز و نانادیشایر نیب رطن فالخا نیا... .دروآیم نایم هب یتبحص نانادیشایر زا هک لوا هخاش .ددرگ میسقت مهم هخاش ود هب یاهتشر نیب شبنج ،یدالیم ۱۹۵۶ لاس ردّات یاهن و داد همادا یعونصم شوه دیلوت هب دشیم لیکشت دنمشوه یاهنیشام هدنزاس ناسدنه و زا لکشتیم هک مود هورگ یاضعا هکی تروص رد دیدرگ رجنم هتشر نیا سیسات هب یدالیم ۱۹۵۶ لاس رب ینبم شبنج هیلوا فادها دندوب ناسانشتسیز و ناسانش نابز ،ناسانش بصع ،ناسانشاور شبنج شومخ لعشم، لاس نامه رد یتخان شمولع سیسات اب و دندرک لابند ار زغم درکراک هعلاطم **یاهتشر نایم تاغللاطم :یتخان شمولع هب یخیرات یدمآرد** .دندومن نشور هرابود ار یاهتشر نایم (۱۴-۱۰ ص ،رات فگشیپ ،کی تیرب یاس ،سانشناور ،تایضایر

هب هراشا هنوگره دیاب سانشناور»:تشون ۱۹۱۳ رد یی ارگراتفر هی نایب رد نوستاو یب ناج ،رایشه یاهدنیارف ،نهذ ،دندرک یوریپ نوستاو مایپ زا هک یناسانشاور «.دراذگب رانک ار یرایشه یاهباتک یاهتحم رد ههذ دنچ ات .دندرک فذح سانشناور زا ار هنیارگ نهذ یاه حالطصا همه و .دشیم هدی نهذ هب یاهراشا هنوگ چیه اهنآ رد اما دشیم هداد حیضوت زغم درکراک سانشناور «تسا هداد تسد زا ار دوخ نهذ ای یرایشه» هشیمه یارب سانشناور هک دشیم هتفگ

-دوب ندش هتخاس لاح رد جیردت هب شپپ اه تدم زا دنچره ،دمآیم رطن هب نیچ ای-ناهگان دندوب تسردان یسایس رطن زا اه تدم هک ییاههملک .دبایزاب ار یرایشه ات دش هدامآ سانشناور خیرات).دندروخیم مشچ هب یصصخت یاههلجم رد و دندیسریم شوگ هب اهسنارفنک و سلّاجم رد (۵۴۱-۵۴۰ ص ،نیون سانشناور

لاس ۲۵ تاراطتنا هب هجوت اب دش هدیسرپ ناسانشاور زا ۱۹۸۷ رد یبای هنیمز هعلاطم کی رد ناشی رب نیون سانشناور یاههبنج نیرتزیگنا تفگش، سانشناور هتشر رد نانآ هتشدگ ره زا شیب سانشناور رد یتخان شبنج عیرس تفرشیپ هک دنتفگ خساپ رد نانآ؟ تسامادک (۵۴۲ ص ،نامه)تسا هدوب زیگنات فگش ناشیارب یرگید زیچ

و یی ارگ ناسنا سانشناور رد یرایشه رب دیکأت و یشیامزآ سانشناور رد یتخان شبنج اب عورش ماگنه هک ار دوخ یلصا هاگیاج رگید راب یرایشه هک مینکیم هدهاشم ،یدیورف دعب یواکناور یقلت تیقفوم کی دیاب ار یتخان شبنج سانشناور...تسا هدروآ تسد هب تشاد هتشر نیا و اپورا یتخان شبنج رکفت و هتفای شرتسگ سانشناور یاههبنج رتشیب رب نا ذوفن...درک هدی شوک و تساهتفر رتارف زین سانشناور دوخ زا یتح .تسا هداد رارق ریثأت تحت ار هیسور بسک یگونوگچ دروم رد هچراپکی هعلاطم کی اب ار هدمع یملع یاههتشر زا یرایسب یاهراک ات تسا .دشخب ماجسنا نهذ طسوت شناد

،یتخان شبنج سانشناور زا یقیفلت تساهتفرگ بقول یتخان شمولع هک هزات زادن امشچ نیا .تسا سانش بصع مولع و یعونصم شوه ،یرتویپماک مولع، هفسلف ،سانشمدرم ،سانشنابز

تدحو ناوتیم هئوگچ ار هئاگادج هعلاطم یاههتشر همه نیا هک شسرپ نیا حرط اب رلیم چرج هچرگ تبحص یتخاننش مولع ناوئع اب ینعی عمج تروصب هئاآ زا هک درک داهنشپ هک نانچ -دیشخب یاههسسؤم و اه هاگشیامزآ، درک راکنا ناوتیم ار هئاگدنچ یملع یاههتشر درکیور نیا دشور -دوش یاههورگ ای اهشخب زا یضعب و تسا هدش سیسات اکیرم رسارس یاههگشناد رد یتخاننش ملع تسانعم نادب نیا، دناهدهش یراذگمان یتخاننش ملع یشزومآ یاههورگ ناوئع هب یسانشناور یشیامزآ اهنت هن تسا نکمم ینهذ یاهدنیارف و اههیدپ هعلاطم هب یتخاننش درکیور، نآ مان زا رن فرص هک -۵۵۶ ص، نامه). درگیب دوخ ذوفن ریز هدنیآ نرق ات زین ار یملع یاههتشر ریاس هکلب یسانشناور (۵۵۷)

تسا هدمآ نینچ زین داتسا تارابع رد هرابنیا رد:

مولع ار شمس، هدش هتشون مه باتک، تسا بوخ دینکب صحفت، تسا یدیج ملع کی نآلا دنیوگیم، دنداد مه تسد هب تسد مه ملع ات ۶-۵ هک تسا یمولع زا یکی ینعی، دنراذگیم یتخاننش شایکی یسانشناور، تسا شایکی زغم یسانش باصعا، تسا شایکی یسانش نابز، یتخاننش مولع یسانش بصع ناشه مه یهپ، یبرجت راک ثیح زا هک دنوشیم یتخاننش مولع، مه اب اه نیا، تسا، تسا.

مینیبب میهوخیم امّالسا، یندب مولع میوگب دیاب تسا ناشدوصقم هک نآ، یتخاننش یاج هب بوخ یلیخ ناشدرکیور لصا، تسا هلاس ۷۰ هک نآلا ات ردام مکش زا، دروآیم هچب رس رب هچ ندب هک ییاهزیچ زا یضعب یارب تسا تافرخزم زا رپ نآلا یلو، تسا نیا رد یباسح یاهدیم کی، تسا اهلیخ، تسا یلاع یلیخ یلو، ددنکیم یزادرپ هیرطن دنداد، تسا هدشن مهارف شایدابم زونه ددنزیم اچ هعقد کی دنوشیم انشآ یتخاننش مولع نیا اب ات، ددنیبیم ار یمالک یاهثحب یضعب تالایخّالسا، تسین نینچ نیاّادبا، ددنک ضوع ار ام یاهباتک همه یارب رگید اه نیا یاو یا هک، دوشب ضوع اه نیا هک تسا.

م.تسین نک لو ار ارجام نم هک دیوگیم یسک کی، ددنزیم فرح بخ ویدار، مدز مه ار شلاثم اهراب نم، درکیور نیا، منک شیداپ ار ددنزیم فرح دراد شنورد هک ییاقآ نآ ات، ویدار نیا دوپ و رات رد موریم، هن، ددنکیم شبارخ، تفر نیا لابند رگا اباب دیوگیم؟ دیتسه نارگن ارج، تسا یبوخ درکیور، نئمطم دعب، ددنک یم سررب ار شتارذ مامت، دوریم ویدار دوپ و رات رد، تسا بوخ درکیور نیاّاقافتا، دوپن ویدار نیا رد، هددیوگ نآ هک دوشیم.

ردّاعقاو، تسین یخوش، تسا بیاجع و، ددنکیم یسررب ار بصع، ار جور، ار عاخن، ار رشب غامد طقف! ادخ هدرک راک هچ، تسین یخوش، دروآیم رد تیاهنپ زا رس دنیبمّادعب، یسانش بصع نیا زا ار زیچ همه یتخاننش مولع رد دنداد راطتنا نآلا، هرد کی؟ دندیم اچک هچب زونه، دندیم شدوخ دیوگیم ارج، میرادن ندب نوریب اب یراک ام:«دنیوگیم، ددنکیم حیرصت، ددنشکب نوریب ندب دنج مامت هکنیا دعب، تسا بوخ یلیخ «دوشیم تسرد شزیچ همه دیسانش ب ار اه نیا همه؟ حور نئمطم اضف نآ رد، دیدیم هف ار شیاهراک شکت کت، دیدرک زاب ار اهلولس نیا رتشیب ای درایلیم، مولع تفرشیپ یارب تسا راکشآ و حضاو زیچ کی نیا، دیدیم مه رگید یاج زا یروما کی دیوشیم.

و ددنکب راک یگب لط شیور هچ ره هک تسا یمولع زا یتخاننش مولع، یسانشه ناشن مولع، تسا یمهم مولع اه نیا، ددنربیم عفن دنشاب غلطم، درک تفرشیپ مولع نیا هچ ره ار شتامدقم ررض دهدب اه نآ هب لد، دنداد یحو ار اه نیا رگا اما، دشاب هتشاد ربخ هک یسک یارب تسا عفان، ددنربیم عفن یلیخ، دشابن اه نیا ریسایلو دشاب غلطم اما، ددنکیم.

عورش! تسا یبوخ عورش، صن یژولویبو نآرق یسانشانعم: دنتشون باتک ات ود، این یمئاق یاقآ مامت ار اه نآ میهوخب رگا هک تسه یلحارم کی زونه اما، تسا بوخ هداچ لصا هک انعم نیا هب بوخ زاین ملع دوخ مه؛ تسین روط نیا، میروخیم همدص، مینکب هدایپ ریسفت رد و مینکب باسح هدش

و ثحب هب رتشیب دیاب . دسریمن رس ، رفن کی شالت اب راک مه ، دراد رتشیب تفرشیپ هب یهبرجت و تسارظن نیب عمج هکنیا رد تساربوخ یلیخ شلصا یلو دتفیبا ه نیا و هرظانم (هعرشتم زاگترا هلاقم). یجراخ ، یسمل

۱۹۳۵ لاس زا هک یمیدق تالجم یخرب هب ، یسانشناور ملع رد یا هتشرانیب تاعلاطم هنیمر رد همانلصف) Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied دننام تساراک هب لوغشم دومن هراشا (یدربراک و یاهتشر نیام تاقیقحت : یسانشناور

ملع نیا یاهتشر نیام تاعلاطم هنیمر رد یلملانیب و یلم ییاهسنارفنک هنالاس نینچمه مولع یاهتشر نیام تاعلاطم یلملانیب سنارفنک هب ناوتیم هلمج نآ زا هک تسارارقرب نایاپ رد نآ متفه شیامه هک تسارارقرب یتیبرت مولع و تیریدم ، یسانشناور ، یتشادهب ددرگیم رارقرب ۱۴۰۲ لاس هامریت

مولع یاه هتشر نیب دنویپ داجیا رد یسانش ناور شقن هلاقم هب ناوتیم نینچمه هنیمر نیا رد . دومن هعجارم یا هتشر نیام یاه هسسؤم هعسوت یارب یسانشا

یاهدیپ رد اه هتشر شلاچ و وگتفگ و ینیشن مه ، یگیدزن ، یتشآ ، یا هتشرانیب درکیور [12] رتهب تخانش روظنم هب فلتخم یاه هتشر اب طبترم اما ، دجاو یا هلئسم رد ای هجودنچ اما ، درفنم .... تسایلو هجمدنچ هلئسم ای هدیپ نآ

یصصخت یاه هتشر رتشیب ای ود تکرارشم و یبیکرت دوجو مزال طرش ، یا هتشر نیام تالماعت رد تامادقا نیا اما . دنزادرب هتشر ود زیخلصاح یاهزرم رد کترشم یاه هدیپ هعلاطم هب ات تساهک تسایوحن هب رگیدکی رد یصصخت یاه هتفای نیا بیکرت ، یفاک طرش ، تسین یفاک هک تسایاهنوگ هب «آرا براضت» یعون . دشاب ریذپانی یسانش و نکممان رگیدکی زا اهنآ یزاسادج دیدج تخانش یعون و یکیکتلاید یزتنس هکلب ، یمود هن و یلوا هن ، دیآیم تسد هب هچنآ (یا هتشر نیام مولع ییادیپ هفسلف و یتسیچ ، هجخیرات هلاقم) تسا

یا هتشرانیب درکیور زا توافتم ، یسانشناور رب فلتخم مولع تاریثأت هقباس ، تیانع نیا اب یریذپریثأت و یسانشتسیز و کییزی هلمج زا مولع ریاس اب یسانشناور ملع نیب هطبار . تسا فلتخم بتاکم اساسا هکلب . تسا هتشاد دوجو ادتبا زا مولع لیبق نیا زا نآ میقتسم دنهتساخرب دوخ نامزج یار مولع لد زا یسانشناور

هشیدنا : دوب دوخ رصع رب مکاح ییارگ نیشام حور اب قباطم یسانشناور یادتبا هنومن ناوئعهب دوب ییارگ نیشام حور ، دروآرب رس نآ زا دیدج یسانشناور هک یاهفسلف ینعی ، مهدفه نرق یساسا رواب نیا رب نییآ نیا . دشیم روصت گرزب نیشام کی تروصهب یتسه ناهج نآ ساسارب هک هب ار اهنآ ناوتیم و دنوشیم نیعت یسانشام هوش هب یعیبط یاهدنیارف همه هک دوب راوتسا (۴۴ ص ، نیون یسانشناور خیرات). داد حیضوت کییزی نیناوق هلیسو

هفسلف رب هک ت شاد طلست هزادنا نامه هب مهوزون نرق یژولویزی رب ییارگ نیشام حور : دنتفریذپ ار مکح کی دنتشاد لاس ۳۰ ات ۲۰ نیب یگمه هک ... نینلرب کییزی نمچنا ... نامز نآ دنناوتب هار نیا زا دندوب راودیما نآ . درک هیجوت یدام لوصا بسح رب ناوتیم ار اههدیپ همه (۸۲ ص ، نامه). دنهد طابتر کییزی اب ار یژولویزی

رب هفسلف تاریثأت هلمج زا زین متسیب نرق ییادتبا یا هلاس رب مکاح ییارگتابثا هفسلف . تسایسانشناور

تسا یسانشناور رب مولع نیرترثوم زا همادا رد هچ و ادتبا رد هچ کیزیف

رد تشاد ریثأت ردق نآ یسانشناور دیدج ملع یراذگناینب رد هک یرگن رصنع ای یرگن هرذ رکف یاه لک ای اه نادیم بسح رب رکفت هب عورش اه نادکیزیف ،تفرگ رارق ددجم هطحالم دروم کیزیف زا یباتزاب،تلاتشگ ناسانشاور طسوت هدش هئارا یاههشیدن...دندوب هدرک یکیناگرا یعیبط مولع اب ات دندیشوکیم ناسانشاور ،رگید راب کی ،دوب زور نآ کیزیف رد هزات یاههشیدن رد ینادیم کیزیف دربراکی عون ،تلاتشگ یسانشناور»...دندنک تباقر رت هداتفاج و رتیمیذق (۴۰۱-۴۰۰ ص ،نامه) (رلهک) «تسا یسانشناور یلصا یاهشخب

کنالپ سکام رطن ریز کیزیف رد رلهک تیبرت...دوب تلاتشگ تضره یوگنخس رلهک گناگفلو (اهوگل ای اه لکش) اه تلاتشگ و دنک دحتم کیزیف اب ار دوخ دیاب یسانشناور هک درک بیغرت ار وا (۴۰۵ ص ،نامه) .دندویپ یم عوقو هب کیزیف لثم یسانشناور رد

(۴۲۱ ص ،نامه) دندنکیم لمع ورین یاه نادیم هیبش یریبع ت هب یزغم یاهدنیارف هک تفگیم رلهک

نارگید و ،گربنزیه رنرو،رهوب زلین ،نیتشینی تربلآ یاهراک هجیتن رد متسیب نرق زاغآ رد یوگل دروم رد ینوتوین-یا هلیلاگ هّی رطن در هب درکیور نیا ،دش ادیپ کیزیف رد یاهزات هاگدید مهرب نودب ار تعیبط شد رگ ناوت یمن هک دنتفریذپ نانادکیزیف...دیدرگ رجنم ناهج ینیشام یسانشناور هچرگا...دش یقلت ینتفاین تسد یرما ینیعّالماکتی عقاو نامرآ .درک دههاشم نآ نذر و دادخساپ نامز حور هب ماجنارس اما...درک تمواقم دیدج کیزیف یوگل ربارب رد نرق مین دودح یملع (۵۴۴-۵۴۵ ص ،نامه) .درک لیدعت یفاک ردق هب ار دوخ لکش یتخاننش یاهدنیارف ددجم شریذپ اب

دروخیم مشچ هب اه یتلاتشگ یخرب شور رد زین تایضایر زا هدافتسا

تخادرپ یضایر لدم کی یوجوتسج هب یتخاننشاور یاهدنیارف زا دوخ یرطن موهفم هئارا یارب نیول فاده مامت نداناشن و یگدنز یاضف میسرت یارب ار یسانش ناکم مان هب ،هسدنه زا یعون وا... (۴۲۵ ص ،نامه) .درک باختنا فاده نآ هب ندیسر یاههار و درف نکمم

دینک هعلاطم زین ار دیدج یسانشناور راذگه یاپ تنوو رب یمیش ریثأت

هک هنوگ امه تسرد ،دنک هیجت نآ هدنه دلیکشت یاجا رصانع هب ار نهذ تشاد دصق تنوو یرتمید راک .دندرکیم هیجت ار یدام ناهج ینعی ،ناش هعلاطم دروم یاهعوضوم یعیبط نادنمشناد .درکیم دیثأت ار تنوو فده ییایمیش رصانع یبوانت لودج نیودت رد یشور نادیمیش فیلدنم ،نامه) دنک نیودت ار نهذ یبوانت لودج درکیم شالت تنوو دراد لامتحا هک دناهدک داهنشپ ناخروم (۱۱۱ ص

دوب یسانشناور دشر رد رثؤم مولع رگید زا یسانشتسیز

رشتنم ۱۸۵۹ لاس رد هک یعیبط باختنا هلیسو هب عاونا آشنم هرابرد ناونع اب نیوراد زلراچ باتک رب یقیمع ریثأت دش هئارا رثا نیا رد هک لماکت هّی رطن ،تسایند رد اهباتک نیرتمهم زا یکی،دش (۱۶۵ ص ،نامه) .تشاذگ اکیرما رصاعم یسانشناور

ملع کی ناونع هب یسانشناور اب [زمیج مایلیو یسانشناور لوصا باتک] باتک نیا یتهج رد ار یسانشناور زمیج یاههتشون اما ،دوبن دیدج درکیور نیا .دنکیم دروخرب یتخانشتسیز یسانشناور» هک تشاد مالعا لوصا باتک زاغآ رد زمیج...داد قوس تنوو یاه یدنب لومرف زا توافقتم (۲۰۴-۲۰۳ ص ،نامه) «تسا ینهذ تایح ملع اهنآ طیارش مه و نآ یاههیدیپ طاحل زا مه

و درک رشتنم نهذ سانشتسیز: دیورف ناونع اب یباتک، ملع خیرات هتسجرب ناصصختم زا یکی (۴۳۹ ص، نامه). تساهدوب نیوراد زلراچ یاهراک ریثأت تحت یدایز دح ات دیورف هک درک لالدتسا نآ رد

.تشاذگ ار دوخ ریثأت یسانشناور رب زین مهذرون نرق رخاوا رد یسانسنا مولع یریگلکش

ریثأت تشاد ذوفن مهذرون نرق مولع رد هک ییارگتابثا و ییارگ نیشام زادنممشچ زا دیورف تّیهم هب نتسیرگن یارب ار یرگید یاههار نیون یملع یاههتشر مهذرون نرق رخاوا رد اما. تفریذپ رد شهوژپ لاثم یارب. تفریم رتارف یکیزیف و یتخانشتسیز بوچراهچ زا هک دادیم هئارا ناسنا و اهورین لوصحم ناسنا عون هک ار هدیقع نیایعامتجا یسانشناور، یسانشهعماج، یسانشناسنا افرض هن و یعامتجا تادوجوم ناونعهب دیاب اهناسنا هک داد ناشن و درک دییأت تسایعامتجا یاهداهن (۴۹۹ ص، نامه)دنریگ رارق هعالطم دروم یتخانشتسیز تادوجوم ناونعهب

یاههژاو زا هدرتسگ هدافتسا رد ناوتیم ار مولع ریاس و یسانشناور نیب لماعت زا یرگید هنومن: تسناد لوبقم مولع

،دوخ طوقس لاح رد دیلوت هزوح هب ندیشخب یملع رابتعا و رادتقا یارب شالت رد نایامزآ شوه دوب نیاشفده. دنکیم سابتقا یسدنهم و یکشزپ هداتفاچ یملع یاهماظن زا ار یصاخ ناگژاو و یملع،عورشم رتیمیذق مولع هزادنا هب تسرد زین یسانشناور هک دنک دعاقتم ار مدرم هک (۲۵۳ ص، نامه). تسایساسا

نیایا زیشزوم آیههناخراک ناونعهب سرادم و سکیا هعشا یاههگتسد ای و چنسامد هب نومزآ هبشت تسالیبق.

یعیبط ملع،کییزیف اب ار دوخ دوب قاتشم، دشعورش یملع یسانشناور هک یماگنه میراد دای هب مولع یاهشورات دیشوکیم هراومه دیدج یسانشناور. دنک گنهامه مارتحا یاراد و هداتفاچ،هقباساب (۳۳۲ ص، نامه).دهد قفو دوخ یاهزایان اب ار یعیبط

جیار تّایرطن قیبطت تروصهب مه نآ و هیوسکی یطابترا، قوف دراوم یمامت رد هک دوشیم هطحالم یاهتشر نایم تاعالطم اب یساسا توافت هلئسم نیایا. میتسه دهاش یسانشناور رد ار نارود ره رد یاج هب و هدش اچ هب اچ ملع یاهزرم همادا رد. دراد دوشیم لصاح مولع هیوسدنچ و هیوسود لماعت زا هک فلتخم بناوج زا هک یمولع یمامت و هدش روح عوضوم لصا، ملع کی رد عوضوم کی نتفرگ رارق روح دنوشیم لوغشم هنیمز نیایا رد ییازفا مه هب دناهتخادرپ نآ هب.

و هی اپ مولع :موس لصف
یملع تارطانم

یملع تارطانم و هیاپ مولع

نیا و ،دیتسه ولج دینی ب یم دیشاب هدرک راک بوخ ار تایضایر رگا دیوش دراو یا هتشر ره امش[
سح -مهم ینابم نیب نیگنس یاه هرطانم-دیایب شپی یا هرطانم هک یتقو صوصخ هب ار ندوب ولج
یاضف کی یتقو یلو ،دنکن سح یدرف راک یاضف رد روط نیمه ناسنا تسنا نکمم .دینک یم
ردقچ هک دیمهف یم دیا هدرک راک نآ رد و دیتسه یوق یضایر بللطم رد رگا ،دش اپ هب هرطانم
[1]]دیتسه زاتشپی

[2].دوشیم دنک شایراک تفرشیپ مه رگیدی اهاج یلیخ دنادن ناسنا ار هیاپ مولع شحابم نیا رگا[
]

،مناوخب یسانشهعماج مه اوخیم ؟مراد کییزیف هب یراک هچ مناوخب داصتقا مه اوخیم نم دیوگب رگا[
یلاس دنچ نم هک یاهزادنا نآ یلو .تسنا نیمه مه رما رهاظ و درادن یعننام بخ ؟مراد کییزیف هب یراک هچ
زیگنارب شلاچ شحب کی داصتقا و یسانشهعماج رد رگا .تسین روج نیا ممهفیم ،مدوب لوغشم
رگیدی نآلاینعی ،دینک شحب وا اب دیاب و دشاب تسینتتآ و نید دض امش بطاخم هک دیایب شپی
ناتتسد هیاپ مولع و کییزیف و یضایر رگا دینیبیم امش هک تسنا اجنیا ،تسنا ونشب و وگب تقو
وا تسد رد بللطم نیا رگا هکیوحنه ب ،دیراد شحب رد باتش و نتفر ولج و شزیخ تلحاًلماک ،تسنا
زا و دیوگیم قح امش نوچ ،دوریم ولج امش فرح دشابن شتسد مه رگا .دیایم هاتوک عیرس دشابن
دمهفیم ار اهنآ مه وا و دینکیم عافد یتسرد عوضاوم

وا رگا هتبللا .دسریم هجیتن هب دوز ،دشاب دلب ار مولع نیا هک یبطاخم ره .مراد مه ار نآ هبرجت نم
دسریم هجیتن هب و دوریم ولج تحار شحب .دیوگیم تسرد هک دنیبیم ،دشابن بصعت و راکنا له
[3].

لئاسم و اهانرب ؛تایضایر خیرات لوا هسلج [1]

[2] ۱۳۹۸ / ۹ / ۴ هسلج ،لسار هلاقم یسررب ،هقف لوصا چراخ

دیرک هراشا دراوم نیا هب ناوتیم هیاپ مولع رب عالطا دئاوف زا [3]

مولع زا بسانم یاهلثم نتفای ،وا یارب مهف بسانم نییبت ،لباقم فرط نانخس تسرد مهف
لئاسم نیب نتشاذگ توافت ،نز هطقن و قیقده و اجب تاللاؤس حرط ،یزورما نیببطاخم یارب هیاپ
یسررب و شحب لباق و دراد راک یاج زونه هک یلئاسم اب تسنا تاحضاو زا زورما هک یملع هدش لح
لئاسم یضعب هب درومیب تااعاجرا حرط ابّالثم هک ناراک لغد یراک لغد ندادنانشن و تخانش ،تسنا
،دنتسه اجیب یرادربهره ب ددصرد یضایر و کییزیف

یسیطانغم نادیم، یژرنا، رتا لیبق زا ییاهلالم زا ناوتیم هنوگچ دینیبب دلیام هکی تروصرد
زاقیقد یتال او سحرط اب و تفرگ هرهب یدیحو تارطانم رد ثروغاثیف هیضق، یلاعتم یربج دادعا
هئارا یارب یپ ددع زیمم تشپ دادعا رد دوجوم لعفلاب تیاهن یب و لوا دادعا و یعیبط دادعا هعومجم
هلاقم ۹ هرامش تسویپ هب، درک هدافتسا ام راگزور رد دیحو ت اب تفلالم نارادمدرس هب تادرجم
دیامرف هعجارم **رضاح نارود رد یوزوح یاه یگتسیاب**.

یم هرهب لدوگ و تربلیه و روتناک ات وا هسدنه و سدیلقا زا، وا هاگن و نوطالفا زا ریسمنیا رد
میرب.

لatham کی

تسئیئتآ اب داتسا هرطانم

هک ار یترابع کی نم ،وا باوج یارب ،تشاد یتسئیئتآ یاهثحب هک یصخش کی اب دوب یاهرطانم کی ،لدوگ. [1]لدوگ" یاقآ مان هب مدرآ دیدج قطنم ملع ناگرزب زا یکی زا ،دوب مه یلصا نتم ،دشاب خیرات مامت نوّی قطنم دمآرس زا دنیوگیم دیاش .دوب متسیب نرق فورعم نادیقطنم [2].داد ماجنا یمهم یاهراک یلیخ متسیب نرق رد ،دنداد هدیقع وا هب ردق نیا اهیضعب

کی آلومعم ،دنداد غوبن هک ییاه نیا اّم ،تسا هتشاد غوبن "لدوگ" نیا دیوگب هک دش روبجم اچنیا [3].تسه اهنآ رد مه یگناوید گر

یضایر رصانع یلقع دوهش :لدوگ نخس

یتقو هک نیا ینعی باوج نیا !؟هچ ینعی باوج نیا هک دیوگب امش ؟دهدیم ییانعم هچ باوج نیا هدز ییوگالپ و ترپ هب رگید ،دیدروآ دنس ناونعهب یاهغبان کی زا ار فرح نیا وا یارب دنیبیم یزیچ تسناوتن رگید وا نوچ یلو تسا تسرد یفرح !؟تسا یگناوید زا وا فرح نیا ایآ .تسا !مراد و مشاب هتشاد لوبق ار وا لثم اچک نم هک تسا یدنوخآ ،صخش نیا هک دیوگب دماین ،دیوگب و دنتسه یفرط نآ هک یناسک عون رگید یلو .درک نایب ار تهج نآ ،دیوگب یزیچ تسناوتن نوچ ،دروآ یور یزاب یچوه هب رگید هک دنیبیم .دندنکیمن لوبق ار وا فرح نیا ،دنتسه سانشلدوگ

و راوید اب نآلآ ،مینکیم زاب مشچ ،میتسه ایند نیا رد ام روطچ: «دیوگیم ،تسا یگرزب فرح یلیخ [4]دنیبیم ار یضایر رصانع دراد ،دنکیم زاب مشچ ام لقع اباب ،میرادن لکشم دیشروخ و اوه و رد یقرف هچ ندید اب ندید: «دیوگیم .دیوگیم مه تسرد ،تسا هدوب اهزیچ نیا رد وا صصخت نوچ .منیبیم ار یضایر یلاثم تادوجوم مراد نم: «دیوگیم !دنزیم یگنشق فرح هچ دنیبب .«؟دنکیم .منیبیم ار اهنآ مراد مه اچنآ ،منیبیم دیشروخ اچنیا ،بُخ ،منیبیم مراد هک یتقو .منیبیم مراد «؟دراد یقرف هچ ندید اب ندید»

هب عورش روطنامه .دیوریم کییزیف هاگشیامزآ رد ،دنیبیم ار تاسوسحم ،دنیبیم زاب مشچ امش [5].هچ ندید اب ندید رخآ .دنیبیم فشک ار یضایر لئاسم ناتلقع مشچ اب و دنیبیم ندرک رکف رد ار یزیچ یتقو اه نیا منکیم بجعت نم دیوگیم .تسا ینطوم کی مه نآ ینعی ؟دنکیم یقرف دنیبیم دراد .تسا هدی هک یسک ؟دنزیم ار فرح نیا یسک هچ .دنداد لوبق ،دنیبیم هاگشیامزآ ناشفشک ار اه نآ و موریم نم .دنتسین نم هب دنب و دنداد یلاثم دوجو یضایر رصانع نیا هک یضایر تازکرمت رد ؟منکیم ادیپ تسد کییزیف تادهاشم هب هاگشیامزآ رد موریم روطچ .منکیم [5].منیبیم ار یضایر یلاثم رصانع نآ ،یضایر یاهدوهش رد و موریم مه

نیا صوصخهب الاح .دنیبیم لقع مشچ اعقاو .تسا تسرد و یلاع یلیخ .تسا یبوخ لملج یلیخ یناسنا مولع رد .تسا تخس رگید مولع رد .تسا حیضوت لباق رتشیب ،تایضایر یاضف رد بلطم فرح نیا .دشاب تخس هک تسین هنوگنیا یضایر مولع رد اّم ،تسا تخس هفسلف لثم یمولع رد و

،دورب ولج یهلا قوڈ رس زا تایضایر رد هک مه یسکّاعقاو ینعی]. [6]دراد ینشور نایب یلیخ ،وا یهآگن و ددرگرب دعب و دورب ولج ،دشاپ هتشاد یضایر قوڈ ینادیضایر دوشیمن .دنیبیم شمشچ و ینوطالفا یضایر تادوجوم هک دشابن حضاو شیارب و دنکب شایدابم و یضایر هفسلف هب [7]دمهفیم ار اه نیا یتحار هب .دمهفن ار نیا دوشیمنّالّصا .دندوجوم یضایر دوجو هب و دنایلاثم

ار باتک نیا اچنیا نم روطچ ،مینیبیم ار یلاثم تادوجوم نیا ام :دیوگیمّاحیرص لدوگ نیمه دوخ اذل هب ار ثروغاثیف هدعاق نآ دراد مه نم مشچ ،تسا هبرجت دیوگیم امش ،مینکیم لوبق مینیبیم شلابند تمحز اب اهنادیضایر همه هکنیا ناونع هب .دنیبیم دراد تیّعقاو هک یزیچ کی ناونع هک دیوگیمن ،دندنکیم حتف ار هوک هلق دنوریم درونهوک ات هد روطچ .مینکیم شفشک و میوریم کی و دنوریم نادیضایر اهه مه نآ .دندیسر نآ هب و دنتفر ؛تسا هبرجت دیوگیم ،تسا تالایخ کی دراد اهنیا مشچ بخ !؟چییه هک دیوگیم امش .دنوشیم لاجشوخ و دندنکیم فشک ار لومرف هک یژرنا و مرج ملع رد .دندرک ریس یناشکهک هن ،دنتفر ییاج هن هک نآ لاج و .دنیبیم ار یزیچ ار اهتیهنن ب دنکیم یضایر لئاسم لح یارب یتقو دنک ساسحا هک تسا نادیضایر مادک .دنتفرن هئاوتشپ .تسین ینینچنیاّادبا .مینکیم رّیس هدام و یژرنا مراد نم هک دیوگب ،دندنکیم ریس دراد الّصا هک دنکیم کرد ،دندنکیم تابثا ،دباییم وا هک ار هچنآ اما ،دشاب نیا دناوتیم شّدعم و شرکفت [8].تسا یحضاو زیچ کی نیا .تسین یژرنا و هدام خنس

هک دوشیم هجوتم رگید ،دراد نونج زا یگر کی دیوگب هک دوشیم ار وا فرح نیا دراد هک یرطان ،بُخ ادروآیم رد یزاب یچوه دراد

رد ۱۹۰۶ لیروآ ۲۸هزار) [?k???t ??ø?dl?] :یناملآ (/????rdəl/) (Kurt Gödel :یناملآ هب) لدوگ تروک [1] یسرجوین ،نوتسنیرپ رد ۱۹۷۸ هیوناژ ۱۴هتشدگرد -،ناتسراجم-شیرتا یهانشاپ رد ونرب رهش لدوگ تیمامتان یایاضق .دوب یشیرتا فوسلیف و نادقطنم ،نادیضایر (اکیرمّآ هدحتم تالایا ،تسا متسیب نرق تایضایر هتسجرب یاهدرواتسد زا یکی

همانیگدنز

دوبدوخ ،دیشاپ مه زا ناتسراجم-شیرتا یروتارپما هک ینامز و یگلّاس هزاود نس رد لدوگ رطاخ هب هئاخ رد ار وا .تفریذپ ار شیرتا تیعبات دوخ یگلّاس ۲۳ رد اما تفای یکاولسکچ تیعبات نیو هاگشناد دراو یگلّاس ۱۸ رد لدوگ .دنتخانشیم «اچ یاقآ» مان هب شیرتذپان یریس یواکجنک کییزیف تشاد دصق ادتبا رد هچرگ .دوب هدش طلسم یهآگشناد تایضایر رب وا نامز نآ ات .دش رد ییارگتیّعقاو هب نامز نیا رد هک وا .دشیم رضاح مه هفسلف و یضایر یاهسالک رد ،دناوخب یرطن تاسلج رد و دوب هدناوخ ار تناک «یعیبط مولع یعیبطلادعبام لوصا» ،تشاد لیامت تایضایر کیلش روضح رد هک یتاسلج رد وا .درکیم تکرش ناه سنناه و پنراک ،کیلش روضح اب نیوّهلقلح قطنم وا .دش دنمهقالع یضایر قطنم هب ،دندناوخم ار لسار «یضایر هفسلف رب یاهمدقم» باتک نآ رب رگید مولع یانپ هک دوب یلوصا لماش هک تسنادیم رگید مولع رب مدقم یملع ار یضایر .دوب راوتسا

ار وا یگدنز یضایر یاهماظن یراگزاس و تیمامتّهرابرد تربلیه تیواد ینارنخس رد لدوگ روضح رب یاهمدقم هک دندرک رشتنم ار یضایر قطنم لوصا نمرکآ و تربلیه ۱۹۲۸ لاس رد .داد رییغت هعوضوم لوصا ایآ :دوب هدش حرطم نآ رد یشسرپ ناونع هب تیمامت هلئسم و دوب لوا هبترم قطنم هک دوب یعوضوم نیا ؟دنا یفاک ماظن نآ زا لدم ره رد تسرد تالمج همه جاتنتسا یارب ماظن کی یامنهار اب ار شایرتکد زت ،یگلّاس ۲۳ نس رد ۱۹۲۹ رد .درک باختنا شایرتکد تاقیقحت یارب لدوگ .دوب هدرک تابثا ار لوا هبترم تالومحم باسح تیمامت لدوگ ،شایرتکد زت رد .درک مامت ناه سنناه

هک دوب هدرک تابثا وا .درک رشتنم ار تیمامتان یایاضق دوب نیو رد زونه هک ینامز و ۱۹۳۱ لاس رد :درک نایب نآ رد ار ونائپ هعوضوم لوصا ناوتب هکنانچ ،ریذپهبساحم یغوضوم لصا ماطن ره یارب

دشاب مامت دناوتیمن ،دشاب راگزاس ماطن نیا رگا

درک تابثا نآ دوخ رد ناوتیمن ار ماطن نیا یراگزاس

اب هک هعوضوم لوصا زا یاهعومجم رب تایضایر مامت یانب یارب شالت نرق مین هب هیضق نیا .داد نایاپ دوب هدیسر دوخ جوا هب تربلله مسیلامرف و لسا یضایر لوصا اب و دوب هدش زاغآ هگرف

نیو هاگشناد زا ارتکد کردم ذخا زا دعب لاس کی تسرد هک ،دراد ترهش تیمامتان یایاضق ود اب لدوگ هیضرف هک داد نایشن روطنیمه وا .دیسر پاچ هب (یو یگللاس ۲۵ نس رد ینعی) ۱۹۳۱ لاس رد نآ یرادیپ ضرف هب ،اههعومجم یروئت رد هدش هتفریذپ لوصا هلیسو هب ناوتیمن ار راتسوپی قطنم نیب طابترا نیببته هلیسو هب یروئت تابثا یارب یاهدمع مهس وا .درک لطاب ،لوصا .تشاد یهجو قطنم و ارگدوهش قطنم ،کیسالک

هب یربیس یرسارس نهآهار قیروط زا مود یناهج گنج تالکشم زا زیرگ یارب یگللاس ۳۳ رد لدوگ یقاب روشک نآ رد رمع نایاپ ات و دیچوک اکیرمآ هدحتم تالایا و وکیسنارفناس هب اجنآ زا و نپاژ زا نامز نیا رد .دمآرد نوتسننیرپ هتفرشیپ تاقیقحت زکرم مئاد تیوضع هب ۱۹۴۶ لاس رد وا .دنام دش هتسشنزاب ۱۹۷۶ لاس رد هک نیا ات ،داد همادا شتاقیقحت هب یلو دیشک تسد هلاقم راشتنا نیا رب و دروآ یور ستینبیل هعلاطم هب و دش دنمهقالع هفسلف و کیزیف هب هتفر هتفر وا .دنامب هتخانیشان ستینبیل یاهراک یخرب هک ،تساهدش ثعاب یاهئطوت هک ،دوب هدیقع زا یاهخسن (یدالیم) ۱۹۷۰هه لیاوا رد .درک هعلاطم ار لرسوه و تناک راثآ یرتمک نازیم هب نینچمه .تسا فورعم لدوگ یدوجو ناهرب هب هک درک عیزوت شتاتسود نایم ار ملسنآ یدوجو ناهرب

ینایاپ یاهالاس

هک نیا زا دش یاهنوگرامیب و دیدش سرت صوصخه و یناور یتابثیب راچد لدوگ ،شیگدنز رخاوا رد درکیم هیهت شیارب ،هلدآ ،شرسمه هک ییاهاذغ زا اهنت لیلد نیمه هب .دوش هدناروخ مس وا هب رد هام شش و رامیب هلدآ ۱۹۷۷ لاس رد .درکیم ناحتم ار اذغ لوا وا دوخ هک طرش نیا هب مه نآ ،دروخیم زا لدوگ تدم نیا رد .دنک هیهت ار شیاذغ ،دوبن رداق رگید نیا رب انب و دش یرتسب ناتسرامیب .دوب هدیسر مرگولیک ۳۰ هب شنزو هک یلاح رد ؛دش فلت یگنسرگ زا هک نآ ات ،دیشک تسد ندروخ رکذ تیصخش لالتخا زایشان هیذغتءوس ار شگرم تلح نوتسننیرپ ناتسرامیب رد وا توف یهاوگ .دنکیم

یبهم یاههگدید

شتسود تارطن اب وا یبهم یاههگدید .تشاد داقتعایحیسم هب و دوب رواب ادخ لدوگ تروک هدرک نایب و تشاد داقتعایحیسم گرم زا سپ یگدنز هب دج روطه و .تشاد توافتنیتشینی تربلآ رب ایند هک رگا .مراد داقتعایحیسمهلا ره زا لقتسم ،دراد دوجو گرم زا سپ یگدنز هک نیا هب نم :دوب دوجو [گرم زا سپ یگدنز] یزیچ نینچ دیاب آم تح سپ تسا رادانعم و هدش هتخاس تینالقع هیاپ .دشاب هتشاد

و دنکیم یفرعم هدش دیمعت یحیسم ار دوخ ،یلاؤس هب خساپ رد ،هدشن لاسرا یاهمان رد وا لمع نهاهگان و تسا تیصخش نودب هک ییادخ هن ،مراد رواب تیصخش یارادیادخ هب نم :دسیونیم ماع روطه و نید هرابرد .مهدیم حیجرت ازونپسا رب ار ستینبیل هفسلف هجیتن رد و ،دنکیم یدوخ هب نید تیهم اما ،دنشاب یهلاریغ دیاش و دنراد لکشم ،یزورما یاهنید زا یرایسب :دیوگیم هب اما ،تفریمن اسیلک هب دنچره تروک» :دیوگیم و دروم رد ،(هلدآ) لدوگ رسمه .تسا تسرد دوخ

یکی و تیاس)». دناوخیم لیچنا دوح باوختخت رد، حبص هبنشکی ره و، تشاد رواب تیحیسم نید (ایدپ)

هنیمز رد هک - پانراک فلدار ریطن ینارکفتم اب لدوگ ییانشآ ببس، نیو هقلح رد روضح اب وایانیشآ یارب ارهنیمز و دش نادیشایر رگنم لراک روط نیمه و - درک یم راک ملع هفسلف گیودول یاه هتشون بوزجم هژیوب نیو هقلح یاضعا. درک ایهم هفسلف و یضایر ثحبم نیمه الامتحا. دوب دیوگب نابز دروم رد دناوت یم نابز هک یزیچ نآ ییاهن دح دروم رد نیاتشنگتیو یمامت یتسرد ایآ) دنک وجو تسج تایضایر رد ار نآ هباشم ات هدوب لدوگ یارب یا هزیگنا هلئسم (؟تسا تابثا لباق تایضایر لوصا یانبم رب، یضایر تسرد تارابع

تاقیقحت رد گنیریت سنه مان هب ینادکیزیف و ناه، پانراک ریطن نیو هقلح یاضعا زا یخرب، دعب اه لاس) دوب دنم هقالع رایسب عوضوم نیا هب زین لدوگ و دندوب لاعف زین یسانش ناورارف نیا هب تبسن ناگدنیا هک تفگ نرتسن گروم راکسا مان هب شایم مص ناتسود زا یکی هب لدوگ فشک ار ناهج نیداینب تارذ هک متسیب نرق نادنمشناد هنوگچ هک درک دناوختواضق هلئسم ار ناسنا رد یتخاننش ناورارف نیداینب یاه تیلباق دوجو لامتحا دنتسناوتن یتح، دندوب هدرک (دندک حرطم).

یم شرتسگ ار خام یاه هشدنا هک نیو هقلح یتسیویتیو پهاگدید دراو لدوگ اتیاهن لاح ره هب یایند، یدام یایند رب هوالع دوب دقتعم و؛ دوب ینوطالفا یهاگدید، لدوگ هاگدید عقاو رد. دشن، داد یخرب وایارب نیاربانب. دبای هار نآ هب دناوت یم ماهلا کمک اب ناسنا هک دراد دوجو زین یناعم هتفریذپ تیلباق، یبجحت لکش هب ای هدوبن تابثا لباق رگا یتح، دنداد یقیقح شزرا، تارابع یضایر دنمشزرا یاه هاگدید هئارا یارب دوب یکمک، شرگن نیمه. دندشاب هتشادن ار ندش درایندش یم تکرش نیو هقلح تاسلج رد تردنب اما، دوب هداعلا قوف و قیقدی رگ هثحابم لدوگ هچرگا. لدوگ رد رگید و ۱۹۲۸ لاس زا سپ تفگ ناوت یم عقاو رد. دوب یم تایضایر رس رب ثحب هکنآ رگم، درک رگنم طسوت هک یضایر تاسلج رد یلاعف وضع هب نآ یاج هب اما، درکن تکرش هورگ تاسلج دش یم رشتنم هنالاس روط هب هک یا هیرشن رد تاسلج نیا یاوتحم. دش لدب، دوب هدش لیکشت پاچ هب نآ رد هلاقم اه هه، دوح اهدعب و تشاد یراکمه هیرشن نیا یریبدرس رد لدوگ. دیسر یم پاچ هب دناسر.

نیا. دش لدب یضایر قطنم هصرع رد هدش هتخاننش یا هرهچ هب ناهگان لدوگ هک دوب نارود نیمه رد هک ار یزاب هلئسم هک دوب وایارتکد زت، ود نیا زا یکی؛ دوب هلاقم ود راشتنا لصاح هژیوب ترهش نابز هب ار هلئسم نیا. درک لح، دوب هدش حرطم نم رکاآ ملهلیو و تربلیه دیوید طسوت ۱۹۲۸ لاس رد مامت یریگراک هب رد هک ار ییاه تارابع مامت یتسرد ناوت یم ایآ؛ درک نایب نینچ ناوت یم هداس تبثم دیاب باوج هک دیسر یم رظن هب؟ درک تابثا، دنتسه تسرد یقطنم یاهدامن یاهریسفت شرتسگ نامز نآ ات هک قطنم لوصا هک داد ناشن وایارتکد زت. داد ناشن ار نیمه زین لدوگ و دشاب، تسا تسرد هچنآ همه یتسرد تابثا ینعی قطنم ییاهن فده ندرک هدرآرب ییانوت، دوب هدش هداد دادعا دروم رد، نآ و تشاد انثتسا کی زونه، تابثا نیا اما، دراد ار روبزم لوصا هعومجم یانبم رب یم ایآ هک داد یم ناشن تابثا نیا. دوب (تایضایر یایند میهافم نیرت یا هیاپ ینعی) یعیبط دادعا هیرطن هدش هتفریذپ لوصا ساسارب زین ار یعیبط دادعا دروم رد تسرد هرازگ ره یتسرد ناوت؟ ریخ ای درک تبثا

نادیشایر، ونائپ هپزوج طسوت 1889 لاس رد نآ زا شیپ (دادعا هیرطن لوصا) روبزم لوصا یم نایب لصا نیا. تسا روبزم لوصا زا یکی یضایر یارتقتسا لصا. دوب هدش نیودت ییایلاتی ددع یارب ندوب تسرد تروص رد روط نیمه و هدوب تسرد رفص ددع یارب هک یگژیو ره هک دنک هک لصا نیا. دشاب تسرد یعیبط دادعا یمامت یارب دیاب، دشاب تسرد زین $n+1$ یارب n ، یعیبط زین یقبام دتفیپ یلوارگا، ونیمود یزاب دندنامه اریز دوش یم دای زین ونیمود لصا هب نآ زا یهاگ یاراد لصا نیا هک دنتفایرد نادیشایر اما، دیسر یم رظن هب یهیدب، لوا هاگن رد دنتفایم رخا ات

درد تلالد زین اهنآ یاه یگژیو هب هکلب، هتشدان تلالد دادعا دوخ هب طقف هکارچ، تساهما هب ناونع هب هک دیسریم رظن هب مههم دح زا شیب یمود هبترم احوطصا ترابع نینچ، نیاربانب دوراک هب یعیبط دادعا هیرظن یارب ییانهم.

یرگید رامش یب لوصا فیدر رد لصا نیا و دش رظن دیدجت ارق تساهما لصا هب تبسن، بیترت نیدب. دنراد تلالد یصاخ یاه لومرف هب، دادعا یمومع یاه یگژیو رب تلالد یاج هب هک تفرگ رارق هیضق هئارا زا لب ق لاس دنچ ملوکسا فلاروت مان هب یژورن یناد قطنم هک روط نامه هنافساتم یضای یاهراتخاس رد هکلب هدوبن یعیبط دادعا هب رصح نم، لوصا زا هدر نیا، دوب هداد ناشن لدوگ دنوش یم اضرا زین یرگید.

اما، درک تابثا هیلوا لوصا ساسارب ار ترابع یمامت ناوت یم هک دوب نآ زا یکاح لدوگ یارتکد زت اما، دشاب تسرد یعیبط دادعا هزوح رد ترابع هچنانچ هک دوب نیا نآ و تشاد دوجو نآ رد مه رادشه کی -دنک یم اضرا ار یعیبط دادعا متسیس لوصا نامه هک- تایضای زا یرگید متسیس هزوح رد نیا هک دیسریم رظن هب زاغآ رد. دوب دهاوخن تابثا لباق، ترابع نآ ی تسرد هاگنآ، دشاب تسردان هک ییاه تیوه نینچ هک دنتشادن پ یم نانادیضای هکارچ، دشاب یساسا یا هلئسم، انثتسا رد اما، دنرادن دوجو لصا، دنتسه اهنآ زا توافتم اساسا اما، هدرک راتفر یعیبط دادعا لوصا ساسارب درک دراو ار هدننک مامت هبرض، لدوگ هیضق نیمود هک دوب نامز نیمه.

هک دراد دوجو یعیبط دادعا هزوح رد ی تسرد ترابع هک داد ناشن یرگید هلاقم رد لدوگ، ۱۹۳۱ لاس رد دوجو تایضای رد ییاه تیوه هک داد ناشن وا، رگید ترابع هب) تسین تابثا لباق اهنآ ی تسرد دادعا نیا زا توافتم یراتفر اما، دننک یم تیعبت یعیبط دادعا هیرظن لوصا زا هچرگا هک دنراد هدش نیگمغ تایضای یاهداینب نتفر لاوئس ریز زا هک نانادیضای زا یخرب، نامز نآ رد. (دنراد هبرض زا ناوت یم، مینک ضرر هیلوا لوصا ناونع هب ار تسرد ترابع یمامت رگا دنتشادن پ، دن دوب فرص کی ناکم نیناوق زا ام هک ییاج ات هک داد ناشن لدوگ مه زاب اما، داد یلخاج، نیتویگ نیا لصا ناونع هب ار اه هرازگ مادک هک درک دهاوخن تیوافتم چیه، مینک یم هدافتسا تایضای دروم رد یرگید تسرد ترابع ی تسرد، دنشاب تسرد یعیبط دادعا دروم رد اهنآ رگا هکارچ، میریذپ یارب یدیما رگید هک دوب هنوگ نیا. دنام دهاوخی قیاب تابثا لباقریغ نانچمه، روبزم دادعا داعبا یمامت نییبت رد تایضای ندوب لماکان دیاب اهنآ و دوبن یا هراچ. دمان یقاب نانادیضای جاتننسا هک تساهما نآ زا یکاح، ندوب لماکان نیا هک دوب دقتعم لدوگ دوخ. دنتفریذپ یم ار تقیقح، یضای تاقیقحت رد زین ار ناسنا دوهش شقن دیاب و دشاب کی ناکم افرض دناوت یم ایاضق، تایضای نابز و قطنم نامه اب و نادیهضای کی هیواز زا وا، بیترت نیدب. داد رارق هجوت دروم ی تقیقح هب اکتا موزل زا بیترت نیدب و درک تابثا تخانش رد ار تایضای یتاذ ندوب لماکان **هبوجا، لدوگ تروک** هلاقم، گنپ گیب تیاس). داد ربخ ناهج تخانش رد یضای یاهراتخاس یوسارف (قطنم)

۱۳۹۸/ ۱۱/ ۲۱ خیرات، هگرف هشی دنا هلاقم یسررب، هقف لوصا چراخ سرد [2]

و بللاج هرطانم نیا زا یشرازگ. تساهما تفرگ تروص یناریا ناناوج هاگشاب تیاس رد هرطانم نیا [3] دینک هدهاشم **رضاح نارود رد یوزوح یاه یگتسیاب هلاقم ۹ رامش تسویپ** رد دیناوت یم ار یشلاچ

هک دنکیما رارقا دوشیم انشآ تایضای یاضف اب سک ره: «دنیمارف یم داتسا وگ و تفگ نیا رد قبط لوصا دوب دهاوخی تایضای یاضف دیدرت نودب هدیآ ییارگنوطالفا و دنتسه یلاثم تادوجوم یضای قیاقح هک دندرک فارتعا لدوگ لثم نیو هقلح دارفا مدید یتح، درادن یهیجوت واریسفت فللخم نم هک درکیم فارتعا درکیم تفللخم ییارگنوطالفا اب هک نیواک یتح و، دنتسه یلاثم ...»! منک کنت ار نوطالفا شیر مهواوخیما هکلب متسین

رد یی ارگونو طالفا هراب رد ،تسا متسیب نرق نانادقطنم نیرتگرزب زا ای نیرتگرزب لدوگ تروک»
دویش ینعی ،کاردا عون نیا هب یرتمک نانیمطا دیاب ام ارچ منادیمن نم: «دیوگیم یضایر لئاسم
What is Cantor's continuum problem: مان هب شاهلاقم زا هدش لقن «یسح کاردا ات میشاب هتشاد ،یضایر
problem

«...تسا یتسرد فرح ردقچ

زا ار لدوگ یی ارگونو طالفا و هراشا **قطنم ی هبوجا - لدوگ تروک** هلاقم زا یترابع هب همادا رد داتسا
:دندنک یم نایب زین هلاقم نیا هدنسیون نابز

یم شرتسگ ار خام یاه هشی دنا هک نیو هقلح یتسیوی تیروپ هاگدید دراو لدوگ اتیاهن لاج ره هب»
ایند ،یدام یایند رب هوالع دوب دقتعم وا ؛دوب ینو طالفا یهاگدید ،لدوگ هاگدید عقاو رد .دشن ،داد
یخرپ وا یارب نیاربانب .دبای هار نآ هب دناوت یم ماهلا کمک اب ناسنا هک دراد دوجو زین یناعم
هتفریذپ تیلباق ،یبرجت لکش هب ای هدوبن تابثا لباق رگا یتح ،دندراد یقیقح شزرا ،تارابع
یضایر دنمشزرا یاه هاگدید هئارا یارب دوب یکمک ،شرگن نیمه .دنشاپ هتشادن ار ندش در ای ندش
یم تکرش نیو هقلح تاسلج رد تردن اما ،دوب هداعلا قوف و قیقده ی رگ هتخابم لدوگ هچرگا .لدوگ
«دوب یم تایضایر رس رب ثحب هک نآ رگم ،درک

:تسا نیا لدوگ زا هدش لقن ترابع هب freedom رب راک خساپ

رب شتخس اتبس ن گرم و هتشاد مه یناور لالتخا غباون زا یلیخ لثم هک هدوب یا غباون مه لدوگ»
هدرک تابثا وریو اب نینچ لدوگ ای آیلو (تسین حضاو مه یلیخ غوبن و نونج زرم) هدوب نیمه رثا
اب یضایر میهافم و پدع رس رب لدوگ ،هن هک هتبلآ ؟نریذپ مه نارگیدی هک یوجن هب دوب
«هتشادن تابثا هار هک هدوب یصخش رواب کی نوا رواب نیا یلو هتشادن یفالتخا الامتحا نارگیدی

:دندنک یم دانسا لدوگ نخس هب زین همادا رد داتسا

تسرد رایسب ار (What is Cantor's continuum problem) هلاقم رد لدوگ فرح هک مدرک ضرع البق»
هتشاد ،یضایر دویش ینعی ،کاردا عون نیا هب یرتمک نانیمطا دیاب ام ارچ منادیمن نم: «منادیمن
«یسح کاردا ات میشاب

راتسویپ ناهرب لضعم) «What is Cantor's Continuum Problem? » ناونع اب هک یا هلاقم رد وا [4]
:دیوگیم ،تسا هتشون (روتناک

I don't see any reason why we should have less confidence in this kind of perception. i.e., in
mathematical intuition, than in sense perception,

یسح کاردا زارتمک ،یضایر دویش ینعی ،کاردا هنوگ نیا هب دیاب ارچ هک منیب یم یلیلد نم
راطتنا و مینکانب ار یکیزی یاه هیرطن ات دراد یم او ار ام هک یدویش نآ ،میشاب هتشاد هدیقع
هتشاد رواب دیاب ،هوالع هب و ،دهد ناشن یراگزاس اهنآ اب یتآ یسح تا کاردا هک میشاب هتشاد
یخساپ ناوتب هیتآ رد تسا نکمم و دراد یناعم ،داد خساپ ناوت یم نونکا هک یلاؤس میشاب
یرسرد زا رتمک یلیخ تایضایر یارب اههوعومج هیرطن یاهسکوداراپ تمحازم .تفای نآ یارب
(۲-۳ ص ،تایضایر هفسلف باتک زا همجرت)«دندراد کیزی یارب یساحا یاه بیرف هک تسا

[5] ۱۳۹۸ / ۱۱ / ۲۱ خیرات ،هگرف هشی دنا هلاقم یسررب ،هقف لوصا چراخ سرد

لاټم «هلاقم بلاق رد و دش یتایلمع هگرف هشی دنا هلاقم یسررب تاسلج رد هلئسم نیا حرط [6] دنمدوس نآ هب هعجارم هک تسا هدش هداپ «**ناگمه هب تادرجم هئارا یارب یرازبا ؛ناور لاؤس ،قیقد**، تسا.

ییارگ عقاو :تسا لئاق (تایضایر [فسلف) یسانش یتسه ردظنم مس نیاوک [7] ییارگدوهش و ییارگتروص ،ییارگقطنم بتاکم هک ییارگ موهفمو ییارگمان ،(ییارگ نوطالفا) دننسه اهنآ هبرطان بیترت هب

راهچ بعکم ،هریاد ،طخ ،یهانتمان یاه هعومجم ،ددع دننام یضایر نایعا ،ییارگنوطالفا بتکم رد و لوهجم یورملق رد ، هدام و مشیدنای نورب و نامز و اضف زا نورب ... و تربلیه یاضف ،یدعب ءایشا نیا .دندردوجو یعامتجا ای یدرف یهاگآ منوگره زانقتسم و ،(لُثم ملع هب موسوم) درجم ام رب یخرب هک دندرد یصاوخ و دندردپیمن زین ریغت ،دنا هدشن قلخ ،دننسه یدبا و یلزا ،یضایر یایاضق .تسا ییه یتسه نیچ هب ام یامنهر لقع . مولعمان زونه یضعب و دنمولعم یغنم اب لاؤس ره . دننسه ینیقی ،جاتننسا یعطق یاههویش دوجو تلغ هب و یرورض ،ینیشیپ نداد باوج لباق آلغف ام تفرعم ندوب صقان تلغ هب تسا نکمم هک دراد یباوج تایضایر رد دشابن.

یم لیمحت امرب ار دوخ میهواخن هچ و میهواخب هچ هک دراد یماکجا تایضایر نایارگنوطالفا معز هب میسررب نآ هب شرامش اب دهد یمن فافک ام همهرمع هچرگ ،تسین ای تسا لوا ای 1+ ددع .دنک 2 ددع .تسا هدیدرگ نیعیعت شننوبن لوا ای ندوب لوا ،ددع نیا نتشون زانلق یتح لاح ره هب یلو ، لکش نیچ ام لقع هک رطاخ نیا هب هن و تسا جوز مینکی مرکف ام هک رطاخ نیا هب هن اما ،تسا جوز کی ،نادیضایر کی . تسه نیچ هک لیلد نیا هب مکللب ،تسا متفای بیترت ای هتفرگ لشتکم کی ،سانش نیمز کی آلثم ،یبرجت دنمشناد کی [باطم هب هکلب ،تسین هدنک عادبا ای شدوخ دوز ای رید ،دباین و درواین سناش وارگا هتبالا .دبای یم ،دراد دوجو لبق زانچهنآ هک تسا نامه دیاب باسح» :تساهدروآ دوخ یاه هتشون نیلوا زانکی رد لسار .درکدهاوخ ار راک نیا یرگید سک میا هدیرفاین ار دادعا ام . درک فشک ار یبرغ دنه بملک فتسیرک هک دشاب هدش فشک روط «.دیرفاین ار نایدنه بملک هک نانچمه

هب یدنبیپ تماهش دیاب نادیضایر» :تفگی یم و . تسا بتکم نیا نارادفرط زانکی مات هنر دندرد یوجو ،یضایر یاهراتخاس هک درک دهاوخ قیدصت تروص نآ رد . دشاب هتشاد ار دوخ دیاقع و سوملم دوجو تروص اب ددردت یب دوجو نیا تروص .دشیدنایم اهنآ هب هک یصخش نهذ زانقتسم ،تسا طبترم یغی دوجو اب قیعم و قیقد یوحن هب همه نیا اب یلو ،دراد توافت یجراخ ناهج یدام سپ دشاب زیغم یاه تیلغاف یفداصت لوصحم و رمث یب یزاب کی طقف تایضایر رگاریز رد اهنه ن تایضایر ؟داد حیضوت ناوتیم هنوگچ ار ناهج حیرشت رد نآ یارچ و نوچ یب یزوریپ ریذپاندیدرت اما رت هتفه نیلکش هب هکلب ،دوش یم هدی اراکشآ یعیبط زومرم و کشخ نیناوق اهنآ نراقت یدوبان و یدوب و ناناچ یب و نارادناچ ناهج رد اه تروص زیمآ ننفت و یهانتمان یلاوت رد ،شرهاظ مغریلغ ،(ملع نامتخاس دروم رد) لُثم ینوطالفا ضرف هک تسا نیچ .دنکیم یلجت زین ره رد ناندیضایر یلو ،دوریم رامشه ب ضرف نیرت یداصتقا یفسلف طاحل زان نیرتیعیبط نادیضایر ،یلاثم ناهج دوجو هب داقتعاب . دندرد لُثم ملع زان صقان و ییزج روصت کی اهنه مطحل ر یراگزاس [لأسم هک تسناوت دهاوخ یو . دوب دهاوخ یروص یاه شور دودح نارگن دج زانشیب ماب ام نامیا ییغ تبسن و تسارتارف رایسب ام یلمع تاناکما زانلاثم ملع اریز دنک شوومارف «.دراد یاج ام دوهش رد ،هیضق کی یتسار

یاه هعومجم نآ رد هک تسا لدوگ یاهعومجم هیرظن ییارگ نوطالفا ،ییارگ نوطالفا زارگید یتئارق هب یبایتسد هویحن و ناهشهاگیاج ،ناشدوجو ،یرشب یهانتم براجت ربارب رد هراومه هک ،یهانتمان دوجو هاگدید نیا رد . دندرد یضایر آفرص و یکیزی ریغ یتیعقاو ،تسا هدوب لاؤس دروم اهنآ

ریذپ قیدصت جیاتن ئارا رد ای دنوش یم هیجوت ام یضایر دوهش یانبمرب هک یلوصا و میهافم منیب یمن یلیلد نم:»دیوگیم لدوگ. دوش یم هتفریذپ دنراد ییاراگ دیدج جیاتن نداد تسد هب، میشاب هتیشاد هدیقع یسح کاردا زارتمک، یضایر دوهش ینعی، کاردا هنوگ نیا هب دیاب ارچ هک تاکاردا هک میشاب هتیشاد راطتنا و مینکانب ار یکیزیف یاههیرطن ات دراد یموار ام هک یدوهش نآ یمن نونکا هک یلاؤس میشاب هتیشاد رواب دیاب، هوالعهب و، دندنانشن یراگزاس اه نآ اب یتآ یسح تمحازم. تیفای نآ یارب یخسپا ناوتب هیتآ رد تسا نکمم و دراد ییانعم، داد خسپا ناوت یاه بیرف هک تسا یرسدرد زا رتمک یلیخ تایضایر یارب اه وعومجم هیرطن یاهسکوداراپ.»دنراد کیزیف یارب یساح

ییارگعقاو، ییارگ عقاو ریگید عون. دوش یم هدناوخ ماخ ییارگ عقاو یهگ ییارگ نوطالفا هاگدی د ام یرطن نیرتهب یارب هک دنراد دوجو یضایر ءایشا نآ دیوگیم هک تسا مان تاپ نیواک یملع هتفریذپ کیزیف رد نوربتکلا دوجو ءالشم هک هجو نامه هب، دنتسه ریذپان بان تجا ناهج دروم متفرگ ماح نا یاه ینیب شیپ دییات اب یملع یاه هیرطن یقوق و نایشا معره ب. تسا هدش نی. دوش یم دییات، تسا هیرطن زا ریذپان بان تجا یسخب هک زین تایضایر، دنوش یم هتفریذپ یاه مزی نا کم کم هب و لدوگ وعومجم هیرطن ییارگ عقاو اب بیکرت اب یم پولنپ طسوت هاگدی د. دش یزاسزاب یتخان شبصع یرطن.

قبط رب. دوش یم لئاق اه وعومجم یارب یکیزیف یدوجو یم، ییارگ نوطالفا زا ریگید یلکشرد رادراق یناکم و ینامز ورملق نامه رد باتک مسفق کی یاه باتک زا لکشم وعومجم، وارطن وعومجم» کی یاراد یتخان شبصع طاحل زا ام زغم هک دیوگیم یو. دنتسه اچ نآ اه باتک دویخ هک دنکیم اه وعومجم کرد هب رداق ار ام هک تسا «بای

مامت ییارگ نوطالفا هب موسوم، روگالب.م طسوت هدش هئارا، ییارگ نوطالفا زا ریگید یتئارق رد ایشخب، راگزاس یضایر یرطن ره و دراد دوجو ءعقاو، دشاب نکمم ش دوجو هک یضایر ئش ره، رایع (۱-۴ ص، [یضایر هفسلف](#)). دنکیم فیصوت ار یضایر تی عقاو

نامتخاس و فیراعت زا هک دنتسه ی عقاو یئایشا، یضایر تادوجوم ریاس و اه وعومجم لدوگ رطن هب دیوگیم و دنکیم هسیاقم کیزیف اب ار تایضایر وا. دنا لقتسم ام یضایر یاه:

مینکیم لوبق مه ار یضایر تادوجوم میریذپ یم ار یکیزیف ءایشا دوجو ام هک لیلد نامه هب تسرد شریذپ، میمان یم صرف ار یعیبط نایعا دوجو دویخ سح تاکاردا نییبت یارب هک روط نامه ینعی. تسا یروض یضایر لوبق لباق ماطن کی سیسات یارب مه یضایر ءایشا تی عقاو

(Godel, Russells mathematicallogic, P,456_7)

وعومجم دروم رد ار کاردا نیا هیبش یزیچ هک میرادن مه یا هراچ یلو میرادن اه وعومجم زا یسح یکاردا ام: میریذپ اه

یسح کاردا زا یرتمک نانیمطا، یضایر دوهش ینعی، کاردا عون نیا هب ام هک منیب یمن یلیلد نم (483 Golde, What is captar). میشاب هتیشاد

نهذ مشچ حالطصا هتبل. مینک دوهش نهذ مشچ اب ار یضایر ءایشا میناوت یم ام لدوگ رطن قباطم، ریگید ترابع هب؛ میرادن هرامعتسا نیا لامعتسا رج یا هراچ ام یلو، تسا هراعیتسا کی (mind's eye) یضایر تادوجوم یاضف هب مینک یم لصاح عالطا یکیزیف یاضف زا یسح تاکاردا اب هک روط نامه. میمان یم ادیپ یسرتسد یضایر دوهش هار زا ینعی، نآ هباشم یقیرط هب زین

یم، دنتسه یسح ته‌ادب یاراد - "تسا زبس فلغ" دن نام - یسح کاردا هی‌لوا یایاضق هک روطنامہ یم ساسح ام. دنا دوهش یته‌ادب یاراد زین "12=7+5" دن نام یضایر هداس یایاضق می‌وگب می‌ناوت؛ 'تسا دوهش و مش هب ینتبم هی‌ضق نی‌دب ام رواب. می‌ری‌ذپب ار "12=7+5" ؤی‌ضق دیاب هک مینک قوفت هوجو زا یکی عوضوم نیا. تسای‌تاذ ته‌ادب یاراد روک‌دم هی‌ضق می‌وگب یم حال‌طصا هب اهارگ‌دادرارق رطن هب. تسای‌یارگ‌دادرارق دن نام یضایر هف‌سلف یاه هلحن ریاس رب ی‌یارگ نوطالفا رد. دوش یم ماچنا یضایر یاه‌دامن دروم رد یصاخ دغواق اب هک تسای‌چن‌رطش یزاب کی دن نام یضایر اب یزاب مینک یم ساسح ام هک تسای‌تخانش‌نور تی‌عقاو نیا یاتسار رد ی‌یارگ نوطالفا، اچ‌نیا یم ام هک تسای‌نیا هل‌اسم. تسین "12=7+5" ؤی‌ضق ماک‌حتسا و تب‌ال‌ص هب چن‌رطش یاه هرهه نه‌ذ مش‌چ راک هوجن زای‌عالطا چیه یلو مینک نی‌یبت و هی‌جوت ار دوخ یلوم‌عم یسح کاردا می‌ناوت کی‌ژولوی‌زیف هب‌نج هب هت‌بلا؟ میناد یم هچ یلوم‌عم یسح کاردا زای‌اقی‌قد هک مین‌ی‌بب‌ال‌ح. می‌رادن ادی‌پ باتک کی دوجو هب‌ال‌ثم هک یرواب نی‌وکت هوجن و کاردا دوخ هرابرد یلو، می‌فقاو دنی‌آرف نیا دنی‌آ یم باتک زای‌هن‌وتوف ادت‌با. مین‌ی‌ب یم زیم یور ار ی‌باتک نم‌ال‌ثم. میناد یم‌ن یزی‌چ مینک یم ش‌خ‌ب هب یرون ب‌صع زای‌تم‌الع و دری‌گ یم تروص ی‌یاه شن‌کاو اچ‌ن‌آ رد. دن‌وش یم نم‌مش‌چ دراو و نیا عوضوم. تسای‌ضق کی‌ژولوی‌زیف هب‌نج اهن‌یا ن‌آ ل‌ا‌ثم و دوش یم هدات‌سرف خم هت‌سو‌پ ی‌ر‌ص‌ب. تسای‌هدرکن نشور ار رواب یری‌گ لک‌ش هوجن و کاردا دوخ نی‌وکت هوجن ل‌اح هب ات‌سک چیه هک تسای‌عقاو رد، نیا. تسای‌گرزب زار و زمر، دوش یم لی‌دبت رواب هب کی‌ژولوی‌زیف دنی‌آرف کی هن‌وگ‌چ هک‌ن‌یا نیا یگن‌وگ‌زار. تسای‌هدنام یقاب ل‌حن‌ی‌ال‌ناک ام‌ک هک تسای‌نی‌ع و نه‌ذ هط‌بار یم‌یدق هل‌اسم نام‌ه یضایر تادق‌ت‌عم نی‌وکت ب‌بس یضایر تادوجوم هن‌وگ‌چ میناد یم‌ن هک تسای‌ن‌آ دن نام تسرد هل‌اسم رد ام له‌ج ل‌اح ره هب یلو دوب بوخ یلی‌خ مینادب ار زار ود ره می‌تسن‌ناوت یم رگا هت‌بلا. دن‌وش یم ام. تسین ی‌عی‌ب‌ط نای‌عا زای‌ام ی‌هاگ‌آ ان زای‌رت‌شی‌ب یضایر تادوجوم دروم.

یضایر دوهش مسین‌اکم زای‌لو می‌فقاو ال‌ماک یلوم‌عم یسح کاردا مسین‌اکم هب ام هک اعدا نیا الصا زای‌ام دی‌وگب یم و؟ تسی‌چ ارگ نوطالفا ی‌اعدا مین‌ی‌ب. درادن ث‌ح‌ب دروم هل‌اسم هب ی‌ط‌بر، می‌عال‌طا ی‌ب. دراد حی‌ضوت و نی‌یبت هب زاین هک تسای‌تی‌عقاو نیا و می‌راد ی‌هاگ‌آ یضایر کی‌تارپ و هی‌رطن ار اهن‌آ نه‌ذ مش‌چ اب می‌ناوت یم ام و دن‌راد دوجو یضایر نای‌عا می‌وگ‌ب هک تسای‌نیا نی‌یبت نی‌رت‌ه‌ب باتک هک میناد یم ام. دش حرطم یلک راب ربارب رد هک تسای‌عوضوم هی‌ب‌ش ل‌ال‌دت‌سا نیا. مین‌ی‌ب نیا نی‌یبت نی‌رت‌ه‌ب. دوش یم ل‌صاح اچ‌ک زای‌تخانش نیا هک می‌هد حی‌ضوت دیاب و تسای‌زیم یور اچ‌ن‌یا رد ای‌آ. دوش یم ام ی‌نه‌ذ تا‌ع‌اب‌ط‌نا و تا‌ما‌س‌ترا ث‌ع‌اب و دراد دوجو اعقاو باتک می‌وگ‌ب هک تسای‌دش‌اب ی‌عان‌قا نام‌ل‌ال‌دت‌سا ات مینک نای‌ب لی‌صفت هب ار یسح کاردا مسین‌اکم ام هک تسای‌م‌زال. دن‌ت‌فری‌ذپ یلک راب هی‌ل‌ع ار ل‌ال‌دت‌سا نیا دن‌نک فشک ارتوتف هک‌ن‌یا زای‌ل‌بق نادن‌مش‌ناد! هن‌چیه هب دنک نای‌ب تح‌ارص و تق‌د اب ار نه‌ذ مش‌چ اب تی‌ؤر مسین‌اکم دن‌اوت یم‌ن ارگ نوطالفا هک‌ن‌یا. دنک یم‌ن دراو و ل‌ال‌دت‌سا ماک‌حتسا هب یل‌ل‌خ هجو.

و نورتی‌زوپ یلو، می‌رادن یضایر تادوجوم اب می‌قت‌سم هط‌بار ام هک تسای‌تسرد، رگ‌ید فرط زای‌س‌دح یضایر هاگ‌ت‌سد کی ه‌عوضوم لوصا لدوگ رطن هب. می‌سانش یم‌ن هط‌ساو ی‌ب مه ار نورت‌ک‌ل‌ا هاگ‌ت‌سد کی، راب‌ت‌عا نی‌دب. دن‌وش یم ه‌دوم‌ز‌آ دوخ چی‌اتن اب و دنا ی‌نی‌ع نوم‌ضم یاراد هک دنتسه ی‌یاه. تسای‌کی‌زیف دن نام یضایر.

رد هک می‌ی‌امن یم جارخت‌سا ن‌آ زای‌چی‌اتن و مینک یم حرطم س‌دح کی ناو‌نع هب ار یای‌ه‌ضر‌ف ام رت‌شی‌ب هی‌ضر‌ف ن‌آ هب ام رواب دن‌دوب ق‌داص چی‌اتن نیا رگا. دن‌وش یم بی‌ذکت ای‌دی‌آت هاگ‌شی‌ام‌ز‌آ هک تسای‌نیا دی‌آ یم شی‌پ هک یای‌هل‌اسم. مینک یم درار هی‌ضر‌ف ن‌آ دن‌دم‌آ رد ب‌آ زای‌ب‌ذاک رگا و دوش یم ی‌ق‌داص چی‌اتن دن‌اوت یم ب‌ذاک هی‌ضر‌ف کی نوچ، تسین ی‌گ‌داس نیا هب هی‌ضر‌ف کی ی‌س‌را و نوم‌ز‌آ. دوش یم‌ن ق‌ق‌حم هی‌ضر‌ف ن‌آ، دن‌ق‌داص هی‌ضر‌ف کی زای‌ل‌صاح چی‌اتن هک‌ن‌یا فرص هب؛ دش‌اب هت‌ش‌اد.

۱۱۲- ص، **یضایر هف‌سلف رد ی‌یارگ نوطالفا**.) دهد یم ناشن ار بل‌طم نیا مه‌اه ه‌عوم‌جم هی‌رطن خ‌یرات (۱۱۵)

۱۳۹۸ / ۱۰ / ۱۷ خیرات هسلج ،لسار تلالد باب رد هلاقم یسررب ،هقف لوصا چراخ سرد [8]

رد هی اپ مولع :مراهچ لصف
هزوح هقباس

هزوح هق باس رد تایضایر

هک ماهتفگ ررکم نم .دنراد یق باوس هچ ام گرزب ءاملع هک دینیب تایضایر نیمه دوخ رد تسا دعاوق ،یلح همالغ باتک نیرخاآلا و .دناهتفرگ هلصاف نآ زا ادهزوح ریخا نورق رد هنافساتم [1].

دعاوق باتک فیلات خیرات هنیمز رد لاوقا [1]

.تسا فالاخ دعاوق فیرش باتک فیلات نامز دروم رد

۱. ۶۹۹ لاس

دراد نیققحمل رخف دوخ دنزرف هب هک یتیسو نمض رد دعاوق فیرش باتک نایاپ رد دوخ همالغ زا مشش ههد یادتبا رد و یگلأس هاجنپ ندرپ نایاپ هب زا سپ ار باتک نیا هک دنک یم حیرصت :تسا هدومن فیلات شیوخ کرابم تایح

هّیصو

هّبحي ام یلإ كدشرأ و ،هتمزالم و ريخلا لعفل كقّفو و ،هتعاط یلع یلاعت هّللأ كناعأ - ينب اي ملعأ هب رقت ام لّكّب كآبح و ،نیرادلأ یف كدعسأ و ،هّانمتت و ريخلا نم هلمأت ام كعّلب و ،هاضري و بابسأ كقزر و ،تاحلاصلاب كلامعأ متخ و ،دیغرلا شیعال و دیعسلأ رمعلأ یف كّلّ دم و ،نیعلأ دق یّنی - رورشلا كنن عفد و ،روذحم لّك هّللأ كاقو و ،تاكربلا مئاطع نم كیلع ضافأ و ،تاداعسلأ طافللأ مالسلأ عئارش دعاوق هیف كّل تنّیب و ،ماكحلأ یواتف لب باتكلا اذه یف كّل تصّخل نم تغلب نأ دعب كلد و ،دادسلأ قیرط و داشرلا جهن هیف كّل تحضوأ و ،هّرحم تارابع و قرصتخم هلا و هیلع هّللأ یلص ایاربلا دّیس مكح دق و ،نیسلا رشع یف تلخد و نیسمخلا رمعلأ (714 ص ۳، ج ۳، ماکحالا دعاوق).ایانملا كارتعا أدبم اهّأب

باتک رد ناشی دوخ حیرصت هب انب) ۶۴۸ لاس رد یلح همالغ بانج دلوت نامز هب تیانع اب نامز نیا بیتیترت)هّئامّتس و نیعبرأ و نامث هّنس ناضمر رهش نم نورشعلا و عساتلا دلوملا و :شیوخ یلاجر دشاب یم یرمق یرجه ۶۹۹ لاس ،(۱۵۹ ص ،لاوقالا ةصالخ

۲. ۶۹۳ ای ۶۹۳ لاس

نیا رد .تسا هتخادرپ دوخ بتک ركذ هب زین لاوقالا ةصالخ بیتیترت ،دوخ یلاجر باتک رد ناشی مان یفلتخم یاه باتک زا ،تسا یرجه (۶۹۲ خسن زا یخرب قبطو) ۶۹۳ لاس نآ فیلات نامز هک باتک :تسا هلمج نیا زا زین دعاوق هک دنرب یم

رهطم نبّ یلع نب فسوي نب نسحلا

و ادلوم یّللح لل روصنم وبأ - ءارلا و ،ةدّشمل اءالا و ،ةمّجعمل ریع ءاطلا و ةمومضمل میملاب - ببتك هل - باتكلا اذه فنّصم ،انكسم

یف نیملسلملا بهاذم عیمج هیف انركذ ،هلثم لمعی مل :بهذمل قیقحت یف بلطملا یهتنم باتك هنم انلمع ،یلاعت ؤللل ءاش نإّمتی ،هیف انفلاخ نم ججح لاطبإ دعب ؛هدقتعن ام انّحر و ،هقفلل عبس - **ةئامّس و نیعست و ثالث ةنس** رخآل عیبر رهش وه و - خیراثلا اذه یلل (۱۵۸ ص) .مارحل و لالحل ةفرعم یف ماكحلأ دعاوق باتك ... (۱۵۵ ص ،لاوقالا ةصالخ بیترت) .تادّلم

نیا :دیامرف یم هنوگ نیانآ خیرات و باتك فیلأت هجو دروم رد ماثللل فشك فیرش باتك بحاص و لوقعم لیصحت هب لاغتشا زاسپ وا دوخ راهظا هب انب و نیققحم لارخف تساوخر دهب باتك :تسا هدش فیلأت لوقنم

تأرق و ،لوقنملا و لوقعملا یف - حور ؤللل سّدق - یدلاو یلع تلغتشا اّمل :مالسإل رخف لاق ،هقئاقح و هراسأل اعماج ،هقفلل یف اباتك لمعی نأ هنم تسمتلا ،انباحصأ ببتك نم اریثك ،مكحل نم اهمزلی ام یلل ةدعاق لك دنع ریشی نأ و ،ناهربلا و نیلوصأل یملع یلع هئاسم ینتبی هیبنتل ،اهوحف و رخأ ةدعاق یلع صّن نم مزل ام و ،هاوتف و هدقتعم ك لذ لبق ركذ دق ناك نإ و نیّدلم لاهجل نم ریثك نطی دقف ،مارحل و لالحل ئدابم دعاوق و ،ماكحلأ لوصأ یلع دهتجمل دّیجل ارشلل لیو :لیق امك ،ادحاو افرح همالك نم اومهف یمل مهّانأ اوملعی مل و ،هیف ماكحلأ ضقانت یهتن ،ءوسلا ةاور نم

هدش فیلأت ۶۹۲ ای ۶۹۳ لاس رد باتك هك تسا لوقعم ای ۶۸۲ لاس رد رخف بانج دلوت هب تیانع اب دده یم خساپ ناشیا ؟دشاب

فینصت سامتلا و ،لوقنملا و لوقعملا یف باتكلا اذه فینصت لبق هلاغتشا دعبتسی دق و **باتكلا فنّصملا دق و** ،ةئامّس و نینامث و نیتنثا ةنس دلوّ نأل ،اذك و اذك هتفص باتك **و نیعست و ثالث ةنس ؤنأ و** ،اهل ؤّدع خیرات ركذ و ،**ةصالخلا یف هتافنصم یف** مامتإ دنع رمعل نم هل ناكف ،**نیعست و نیتنثا ةنس خسنللا ضعب یف و** ،**ةئامّس** ءاشی نم هیئؤی ؤللل دیب لصفلا نكل و ،هلبق اّمع الصف ،لقأ و ،رشف و ،ةرشف یدحإ باتكلا

یف تعرش و ،ةنس ةرشف ثالث لمكأ مل و اهلقنم و اهلقعم مولعلل لیصحت نم تغرف دق و لمكأ مل و صیخلتلل حرش مهف یلع صیحلل ةینم تفنّص و ،ةرشف یدحإ لمكأ مل و فینصتلا ،شاوح و حورش و نوتم نم ةرشف یلع فینی ام یببتك نم هلبق تللمع تنك دق و ،ةنس ةرشف عست ةعیرشلل لوصأ یف ةعیربلل دوخل و ،نیدل لوصأ یف ةدبزل و ،اهعباوت و ةغالبل یف صیخلتلللك نینس رشف نبا نأ و سوردل نم یقلل تنك و .ةّیفسنللا دئاقع حرشی شاوح و ،فشاكلا و ،اهحورش و ،هلوّطم و هرصتخم ،ینازاتفتلل صیخلتلل یحرش

مان قاحل لامتحا ؛تسا لمات لباق هك دنیامرف یم حرطم زین ار یرگید لامتحا نایاپ رد ناشیا نینس دعب ةصالخل یف امب باتكلا مساقاحل لامتحا عم اذه :ةصالخ باتك فیلأت زاسپ باتك (۱۱۱-۱۱۲ ص ،ج ۱ ،ماثلل فشك) اهفیلأت نم

اهیف ببتكلا هذه و :دوش یم تیوقت ببتك نیوانع ركذ نایاپ رد هصالخ رد همالع مالک اب لامتحا نی (۱۵۹ ص ،لاوقالا ةصالخ بیترت) همامتإ یلاعت ؤللل نم وجرن ،متی مل ریثك

هدرك ناونع ۶۹۳ ای ۶۹۲ لاس ار باتك فیلأت خیرات ،لاوقالا ةصالخ هب دانتسا اب ارهاظ زین ةعیرذل :تسا

مارحل و لالحل لئاسم یف ماكحلأ دعاوق :930

اهي لع فنصملا رصع هخسن ،ةروهشملا ةلواتملا بتك نم يه و ٧٢٦ يفوتملا يلحلا ةمالعلل و يشاوحلا و ةقيلعتلا ترم دق و ٧٢٥ يف يلماعلا ميهاربإ نب رصان نب نيسحلا هاهنأ:هئاهنإ نإ ليق و ةماركلا حاتفم و ماثلل فشك و دصاقملا عماج لثم ،هلحم يف لك هيلع ةريثكلا حورشلا سامتلاب ماكحألا دعاوق نيب و هاواتف هيف صخل هقفل يف ،نيتس و ةئامتس دعاوقلا لئاسم ددع لاسرإب لصفتملا ءالآلا فدارت و ءامعنلا غباوس يلع هلل دمحلا]:هلوا .نقيقححملا رخف هدلو 692 وأ 693 يف هنم غرف دق و ،روكذملا هدلو لىإ ةطوسبم ةيصوت هتمتخا يف و [...]ءايبنألا اضر دمحم خيشلا نب يلع خيشلا ةناخ يف دوجوم هخسن و ماثلل فشك يف هركذامك ،ءاطغلا فشاك

عبط ،نيتسللا رشح يف لخد و نيسمخ رمعللا نم غلب نأ دعب همتأ هنإ:هرخآ يف لاق نب نيذللا رخف دنع دجوي و ١٣٢٩ يف ةعفان يشاوح عم ريبيك يلحرعطقب هانم و ١٢٧٢ يف هانم ارارك لىإ ةعيرذلا).يلحلا ةمالعلا ةزاجإ اهيلع و ٧٢٤ اهتباتك يور ،هخسن اضيأ نارط يف نيذللا دجم (١٧٧-١٧٦ص ؛ ١٧ ج ؛ ةعيرشلا فيناصت

هدرك دراو لاكشا گررباقآ رب ،دعاوق باتك ياهتنا رد همالع بانج تيصو هب دانتسا اب زين يخراب دن:

يلع يلاعت ةلللا كناعأ ينب اي ملعا :هلوقب هدلو اهب يصوي ةمألعلل ةمّيق ةيصو باتكلا رخآ يف و مالمسإلا عئارش دعاوق كل تنّيب و ،ماكحالا يواتفّ بل باتكلا اذه يف كل تصّخل دق .. هتعاظ نا دعب كلذ و ،دادسلا قيرط و داشرلا جهن هيف كل تحضوا و ،ةرحم تارابع و ةرصتخم طافلأب كارتعا أدبم اهّنأب اياربلا ديس مكح دق و ،نيتسللا ةرشح يف تلخد و نيسمخلا ،رمعللا نم تغلب .. ايانملا

و ،ه 700 وأ 699 ماع هنع زواجت و ،ه 698 ماع نيسمخلا غلب دقف ،ه 648 ماع ديلاووم نم ةمألعللّ نا امب و (ةركذت).ماتب سيل ه 692 وأ 693 ماع دعاوقلا فّلأ هّنأ نم زيجملا انخيش هركذامّ نا ملعي كلذب (٢٥٤ص ؛ 1ج ؛ نايعال

هنوگ نيا بلطم ود نيب ناوت يم ،تسا هدش ناوئع غارف هملكّ احي رص نأ رد هك ةعيرذلا مالک زا غراف كيدزن يطر رد نأ ليمكت اما تسا هدوب نأ زا لبق اي و ٦٩٢ لاس زا تباتك يادتبا خيرات هك درك عمج دشاب يم ٦٩٩ لاس ينعي لاس هد هب

٧٢٠ لاس ٣.

هنوگ نيا يكرک ققحم موحرم نادرگاش زا يخراب زا ءاملعلل ضاير رد ،هاگديد و نيا لباقم هطقن رد دناد يم ٧٢٠ لاس هب و لاس هد يطر رد ار دعاوق فيلأت هك تسا هدش لقن

مهنم و :خيشملا يماسأ ركذل ةلومعملا هتلاسرر يف يكركلا يلع خيشلا ةذمالت ضعب لاق و ،يلحلا رهطملا نب فسوي نب نسحلا نيذلا لامج ةمالعلا ماغرضلا دسالا و ماقمقلا رحبلا خيشلا دعاوقلا باتك هانم ،نيتئاملا يلع فينت يتلا ةنسحلا تافلؤملا و ةريثكلا فيناصتلا بخاص ةياهن و مالكل ملع يف مارملا ةياهن و ةياهنلا و بلطملا يهتنم و فلتخملا و ريحنتلا و داشرالا و ملع لىا لوصولا بيذهت و يدهالا و نيدشرتسملا جهن و قحلا جهن و لوصالا ملع لىا لوصولا ةنس نيتس رشح يف اهفلأ دعاوقلا هفيناصت دوجأ و ،حالصلا جاهنم و داقتعالا بجاو و لوصالا ٣٦٣-ص ؛ 1ج ؛ ءالصفلا ضاير و ءاملعلل ضاير).يهتنا -دادغبب هسردب لغتشا و ةئامعبس و نيرشح (٣٦٤

دردان رواب اربلطم نينچ اما دوخ ناشيا

فیلأت ناک و ،ةئامعبس و نیرشع و تس ةنس ةمالعلا ةافو نالف الوأ أم :رطن همالك یف :لوقأ و (۳۶۴ ص ،نامه) ... دعاوقلا

یدجورب هللا تیآ موحرم هناخباتک رد دوجوم یطخ هخسن رد نینچمه و دوجوم عبط رد فلوم ترابع هک تسایجع) تساهدش همجرت زین شخب نیا ،یسراف نابز هب باتک همجرت رد اما دراد طقس یجه ۷۲۰ لاس رد یگللاس هد نس رد» هک تساهدش همجرت هنوگ نیا ،باتک نیا رد الاب هرقف : (همالع بانج نس هن و تسایفیلأت نامز لوط ،لاس هد زا دوصقم هک نآ لاح و !«هدرک فیلأت

هب انب و تساهتشذگرد 726 لاس رد همالع،اریز تسین رطن زا نورب لضاف نیا مالک،دیوگ فلؤم فیلأت زا نامز هچ و دشاب هتشون شتلحر زا شپ لاس شش ار دعاوق باتک یتسیاب واهتشون ضایر همجرت) .دشاب هدرک سیردت،هدوب دادغب رد هک یضرف رب،دادغب رد ات هتفای تغارف نآ (۴۹۹ ص ۱، ج ۱، همالعلا

یارب ییاج رگید دشاب فیلأت یادتبا هن و نایاپ نامز ۷۲۰ لاس زا دوصقم رگا دسر یم رطن هب .دنایم یقاب دادغب رد تنوکس دروم رد ماهبا زا ریغ ضایر بحاص لاکشا

:دنکیم ناونع ۶۹۹ لاس نامه ار باتک فیلأت نامز ،لمآلا لما رب زین دوخ هقیلعت رد یدنفا موحرم

و ،ةئامتس و نیعست و عست ةنس ناضمر رهش عسات ةلیل هفیلات نم غرف (ماکحألا دعاوق باتک) یف ةجحلایذ نم رشع عبار ةلیل هنم فلؤملا غارف نأ هتذمالت ضعب طخب هنم ةخسن رخآ یف تیأر (۱۲۷ ص ؛ لمآلا لمأ ةقیلعت) .ةروکذمل ةنسل

درگاش مالک رب ،باتک نایاپ رد همالع بانج تیصو هب دانتسا اب زین نیما نسحم دیس موحرم :دنکیم دراو لاکشا یکرک ققحم

6600 هئاسم یشاوخل و حورشلا ریثک نادلجم مارحل و لالحلا ةفرعم یف ماکحألا دعاوق (۱۳) غرف و نینس رشع یف هفلأ هفیناصت دوجأ هنایسلجمل اذیمالت ضعب نع ضایرلا یف .ةلأسم اما دعاوقلا رخآ یف یتلا هدلول ةمالعلا ةیصو یف و .یهتنا دادغب هسردب لغتشا و 720 ةنس هنم هنم غارفلا دنع هرمع نوکیف یتسل رشع یف لخد و نیسمخلا غلب نا دعب هنم غرف هنأ یلع لیدی ؛ ةعیشلل نایعأ) ۷۲۰ ةنس ال ۶۹۹ ةنس هفیلات نم غارف ناک 648 ةنس هتدالو تناک اذیف ةنس 51 (۴۰۴ ص ؛ ج ۵

ربج ملع و یلح همالع

ملع نیا مسایند لک رد نآلا. دوب هتشدگ [1] ربح ملع شیدایی پ زا نرق دنچ یلح همالع نامز. تسایندوگ نیا دینک هعجارم اچک ره. دندادیم ار نآ همه و تسایند برع نآ مسایندی. تسایند «Algebra» موس نرق اهنیا. تسایند دوب یناجزوب و یمزراوخ یارب، هدوب مالسا زا دعب ربح ملع شودح و شیدایی [2]. دشابیم شدعب یارب همالع. دش عورش

لح اهنیا: دندیوگیم هک دسریملیئاسم هب تالماعم رد نیگنس یهقف نتم رد و دعاوق رد یلح همالع و متسه دلب مه همالعی. نمنیعی؟ تسایند انعم هچ هب همالع هم لک نیا. [3] هلباقملا و ربحلاب دوشیم نم رگا. درک هدافتسا هقف رد ملع نیا زا دیاب هک میوگیم مدوخ بطاخم هب هک منادیم تسرد ار نآ مه [4]. دیامرفب میوگیم هابتشا

هب («دندب هتسکش» و «هدش هتسکش یاه هکت یزاسکی» یانعم هب ربحلا یبرع هژاو ماو) ربح [1] رد ربح. تسایند تضایری یاههخاش نیرتعیسو زا یکی، زیلانآ و هسندنه، دادعا هیرطن هارمه ابیرقت هک تسایند نامسیری و؛ دزادرب یم تضایری یاهدامن نیا هعلاطم هب دوخ تلاح نیرتیمومع یتامدقم تالداعم لح لثم یدایز ثحابم لماش هخاش نیا. دنک یم هچراپکی مه اب ار تضایری مامت ربح ار ربح رت یتامدقم یاه شخب. تسایند اهنادیم و اههقلح، اههورگ نوچ ییاهدیجرت هعلاطم ات بلغا یتامدقم ربح. دندناوخ یم نردم ربح ای درجم ربح ار نآ نردم یاه شخب و؛ دندمان یم یتامدقم و یکشزپ نوچ یرگیدی دربراک مولع هوالع هب یسندنه ای مولع، تضایری هعلاطم مهم شخب طسوت ائدمع هک تسایند هتفرشیپ تضایری یلصا یاه هخاش زا یکی درجم ربح. دشاب یم داصتقا دوش یم هعلاطم یا هفرح ناندیضایری

نوچ ییاهدیجرت زا باسح فالخر ربح رد. دنا توافتم دیجرت زا هدافتسا رد باسح اب یتامدقم ربح یم هدافتسا، دنا فلتخم ریdaqم ندرک رایتخا هب زاجم هک یریdaqم ای لوهجم دادعا یارب ییاهدامن $x = 3$ رادقم یعمج یاه سوکعم لامعا اب اما، تسایند مولعمان x دامن، $x + 2 = 5$ رد لاثم ناونع هب درگ. تسایند ألخ رد رون تعرس تباث c دامن و، دنا ریغتم m و E دامن، $E = mc^2$ رد. دوش یم ادیپ نآ یارب زا رت حضاو و رت هداس رایسب هک دنک یم هئارا تالداعم لح و اهلو مرف ننتشون یارب ییاه شور ربح. دنتشون یم اه لکش ای و تاملک بسح رب ار زیچ همه هک تسایند یمیدق یاه شور

دندمانیم «ربح» ار درجم ربح رد تضایری یاهشایزایعون. دراد مه رت یصصخت یاهدربراک ربح یهژاو (ایدپ یکیو تیاس). یربح یژولوپوت ای یطخ ربح لثم ییاهناونع رد لاثم ناونع هب

هلباقملا و ربحلا ملع

تامولعم نم یدیددع تالوهجم جارختسا یدیفکی هیفرعی ملع هنال باسحلا ملع عورف نم وه و یف ائثتسالا اب هلباقملا ملعلا نم صقن ام ردق هدايز ربحلا ینع و صوصخم هجو یلح هصوصخم مهنا هنا یب و لداعتلل نیللمجلا یدحا نم دئازلا طاقسا هلباقملا ینع و الداعتیل یخال هلباقملا نیعتی هب هنال ددعلا اهلو کذلکیضتقت هبسن نم بتارم تالوهجملا اولعجی نا یلح اوخلطصا ثیح نم وهف لوهجم لک نال یهشلا اهنات و هیلا لوهجملا هبسن نم هجارختساب لوهجملا بولطملا

آ ل داعت ظافح یارب وزارت فک و د هب یواسم ری داقم ندوزفا هب ار رب ۱۳۸۵ هـ رد ی نوری ن ا ح یروبا ن آ هب هک ن آی ی ، لی ثمت ن ی ا رد و (۴۹-۴۸ ص ، ی سراف ن تم ، ۳۷ ص ، ی برع ن تم) دن کی م ه ی ب شت لوصا هب ، دن ک ح یرصت

$$a = b \quad ? \quad a + c = b + c$$

9

$$a = b \quad ? \quad a - c = b - c$$

ق ٦٧٢ د) یسوط نیدلاری صن. دیوچی دان تسا (223 / ١، ثیه: کن) سدی ١٢٢٢ باتک فراعتم لوصا زا (د) یسانکم یزاغ نبا و (١٨٩-١٩٠ ص) (م ١٤٢٩ / ق ٨٣٢ د) یناشاک دی شمج نیدلای غ و (١٩-٢٠) (م ١٢٧٣)، (م ه) اُنْب نبا، لاج نیا اب. دناهدرک فیرعت تروص نیمه هب ار هلباقم و ربح زین (٢٢٨ ص) (ق ٩١٩ ژاویرگی دیاج رد، هداد صاصتخا نآ فراعتم یناعم هب هلباقم و ربح هب اریشخب دوخ باتک رد دنچره $ax=b$ لداعم رد لوهجم بیرض هب تثبات رادقم میسقت ینعم هب ار نآ و دنکیم ینعم «حالصا» ار ربح توافتم ربح فراعتم ینعم اب دنچره زین دربراک نیا. (١٥٢-١٥١، یداصلق: کن زین ٥٦؛ ص) دنادیم بچ، یداصلق، انب نبا رثا حراش، لاج نیا اب. دراد طابترام لک نیا یوغل شیری اب یوحن هب، تسا رسارس: کن) ابیلص رظن، اهلیلد نیا هب. (٢٤٧ ص) تسا هدربراک هب یحالطصا یناعم نامه هب ار اریمزراوخ ضرغ و دنادیم «درک ریزگان» و «درک روبجم» یناعم هب ربح زا قتشم ار هژاویا هک (هلباقم فراعتم لةرئاد تیاس). دیامنین من ینتفریذپ، درامشیم هلداعم کی شیری «ندی شک نوری» نآ زا (ربح) لخدم، یمالسا گرزب

فورعم هیف هباتک و یمزراوخل یسوم نب دمحم ؤلل دبع وبا ذاتسالا هیف فنص نم لوا لیک [2] نم و هیف بتکال نسحا نم وه و لماشل هباتک ملسا نب عاجش لماک وبا هدعب فنص و. روهشم (٥٧٩ ص؛ 1 ج؛ و نونفل و بتکال یماسا نع و نونطل فشک) یشرقل حرش هجورش نسحا

یلع سانل عاج و ملسا نب عاجش لماک وبا هدعب و یمزراوخل ؤلل دبع وبا نفل اذه بتک نم لوا و لهأ نم ریثک هجرش و هیف ؤعوضومل بتکال نسحا نم تسلا هلائسم یف هباتک و هیف هرثأ اوداجأف سلدنأل.

یهنأ قرشملا لهأ نم میلعتل ؤمئأ ضعب نأ انغل ب دق و یشرقل باتک هجورش نسحا نم و والامعأ اهلک اهل جخرتسا و نیرشعل قوف یل اغل و سانجال ؤتسل اذه نم رثکأ یل تالداعمل یهتنا یلعت و هناعبس ؤاشی ام قلخل یف دیزی ؤلل و ؤیسندنه نیهاربب معبتا.

و ؤلباقمل و ربحل وه یضایرل نم ؤیمیلعتل یناعمل دحأ نأ یمایخل میهاربب نب رمع خیشل لاق انیل لصی ملف نومدقتمل اما اهل رذعتم ادج ؤصاتم تامدقملا نم فانصأ یل اجاتحی ام هیف اهیف رظنل یل اثحبل رطضی مل وأ رظنل و بلطلل دعب اهل اونطفتی مل ملعل اهیف مالک مهنم. ممالک اناسل یل لقنی مل و

ةرکلا یف ؤیناثل نم ؤعبارل یف سدی مشرأ اهل معتسا ؤمدقملا لیلحت مهل نع دقف رخأتمل اما و رکنأ نأ دعب اهل هل قفتی ملف ؤلداعتم دادعأ و لاومأ و باتک یل یدانف ربحلاب ؤاوطسأل و رقتفا مث ؤیطورخملا عوطقلاب اهل و نزال رفج وبا هعبت یتح عنتمم هنأب مزجف ایلم اهیف یهتنا ضعبلل لح مهضعبف اهنم فانصأ ؤدع یل نیسندنهمل نم ؤعامج هدعب.

و، ینی درامل سولف نبال ربحل باصن هیف ؤرصتخملا بتکال نم و مولعل ؤنی دم یف لاق یل لصومل یلحمل نبال دیفمل.

یسوطلل رفظلل باتک ؤطسوتمل نم و

یلع کومّسلل نهرب و ملسا نب عاجش یبأل لماکلا و یلحمل نبال لوصأل عماج ؤطوسبمل نم و ام هیف دروأ عفان رصتخم هجرش و نیمسایلل نبا ؤزجراً و، ؤیسندنهال و ؤیددعل نیهاربب لئاسم

دج ب أ). يدوعسم ل دمح م ب دوعسم ب دمح م ن يدل ا فرش ة لاسر دوصق م ل اب ة ي فاولا لئاسر ل م و (١٧٦-١٧٥ ص ؛ ج٢ ؛ مولع ل

تالاب تاجرد زا هاگ و ،مود و لوا ٭چرد زا یربج تالداعم لح هب اهنآ رد لوهجم رادقم ن ت فای هک یلئاسم
وگانوگ یاهندمت رد رود رایسب ٭تشذگ زا ،دوش یم رجنم ،تالداعم زا یهاگتسد لح هب 'ی تح و
ن الو د ناسریم خیرات زا شپ یاهنارود هب ار لئاسم نیا ٭شیر ناخروم زا یخرب و تسا هدوب هتخانش
دندوب انشآ لوا ٭چرد تالداعم لح (متیروگل) روتسد اب ناتساب نایر صم .(باتک رسارس ندرود
40-روابگیون) دنتخانشیم ار مود و لوا ٭چرد تالداعم لح هار اهن ت هن ،مق ١٧٠٠ لاس دودح زا ،اهلی باب
لح ار ،متشه ٭چرد تالداعم زا یصاخ تالاح 'ی تح و ،رتالاب تاجرد زا تالداعم زا یخرب هکلب ،(42-
لئاسم زا ییاهه عومجم طقف ،هدی سر ام تسد هب اهن دمت نیا زا هچنآ ،لاح نیا اب .(48 ،ومه) دندرکیم
ایب صاخ یددع لئاسم دروم رد ،دنراد تیلک مود و لوا ٭چرد تالداعم دروم رد دنچره ،اهلح هار .تسا یددع
تسا رتشیب ود زا اهنآ ٭چرد هک یلئاسم رد و دناهدمآ تسد هب قی رط هچ هب تسین مولعم و دنوشیم
دندراد دربراک صاخ لئاسم دروم رد اهن تالداعم لح یاهروتسد

تسا هدی سرن ام تسد هب ربح ینیمز رد یرثا چه، (مق ۳-۵ یا هه دس) ینانوی تایضایر نیرز رصع زا هب ینانوی نانادیضایر ینقالع، تسا هدوبن هتخانش ینانوی نارود رد ملع نیا هک تفگ ناوتم هدوب هدرک فوطعم هسدنه هب هرسکی ار ناشیا هجوت هجنسمه ان تایمک فشک زین و، قیقود هارب، لم اوع زا رگید یکی ناوتم ار تایمک یدن بم یسقت ینا برد ینانوی یفسلف تایرطن، تسا بطسرا راثآ رد هک یتروص هب، ینانوی ینفسلف رد، تسبیم ربح ملع شیا دیپ رب ار هار هک تسناد هدی سوی نولوپآ و سدی مشرا و سدیلقا نوچ ینانوی نانادیضایر راثآ رد نآ ریثأت و تسا هدمآ، یعیبط دادعا نآ زا روطنم هک، دادعا ۱۰: دنوشیم میسقت زیامت آلماک ینتسد ود هب اهتیمک، دوشیم یلک موهفم یدن بم یسقت نیا رد، دنانامز و (مچح و حطس و لوط) یسدنه تایمک هک، ریdaqم ۲۰؛ تسا نایم ییاه «تبسن» تروص هب (اهرسک) ایوگ دادعا، درادن دوجو (گنگ و ایوگ دادعا لم اش) «یقیقح ددع» تبسن و، طخهراپ اب، دنوشیم هدی مان گنگ ددع هزورما هک یتادوجوم و دن درگیم فی رعت یعیبط دادعا باتک رد اهشور یخرب دوجو، لاح نیا اب، دوشیم هداد شیا من، اهطخهراپ نایم تبسن اب اه نآ نایم فی لآت) سدیلقا لوصا باتک مه د و مشش و مودت الاقم رد ایاضق زا یخرب و (مق ۳ دس) سوی نولوپآ هداقتسا یسدنه ربح یغون زا نایانوی هک تسا هدرک دقتعم ار ناخروم زا یهورگ (مق ۳۰۰ ح مان هب دوخ باتک رد ننتیوز یکرام ناد ناد یضایر راب نیتسخن ار «یسدنه ربح» حالطصا، دناهدركیم ین باتک رد هک تفایرد ننتیوز، تسا هدرک عادبا یناتساب نارود رد یطورخم عطاقم ینرطن» زا حوطس و، وس کی زا اهطخهراپ یور رب یتایلمع هار زا یطورخم عطاقم یلصا صاوخ، سوی نولوپآ هتخومآ ربح یاهباتک رد هزورما هک دنراد ار یبرض و یعمج صاوخ نامه هک تسا هدش نایب، رگید یوس (75، ندرود ناو) دوشیم.

را یاهراپ یسډنه نایب سډی [16] باتک یایاضق زا یخرب هک دندقتعم یسډنه رجب یطرطن ناراداوهدنایربج تاللداعم لدم تروص عقاو رد باتک نیا یامی سرت زا یخرب و تسا یربج یاهداحتا و طباور... و c و b و a اب ار اهطخهراپ، (375/ I، ثیه: [17] دود لاقم زا لوا یضق رد رگا^۱ لثم. (389، وراگنوا) $a(b+c+...) = ab+ac+...$ طببار ینعی، برض هب تبسن غمچ یریذپشخپ تیصاخ هیضق نیا، میهد شایمان اب ار طخهراپ ود لوط (379/ I، [18] دود لاقم زا مراچ یضق رد رگا ینچمه. دنکیم نایب ار $a(b+c+...) = ab+ac+...$ تسا لداعم $a^2+b^2+2ab = (a+b)^2$ یربج داحتا اب هیضق نیا، میهد شایمان b و a یاهدامن یاههناشن نابز هب هاگره، زین (257-367/ II، [19] باتک ممش لاقم یسډنه تامی سرت زا یخرب زلنسم یریبع تینچ اما. دنوشیم رجنم ود و کی چرد زا تاللداعم لح هب، دنوش همجرت یربج ره دنچره ینانوی تنس رد هک یلاح رد، داد شایمان یددع اب ناوتیم ار یلوط ره هک تسا نآ هب داققتعا

لصاح تروص هب هاگ چیه لیطتسم تحاسم ،سوی نولوپ آ رد هچ و سدی ۱۹۱۱ رد هچ ،لیلد نیمه هب
زا ،دوشیم هدیجنس رگیدی تحاسم اب لکش ره تحاسم هکلب ،دوشیم هداد ناشن نأ عالضا برض
یسررب هباشن مان هب یموهفم قیروط زا ار یطوخم عطاقم ۱۹۱۶ رد ،سوی نولوپ آ دنچره ،ور نی
باشن هراومه یو ،لاح نی اب ،تسا کی دزن رایسب یطوخم عطاقم ۱۹۱۶ لداعم یزورما موهفم هب هک دنکی
،درادن هیجوت قوف ایاضق یربج ریبعت ،نی رب انب .دنکی مایب حطس ود یربارب تروص هب ار
ندرک ایوگ اب لداعم ،یربج نابز هب ،نآ یدیچی ایاضق زا یرایسب ۱۹۱۶ مه د لاقم تسا نینچمه
باتک «یربج» تالاقم ریبعت هژیوهب و ینانوی یسدنه ربج ۱۹۱۶ لئسم ،لاح نی اب .تسا گنگ دادعا
و ثیه دننام تایضایر ناخروم زا یهورگ .تسا ثحب دروم نانچمه تایضایر ناخروم ایم رد ،سدیلقا
نادیضایر ،یو هردنآ دننام یتح و دندراد رواب ینانوی یسدنه ربج دوجو هب ندرود ناو و روابگ یون
۱۹۱۶ مهن و متشه و متفه تالاقم یاوتحم هک دندقتعم ،(ش۱۳۶۷-۱۲۸۵ / ۱۹۸۸-۱۹۰۶) یوسنارف گرزب
هب ناشرتشپ هک رگیدی هورگ .(448 یو) «تسین (حیحص دادعا ۱۹۱۶ قلح ربج) ربج زج یزیچ اتمدع»
رد ربج دوجو زانتفگ نخس یتح و حالطصا نی دربراک ،دندراد قلعت یضایر ناخروم زا یرتدیج لسن
،دندادیمن اورار ینانوی ۱۹۱۶ رود

نی‌ا‌ع‌وض‌وم . (ل م : ک ن) ت‌س‌ا ی‌ن‌ا‌ر‌د‌ن‌ک‌س‌ا س‌و‌ت‌ن‌ا‌ف‌و‌ی‌د . ن‌آ و د‌ر‌ا‌د د‌و‌ج و م‌ه‌م ء‌ا‌ن‌ث‌ت‌س‌ا ک‌ی ن‌ای‌م ن‌ی‌ا ر‌د « ، (II/448 ، ث‌ی‌ه) ه‌د‌ش ف‌ی‌ل‌أ‌ت ۳ د‌س ر‌د‌ا‌ل‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ا‌م‌ا ، ت‌س‌ی‌ن م‌و‌ل‌ع‌م ش‌ف‌ی‌ل‌أ‌ت ق‌ی‌ق‌د خ‌ی‌ر‌ا‌ت ه‌ک ب‌ا‌ت‌ک (« د‌و‌ش‌ی‌م ه‌د‌ا‌ف‌ت‌س‌ا ن‌آ ز‌ا ی‌ل‌م‌ع ل‌ئ‌ا‌س‌م ل‌ح ر‌د ه‌ک ت‌س‌ا ب‌ا‌س‌ح ی‌ت‌ا‌ب‌س‌ا‌ح م‌ا‌خ‌ا‌ش ا‌ی ک‌ی‌ت‌س‌ی‌ژ‌ول ، د‌و‌ب ه‌ب‌س‌ا‌ح م‌ن‌و‌ن‌ف ز‌ا ی‌ا‌ه‌ع‌و‌م‌ج‌م ه‌ک « ک‌ی‌ت‌س‌ی‌ژ‌ول » ، ی‌ن‌ا‌ن‌و‌ی ت‌ا‌ی‌ض‌ا‌ی‌ر ر‌د . (IV/ 111 ، ... ه‌م‌ا‌ن‌ی‌گ‌د‌ن‌ز ه‌ل‌ا‌ق‌م ۷ ر‌د ل‌و‌ا‌ل‌و‌ا‌ل‌و‌ا . د‌ش‌ی‌م ب‌و‌س‌ح‌م ی‌ن‌ا‌ه‌ر‌ب ی‌ش‌ن‌ا‌د ه‌ک ت‌ف‌ر‌گ‌ی‌م ر‌ا‌ر‌ق ب‌ا‌س‌ح ن‌ف » ل‌ب‌ا‌ق‌م ر‌د‌ا‌ل‌و‌م‌ع م‌ا‌خ‌آ‌م : ک ن) ت‌س‌ا ت‌س‌د ر‌د ن‌آ‌ر‌گ‌ی‌د ل‌ا‌ق‌م ۴ ی‌ب‌ر‌ع م‌ج‌ر‌ت و م‌و‌س‌ا‌ت ل‌و‌ا‌ت‌ا‌ل‌ا‌ق‌م ی‌ن‌ا‌ن‌و‌ی ل‌ص‌ا ه‌ک ه‌د‌و‌ب ، س‌و‌ت‌ن‌ا‌ف‌و‌ی‌د ، ل‌م‌ا‌ل‌و‌ا‌ل‌و‌ا ، س‌و‌ت‌ن‌ا‌ف‌و‌ی‌د

رامش هک تالداعم زا ییاهه‌اگتسد ای، یلوه‌ج‌م‌کی تالداعم) نی‌عم لئاسم زا تساه‌وم‌ج‌م باتک نی‌ا رامش هک تالداعم زا ییاهه‌اگتسد ای، لایس) نی‌عم ان لئاسم و، (تسا تالداعم دادعت هب اهن‌ا تالوه‌ج‌م اریصاخ بی‌ترت تالداعم نی‌ا می‌ظنت رد سوت‌نافوید. (تسا تالداعم دادعت زا شیب اهن‌ا تالوه‌ج‌م دروم رد و دن‌کیم هضرع ار لح هار، تالداعم زا هاگتسد ره ای هلداعم ره دروم رد یو. تساه‌درکن تیاعر اه‌ریغتم □ نادنم‌شوه ری‌یغت هب‌ا بلالغ راک نی‌ا رد و دروآیم تسد هب ار ایوگ یاه‌باوج لایس تالداعم نی‌ا زا هتشدگ. (اج‌نامه، «هم‌انی‌گدنز») دوشیم لسوتم تالداعم □ چرد زا نتساک یارب عیدب یاه‌شور یاهه‌ناشن نی‌تسخن زین و تساه‌درک عادبا دادعا فل‌تخم یاه‌ناوت یارب ییاه‌مان سوت‌نافوید راک رد (لوه‌ج‌م یاه‌ناوت شیم‌ان یارب ینانوی یاب‌فلا فورح زا یخرب باختنا) ربج رد یسی‌ون‌رصتخم م‌اج‌نا تالداعم ندرک هداس یارب هک دن‌کیم فی‌رعت ار لمع ود سوت‌نافوید، نی‌نچمه. دوشیم هدی‌د واه‌مان «هل‌باقم» یرگید و «ربج» یم‌زراوخ باتک رد اهدع لمع ود نی‌ا زا یکی. (98، ندرود ناو) دن‌ری‌گی هک تساه‌زادنا هب یم‌زراوخ و سوت‌نافوید رثا نی‌ام یاه‌توافت، لاج نی‌ا اب. (EI2, II/ 361) دری‌گی سوت‌نافوید رتا یاوت‌حم رب «ربج» قالطا و تسناد تنس‌کی هب قل‌عتم ناوت‌یم‌ن ار باتک ود نی‌ا (۶۴-۶۱، «...یم‌زراوخ»، دش‌ار) تس‌ین تس‌رد

یم‌مزر اوخ^۱ ی‌سوم نب دمحم زا تسای باتک ربح رد لقت‌سم رثا نی‌تسخن :ربح ملع شیادیپ و یم‌مزر اوخ بد، هدمآ باتک رد هکنانچ و (دوش‌یمن هدی نآ اونع رد «رصتخم^۲ مملک^۳ نجره^۴ ایلاس^۵ قورمه^۶» هب هک هکنیا اب (۱۶-۱۵ ص) تسای هدش فی‌لأت(م ۸۳۳-۸۱۴ ق/ ۱۹۸-۲۱۸ ی‌ه‌ل‌اس نیب) نوم‌أم تفال‌خ نامز هب طوبرم یلمع لئاسم رد هک تسای باتک نتشون و افده هک (۱۶ ص) دنکیم حیرصت یم‌مزر اوخ لئاسم ه‌نوگ نیای هب زین باتک زای‌ی‌ه‌ش‌خ‌ب و – دیآ راک هب تراجت و ی‌ح‌ا‌س‌م و ثاریم می‌س‌ق‌ت هب – ربح هک تسای باتک نیای رد اریز ؛تسای نآ یرطن شیرزا د‌ا‌ت‌م‌ع باتک نیای تیم‌ها – دراد ص‌ا‌ص‌ت‌خ‌ا

لمع راهچ یانعم هب ،باسح زا ار نآ هک یصاخ یاهشور و میهافم و ناگژاو اب لقتسم یملع تروص نیا .دوشیم دلوتم – دننکیم زیامت هسدنه و ،تبثم و حیحص دادعا زا یریگزج نوچ یلامعا و یلصا .تس ادیپ دربیم راک هب یربج تادوجوم یفرعم رد یمزراوخ هک یشور زا رم

هب ربح ملع رد هک ار یتادوجوم ،یناگهد هاگتسد رد یمقرود و یمقرکي دادعا اب سایق یور زا یمزراوخ اب سایق هب هک (x ای لوهجم رادقم) «ءیش» زا دناترابع تادوجوم نیا .دنکیم فیرعت ،دوریم راک ای لوهجم رادقم مود ناوت) «لام» ؛دوشیم هتخاس یمقرود ددع کی رد (۱۰ بیرض) یناگهد شخب بیرض «مهرد» ای ددع و ،دوشیم هتخاس یناگدص ددع کی رد (۱۰۲ بیرض) یناگدص شخب سایق هب هک (x۲ تادوجوم ،بیترت نیا هب .یناگهد دادعا لسللس رد ۹ ات ۱ ماقرا اب تسا رطانتم هک ،(مولعم رادقم) یدنبمیسقت هب یمزراوخ سپس .دنیآیم رطن هب یباسح دادعا زا یاهتفایمیعت لکش یربج قیروط نیا هب .دوشیم لصاح رگیدکی اب تادوجوم نیا فلتخم یاهبیکرت زا هک دزادرپی یتالداعم دنوشیم نایب یظفل تروص هب لامعا نیا (مه) دیآیم تسد هب ،مود و لوا تاجرد زا ،هلداعم هتسد ۶ : (یسوم نبدحم ،یمزراوخ ، ده : کن

$$\begin{array}{lll} x' = ax & x'' = a & ax = b \quad (۱) \\ x' + a = bx & x'' = ax + b & x' + ax = b \quad (۲) \end{array}$$

رکذ یمزراوخ هک ییاههنومن رد .دنا(رفص فلاحم و تبثم) تبثم ادیکا هراومه b و a یاهبیرض ،رسک بیرض اب یتالداعم و انانیشناج ،دید میهاوخ هکنانچ اما ،دناحیحص دادعا بیرض مه ،دنکیم ،دنریگی رطنرد مه ار گنگ'یتح و

باشن ،بیرض ندوب تبثم طرش هب ،ار مود و لوا چرد تالداعم تالاح یمامت عقاو رد ،هلداعم ۶ نیا لمع ود زا یکی اب ار نآ ،دشاب هدش هداد تروص ۶ نیا زا یکی زا ریغ هب یاهلداعم هچنانچ .دندهیم هاگره نینچمه .مینکیم لیدبت لامرن تروص ۶ نیا زا یکی هب ،لمع ودره اب ای ،«هلباقم» ای «ربج» لامرن تروص هب هلداعم ،ددع نیا هب هلداعم نیفرط میسقت اب ،دشاب کی فلاحم یددع ۲x بیرض دیآیمرد .

تسا لوا چرد للداعم هب لیدبت لباق (۳ مش) رگیدی کی و لوا چرد زا (۱ مش) ۱ کی یتالداعم نیا زا تسد یمزراوخ ،رگید للداعم ۳ دروم رد .دوشیم رجنم ددع کی رزج جارختسا هب ۲ رامش للداعم لح اب ار متیروگلا نیا هلداعم ره دروم رد اهتنم ،دهدیم تسد هب ار هلداعم لح ۱ لک (متیروگلا) داعم شیر ،لاثم ناونع هب .دربیم راک هب ،دمانیم (وگلا) «باب» ار نآ هک لاثم کی زا هدافتسا طبار زا ۴ رامش

،ور ۶ رامش و ۵ رامش تالداعم دروم رد .دراد تبثم باوج کی هراومه هلداعم نیا .دیآیم تسد هب و دتسا نکمم هلداعم هک دنکیم دیق $x^2+a=bx$ للداعم دروم رد هکنانچ ،تسا ناسکی اساسا یمزراوخ ،دشاب هتشادن باوج ای ،دشاب هتشاد تبثم باوج

اهایهلمجود ربح

ملع لوح تاحل زا ،لاح نیا اب و ،هتفرگ رارق هجوت دروم رتمک هک یمزراوخ باتک زا یرگیدی شخب یور رب برض و قیرفت ،عمج یلصا لمع ۳ نایب هب هک تسا یشخب ،تسا تیمها زئاج رایسب ربح قیرفت و عمج دروم رد یدعواق نایب هب ادتبا یمزراوخ .(۲۷-۳۰ ص) دراد صاصتخا اهیللمج ود ددع کی تروص هب ار یاهلمجود ره یو ،اهیللمجود برض دعواق نایب یارب .دزادرپی اهیللمجکی ددع نیا رابرد ار ۱۰ یانبم رد یمقرود ددع ود برض دعواق هاگنآ و ،دریگی رطن رد x یانبم رد یمقرود

اهدع ب یمزراوخ راک زا شخب نیا .(یسوم نبدمحم ،یمزراوخ ،ده : کن) دربیم راک هب ینبم رد یمقرود
لخدم ،یمالسا گرزب فراعمالا ؤرئاد تیاس).تفای هعسوت وابتکم نانادیضایر و یجَرك تسد هب
(ربج

کیزیف هتخومآشناد ،دهشم یرطتنم یاهفرح و ینف هکشناد داتسا ،اینئیایض نسح رتکد
و مالسا یاضف زا ربج ملع یریذپریثأت هنیمز رد یمزراوخ هراونشج نارواد تایه لوئسم و یاهتسه
رد ؛تسا وسمه نید هفسلف اب هک دوشیم متخ یریسم نامه هب تایضایر :دیوگ یم یمالسا هق
یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا و هدش داجیا بان درخ اب هک تسا ییاهشور هعومجم تایضایر عقاو
یملع تیصخش .تسین بان درخ دعاوق زا چراخ یرامعم نیا و هدرک یرامعم ار یتسه دنواخ .تسا
شزومآ رد تسا مزال تهج نیمه هب .تسا رگنایامن ار تدحو نیا زین ام ینامسآ باتک و نید ناگرزب
،تشاد ینمض هجوت یلاعتم فده نیا هب رگید مولع و تایضایر

هب ار شیوخ تلاسار ،دنک انشآ یتسه تقیقح اب ار ام دناوتن یشناد رگا عقاو رد :درک راهطا یو
رد هک دراد دوجو یاهدیچیپ یسدنه قیاقح یتسه یرامعم رد لاثم ناونع هب .تسا هدناسرن ماجرف
اهیگدیچیپ نیمه تخانش تایضایر زا شخب تلاسار و هدش هتخادرپ نآ هب رصاعم یسانشناهی
،تسا یتسه تاذ رد ناهن قیاقح و

تایضایر هعسوت لماع ؛مالسا

یکی :درک راهطا یمالسا ندمت خیرات رد یضایر مولع تفرشیپ یاههنیمز هب هراشا اب اینییایض
نید ماکحا و هق ،یمالسا ندمت خیرات رد نآ ماع یناعم هب تایضایر تفرشیپ لیالد نیرتمهم زا
اب .دش نآ هب هتسباو مولع و تایضایر هعسوت بجوم نآ ماکحا و مالسا تقیقح رد .تسا مالسا
بجوم هک دعاوق زا یرایسب هک تفایرد ناوتیم مالسا زا سپ تایضایر گرزب بتک هب یهاگن
هلبق یعرش تاقوا نییعت ،ثرا ،تراجت دننام یمالسا ماکحا هب ،دش تایضایر هعسوت و طسب
تایضایر هک دوب یا هنوگ هب تالداعم یخرب ثرا هنیمز رد هنومن ناونع هب .ددرگ یمزاب ...و یبای
،تفای هعسوت تالداعم عون نیا لح نونف تهج نیمه هب و دمآ یمن رب نآ خساپ هدهع زا نامز

هب یهاگن تسا یفاک یعدم نیا تابثا یارب :درک هفاضا دهشم یاهفرح و ینف هاگشناد داتسا
(ع) اضر امام رصاعم نادییضایر یمزراوخ یسوم نبا دمحم **هلباقملاو ربجلا باتک همدم**
باتک نیا نیودت رد شا هزیگنا نوماریپ شیوخ هلباقمو ربج هلاسره همدم رد یمزراوخ .میزادن
هلباقملاو ربج کمک هب تابساحم هرابرد هاتوک یرثا تسا هدرک قیوشت ارم نومام» دسیون یم
نامدرم هک لیبق نآ زا ،منک دودحم باسح ملع رد دراوم نیرتدنمدوس و نیرتهداس هب ار نآ و فی نصت
و داد مامت رد و تراجت ،یقوقح یواعد ،تثارو راصحنا ،ایاصو ،ثرا یایاضق رد موادم
،اههاربآ ددنک ،نیمز یریگهزادنا هک اج ره ای ددراد زاین اهنادب مه اب اهنآ یاهدتس
،«دشاب رظن عمطم هک لیبق ره و عون ره زا دصاقم رگید و یسدنه تابساحم

نیا .دوب فلتخم یاهمیلقا رد ندرازگ زامن یارب نامز نییعت ،رگید هنومن :درک هفاضا اینئیایض
،دنک یم هیجوت ار هسدنه و تاتلثم ، تایضایر هب جایتحا هک دوب دیشروخ تاکرح دصر دنمزاین رما
یشک هشقن و یحاسم هب فلتخم یاهمیلقا رد هک تسا یرما هلبق تیعقوم ندرک ادیپ نینچمه
تیقاوم ،یبای تهج ،تراجت ،ثرا دننام یفلتخم یاههنیمز رد مالسا عرش یلک روط هب .درد زاین
هب تایضایر هب نامز نآ گرزب نادنمشناد و دوب تایضایر دنمزاین هک تسا یا هنوگ هب ...و صاخ
ره ،دشیم فرطرب لیاسم نیا هک یمماگنه .دوش ارجا یتسرد هب عرش و هق هک دنتخادرپ لیلد نیا
،درک یم داجیا ار یدیج لیاسم و دوشگیم ار یرگید یاهباب یضایر ملع زا باب

مولع هعسوت بجوم هک تسا مالسا نیبم عرش نیناوق تاذ نیا تقیقح رد :درک دیکات یو
(یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا ؛یضایر روحم اب وگتفگ ،انکی تیاس).دیدرگ

ارصتخمَّ اباتك ةلباقملا و ربحللا باتك نم تفلأ :تسأ ترابع نأ باتك همدم زأ ناشأ دوصقم
ف و مهأصو و مهأراوم ف هألا ةجالحا نم سانلا مزلى امل هلىلج و باسحلا فىطللل اصرأ
ىرك و نىضرالا ةحاسم نم مهنىب هب نولماعتى ام عىمج ف و مهأراجت و مهأاكح و مهتمساقم
(١٦ ص ،ةلباقملا و ربحللا باتك)هنونف و ههوجو نم كلذ رىغ و ةسدنهل و راهنالا

تسوا قىم مء زأ كاح و هجوت بلأج زىن وا ترابع همادا :

امنا دادعالا عىمج تدجو وَّ ادع كلذ عىمج تدجو باسحلا نم سانلا هألا جاتحأ ام ف ترطن امل ىنا و
دحاولا زواج ام دادعالا نم هب طفلى ام عىمج تدجو و ،دادعالا عىمج ف لخاد دحاولا و دحاولا نم تبكرت
نورشعلا همن نوكتف دحاولاب لعف امك ثلثت و ةرشعلا ىنثت مث دحاولا جرخم جرخى هرشعلا ىلا
فلالا ىلا ةرشعلا و دحاولاب لعف امك ثلثت و ةئاملا ىنثت مث ،ةئاملا مامت ىلا نوثالثل و
(نامه)ددعلا نم كردملا ةأغ ىلا دقع لك دنع فلالا ددرت كلذك مث

ولف .يقابل ةلباقم ف رآل نوكتف ،نىضوعلا دأ ف مولعمل ءزجلا ءانثتسا زوجى : (بى) [3]
اقلطم لطبى : خىشلا لاق موىلا رعسب ادحاو ىواسى ام الل ةعبأب ةعلسللا هذو كتعب :لاق
ةثالث ف حصى : لاق ادحاو صخى ام الل :لاق ول و .موىلا رعسب املعأ نأ الل ،كلذ هجولا و ،ةلاهجل
هاملع ناف ،ةلاهجل ىلا ىضفملا رودلا توبثل ،نالطبلا ىدنع برقلأ و ،نمئل عىمجب اهعأبرا
نمئل عىمجب اهسامأ ةعبأ ف عىبلأ حص **امهرىغ وأ ةلباقملا و ربحللاب**

،عىش ثلث و ةرشع لدعى عىش نمثلا نأل ،رشع ةسمخ وهف نمثلا ثلث و ةرشع هعاب ول و
ثلث الل :لاق ول و .ثلث و رشع ةثالث وهف نمثلا عب و :لاق ول و .نمئل ىثلث لدعت ةرشعلاف
(27 ص ،ج2 :مارحلا و لالحلا ةفرعم ف ماكألأ دعاوق) .فصن و ةعبس وهف نمثلا

هدش ربح ملع ىصاصتخا تاحالطصا ناىب دراو ،بلطم نأ حىضوت بسانت هب هماركللا حاتفم
دىامرف ىم و تسأ :

و ةلداعملا ىنعم و ةلباقملا ىنعم و هانعم ةفرعم نم -ملعلا لىصحت ناىب لبق -دب الف ربحلا أم
مالم ف تاحالطصا ناىب .

ائىش الل ةعلسللا اذو انلاثم فف ،لباقملا ىلع ةداىزلأ نع و صقانلا لىمكت نع ةرابع ربحلاف
دىزت و ،ةمات ةعلسللا رىصتف ءانثتسالأ طقسأ و ةعلسللا لمكت نأ ربحلاف ،ءاشأ ةعبأ لدعت
ةعبرالأ رىصتف ،ءاشأ ةعبرالأ وه ىللأ اهلداعم ىلع ةعلسللا هب انممأ ىللأ عىشلا كلذ لثم
اربج ىمسى ةللأ لمعلا اذو و ،همامت ةعلسللا و ائىش و ةعبأ ءاشأ

ةلداعملا لصحتل نىفرطلا ف ةسناجتملا سانجألا طاقسأ ف هف ةلباقملا أم و

ةرشعلا طقسأ ف نىعبأ لداعت ةرشع و نائىش :الثم لوقنف ،لاثملا ناونع ف كلذ حصونل و
ةلباقملا ىنعم وه و نوثالث ىناثلا ف و نائىش لوالأ ف ىقبنى لىلداعتملا نم دحاو لك نم
سانجألا نأل ،لئاسم ثالث ف و سنج و سنج نىب أم ف و ةلداعملا تلصح ةلباقملا تلصح اذف
ءاشأ ةثالث ف ةروصحم ةلباقملا و ربحللا ف :

،الاومأ لدعت ءاشأ ةىناثلا و ،ائىش لدعى ددع ىلوالأ ةلأسملاف .ددعلا و لاملا و عىشلا ف و
اضأ ةثالث ف و نىسنج و سنج نىب أم و .اددع لدعت لاومأ ةثالثلا

ءاشأ و ددع لدعت لاومأ ةثالثلا ،اددعأ و الاومأ لدعت ءاشأ ةىناثلا ،الاومأ و ءاشأ لدعى ددع ىلوالأ

و افين داز يديشمجل ناك نإ و ،ءامدقلا راكفأ اهيلإ تهتنا يتّلا تاي ربجل ايهّ تسلا هذه و
هّنف لىل لوكم ليصفتل و لمعل و يلامجل شيدح اذه و ،باسحل لهأ مامإ هّنف؛ ليق اذهب و ،نيغست

يّمسي هتفرعم لوهجملانأ وهف ةلباقملا و ربجل اهيلع فقوتي يتّلا تاحالطصالا نايب أمأ و
،ابعك هانيّمس لاملا يف هانبرض اذإ و ،الام لصاحل يّمسي عيشل يف عيشل انبرض اذإ و ،ايش
لام يف و ،بعكلا لام هانيّمس لاملا يف هانبرض اذإ و ،لاملا لام هانيّمس بعكلا يف هانبرض اذإ
و ادوعص ةبسانتم لكلا و ،بعكلا بعك بتارمل عساتف ،اذكه و ،بعكلا بعك هانيّمس بعكلا
لىل عيشل و عيشل لىل لاملا و لاملا لىل بعكلا ةبسنك بعكلا لىل لاملا لام ةبسنف ،الوزن
دعاقو حرش يف ةماركلا حاتفم) اذكه و لاملا عّج لىل عيشل عّج لىل دحاولا و دحاولا
(249-251 ص: 13 ج؛ (ةثيدحل - ط) ةمالعلا

رصع رد يوزوح ياه يگتسباب هلاقم ١٠ هرامش تسويپ هب زين شح بم نيا لىلى صفت يسررب يارب
دىيامرف هعجارم رضاح

١٤٠٠ / ١١ / ٥ خيرات ،لاله تىؤر شح بم ،هقف جراخ هسلج [4]

ماظن رد تاىضاي رهاگىاج» هلاقم هب يوزوح مولع رد تاىضاي رهاگىاج لىلى صفت يسررب يارب
دىيامرف هعجارم «هيملع ياه هزوح يشزومآ

و هی اپ مولع :مجنپ لصف
زورما هزوح

رد هیاپ مولع (فلای گب ل ط تالی صحت

یمومع عالطا ترورض :لوا ماگ

رگا ،دشاب ینید ملع فل تخم حوطس رد دهاوخیم هک یسک مییوگب می ناوتب یلک تروص هب دیاش[وا یارب هک یزیچ نیرت یرورض ،دشاب اهنای همه عماج ینید ماگجا رد مه و ینید تاداق تعار رد مه دهاوخب دص رد داتشه و دصرد داتفه یالاب هک دنادب ینعی .تسا نامز نآ یمومع تامولعم رب و عالطا ،تسه عطاق و دوخ ولو ،دشاب علطم دنراد هک یایملع یاهرواب زا .تسا یزیچ هچ ناشن هز رد نامز نآ مدرم و اهنآ تاطابترا هب تبسن ینامز ره ؟تسیچ اهنآ نهز رد هک دنادب دیاب اما .تسا طلغ هک دشاب رد نآلای ینعی .دنکیم توافت یمومع تامولعم زارت ،هدوب هک یملع تایفشک و یملع بللطم نیرت یصصخت رد ینامز کی رد هک دیوگیم ار یبللطم ملعم ام یاهناتسبد مراچ و موس یاهسالک تامولعم اهنآ و هدرک راک رشب الاح اما .دندوب شلوغشم نامز نآ رد یضایر غباون و یضایر یاهسالک .دندهیم دای ادهچب هب ار اهنآ ناتسبد رد و هدش یمومع

یایمومع تامولعم رب عالطا ؛تسا مدق نیلوا نیا .دراد ار شدوخ صاخ یمومع تامولعم ینامز ره رد سپ .تسا همه نهز رد هک

شناد یاهزرم اب ییانشا :مود ماگ

یصصخت یاههتشر رد هک دشاب هتشاد عالطا یمومع تامولعم زا شیب هک تسا نیا مود مدق ار اهنای یتقو .دنداب مه ار تسا شناد زرم و تسا حرطم صصخت لها نیب هک ییانشا و یقار تایرطن رد ینعی ؛مینک یدنبهدر هک تسا نیا مراد هشیمه نم هک یدیکأت .دراد هدیاف وا یارب دنادب دورب هیاپ مولع لابند یتقو رگا اما .ییانبور مولع ات دشاب هیاپ مولع رتدوز ،لابند ییانسانش زایشیاجرس دناوتیمن دراد زاین اهنآ هب یتقو هک دیآیم و اتسد هب ییاهزیچ ،هتشذگ شایناوج هک ادعب ار ییانبور مولع ،دنکب راک ار هیاپ مولع نیا یناوج مایا رد رگا اما .دنک هنیهب هدافتسا اهنآ زاین مولع نآ هب و دوش هدیفشک شلاچ هب ،ثحب اچک ره فل تخم مولع رد نوچ .تسا تحار دریگب ارف نوچ ؟اچ .دراد نتفگ یارب یفرح اضف نآ رد .دروآیمن مک دشاب هدرک راک ار مولع نآ یتقو ،دنک ادیپ ار اهنای نم .دورب نارگید غارس و درادرب ار دوخ ییادگ هساک مادم دیابن .تسا شتسد هیاپ مولع .تسا زاین هدش یدنبهدر مولع نتسناد و یمومع تامولعم اذل .ماهدرک ضرع ررکم

دهتجم زاین دروم مولع

هک یمولع .دشاب هیفاو هب رطان دیاش و تسا نآ زا دعب نیناوق هتبل .دوب نیناوق و هیفاو رد منادیم .دندوب هتشاذگ هرامش ار دنادب دهتجم تسا بوخ هک یمولع و دنادب دیاب اترورض دهتجم یدراوم .تسا بوخ یلیخ اهنآ .دوب اهنآ زا ادج دروم ۲۵ و دوب یرورض دروم هد ای دشیم دروم ۲۵ اهنآ عومجم [1].دوشیم هفاضا نآ هب هک ام نامز هب دسرب هچ؛دناه دومرف میدق یاملع هک تسا

شناد یاهزرم اب ییانشرآ ریثأت

؟تسیچ نآ ریثأت اما

هدشن لح تایرطن و هدش لح یمولع لئاسم نیب کیگفت

دندانیم ملع له دوخ هک تسا مهم رایسب نآ صیخشت هک تسه مولع بلاطم زا یضعب رد دینیبب هک تسا یزیچ کی نی .[2]تسا هدش بارخ نآ رس تشپ یاه لپ ؛تسا هدش در یمولع ثحب نی یارگی له نیب هک ییاه نآ زا دیاب ار بلاطم نی ،تسا هدش سمشللاک ،درادن هیرطن تلواح نف له یارب اهنای یناحور کی هک تسا مهم یلیخ .تسا شدوخ بات و بت رد زونه .دنک ادج ،تسا هیرطن زونه نف نی خیرات رد هک تسا مولعم نیصصختم دزن هک دورب یمولع ثحب کی یاضف هب عفد کی .دنادب ار شتسد اهنای هک یسک .دیوگیمن اتدوخ یارب یزیچ کی یروطنیمه امش ؛درادن تشگرب رگید ،ملع ار نی عامج یناحور .دنادیم نف صصختم .تفر نی .درادن تشگرب رگید نی هک دنادیم ،دشاب یارب نی بخ .تسین ات ودیکی هتبل .تسا نینچنای یمولع ثحابم یرس کی.دهدیم صیخشت .تسا زاین ینوریب یاضف رد نینچمه و شدوخ تاعالطا

م.نکیم یدنبه در مه ار نآ هک چیار و بلاغ هیرطن .تسا هیرطن دح رد زونه هک تسه یرگید ثحابم کاکطصا هک دشاب ییاج رگا .دنزیم فرح نآ قبط رب دراد رواب ار اهنای بطاخم هک دنادیم شیاج رس نی دیوگیم .دنزیم لاثم ار رگید دروم هد و تسا هیرطن نی دیوگیم .دهدیم حیضوت دنکیم ادپ دوخ .هدرک در ار اهنآ یدعب تایرطن لاس تسیب-هد هلصاف اب و هدمآ شپ نامز نالف رد ایهی رطن .تسه اضف نی هک دنیبب امش بطاخم ات تسا مهم یلیخ یخیرات یاهدهاش

دهاوخم هک یسک ؛تسین تشگرب لابق و هدش بارخ شرس تشپ یاه لپ هک تسه ملع رد یروما اما ؛دنادب ار اهنای دیاب ،تسا یمولع بلاطم اب شرک و رس هک دشاب یاهعامج و نید یارب یبوخ غلبم و هدش مامت هک یایمولع لئاسم نآ .تسا هدوب ینامز ره رد اهنای هتبل .دنک کرد و دمهفب ار اهنای اهنآ نادیم هب رگید .مینادب ار اهنآ دیاب ام ،ددرگرب تسین رارق رگید و هدش در نآ زا یمولع هلفاق دنادیم ار اهنای هک یسک ینعی .تسا لکش نی هب لئاسم یلیخ .مینزب یدوخی روز و میورن دعب زور دنچ ات ورب اهنای نادیم هب بخ دیوگیم ،دورب اهنای نادیم هب دهاوخم یسک دنیبب یتقو نیصصختم دوخ زونه هک ییاهثحب ،یمولع یاه یروئت ،یمولع تایرطن ؛هدشن ادج وت نهذ رد ؛یمهفب دنکیم توافت ،هدش در نآ زا بلطم هک تسا یلحارم هک ییاج نآ اب ،تسیچ بلطم هک دنادیم

دنداردپ یم داهتجا رد لیخد ملع هن نایب هب ادتبا ینوت لضاف موحرم [1]

ثلاثل ثحبلا

نم ةثالث و ،ةبءالآ مولعلا نم ةثالث ،ةعست وه و ،مولعلا نم دهتجملا هیلإ جاتحي اميف .تالوقنملا نم ةثالث و ،تالوقنملا

ةغلل ملع :لوالا نم لوالاف

ملع في [1] نيتبت امنإ غللال تادرفم يناعم و ،نايبرع نسلال و باتكلال ذإ ،رهاط :هيلي جايحالال و غللال.

،فرصلال ملع :يناثلال و

يضامال الـ -غللال ملع في هانعم نيبمل -ردصمل فيرصتب يناعملا ريغت نأل :هيلي جايحالال و فرصلال في ملعي امنإ ؛اهوحن و يهنلا و رمألا و عراضمل و

،وحنلال ملع :ثلاثلال و

مولعلا هذه يلى جايحالال و .هب ملعي امنإ مالكلال نم تابكرملال يناعم نأل ،رهاطأ :هيلي جايحالال و مهيلع عمئألا و ملس و هلاآ و هيلع هلالا يلى صيبنلال فرع يلى اعلاطم نكي مل نمل وه امنإ ثلاثلال نأل يلى ،مهنم هنامز برق نم و ،ةاورلا لثم ال ،نمزألا هذه في اضيا برعلا و ،اقلطم مجعلا ،مالسلال مجعلا و برعلا فانصألا يلى ةبسنلاب توافتم ،اضيا نمزألا هذه في جايحالال

،لوصألا ملع :يناثلال نم لوألا و

نم ريثك :الثم ،ماكلألا طابنتسا هيلع فقوتي امم ةيلوصألا بلالطمل نأل :هيلي جايحالال و اذك و ،لوصألا في وه امنإ اهيقيحت و ؛اهيفن و ؛هيعرشلال ةقيقحلا توبث يلى فقوتي لئاسمل له ةيشلاب رمألا نأل و ؟خيرتلا و روفلا و ؟راركتلا و ةدحولا اذك و ؟ال وأ بوجولل رمألا نوكل يلى ،اهريغ و غللال نم ملعت ال اهنأ رهاط و ،بجاولا ةمدقم بوجو اذك و ؟ال وأ صاخلا هدض نع يهنلا يضتقي اذك و ،اهيف رطنلا نع و اهنودت نع ينغتسي يتح ايهيدب تاروكذمل هذه في نيقيشلال دحأ سيل و و ماعلا دورو مكح و ،يهاونلا ثحابم في لالحالا اذك و ،لمعلا هيلع فقوتي ال امم تاروكذمل هذه تسيل لمعلا بوجو و ،ةلعل صوصنم وأ ،اقلطم سايقلا و ،نيبمل و لمجمل و ،ديقملا و قلطملا و ،صاخلا ةيقب اذك و ،مالكلال ملع نم ،رتاوتملاب لمعلا بوجو توبث ءاعدا نكمأ نإ و ،همدع و دحاولا ربخب بلالطمل.

،مالكلال ملع :يناثلال و

،هانعم مهفي ال امب بطاخي ال يلاعت هلال نأل يلى فقوتي ماكلألاب ملعلا نأل :هيلي جايحالال هجو و نع نغتسم مكيح يلاعت هنأ فرع ول نإ متي امنإ اذه و ،نايب ريغ نم ،هرهاط فالخ دييري امب ال و مالسلال مهيلع عمئألا و لوسرلا قدصب ملعلا يلى فقوتي اذك و ،حيبقلال

،اهصوصخب ماكلألال ال ،داقتعالا حيحصتل وه امنإ ،هيلي جايحالال نأل :قحلا و

،قطنملال ملع :ثلاثلال و

يفكي ال ذإ ،ةروكذملال مولعلا نم ،اهريغ و ةيفالخال لئاسمل حيحصتل وه امنإ :هيلي جايحالال و هنأل ،اهلوصألا يلى ةبيرعلا عورفلا درل اذك و ،حيجرتلا ناكمإ عم ،تايفالخال في اميس ديلقتلا ةيسدقلال سوفنلل ال قطنملال نودب متي ال ليلدللا حيحصت و ،ليلدلا ةماقإ يلى جاتحم

ال و لب ،داهتجالا هيلع فقوتي امم ،ةنودملا اهلائاسم عيجم سيل ،ةروكذملال مولعلا نأل :ملعلا و ،ماكلألا عيجم ةطحالام دعب ال هنييعت نكمي ال امم ،هيلي جاتحملال ردقلا و ؛رهاطلا يلى اهرثكأ في ةيفاولا)،يفخي ال امك ،جايحالال دنع هيلي جاتحي ام يلى عوجرلا [1] ةكلمللا بحاصل يفكي (250-252 ص ؛هقفلال لوصألا

نم وأ ،نآرقلا نم اهعقاومب و ،ماكلألاب ةقلعتملال تاياآلا ريسفتب ملعلا :ثلاثلال نم لوألا و ةجالحا دنع اهيلي عوجرلا نم نكمتي ثيحب ،ةليلاللدتساللا بتكلال

(كلذ يف فالخ ىلع علطأ مل و ،ةيآ ةئامسمخ نم وحن ماكحألأاب ةقلعتملا تايآلأ نأ :روهشملا و (256ص ؛ هقفلال لوصأ يف ةيفاولا)

لوصألأ نم هदनع نوكي نأب ،ماكحألأاب ةقلعتملا شي دأحألأاب ملعلال :ثلاثلأ مسقلأ نم يثلاثلأ و...
اهلإ عوجرلأ نم نكمتي ثيحب ،باب لك عقوم فرعي و ،اهعمجي ام ةحصملا

ىفخي ال امك ،ةيلال دتسالأ بتكلا ضع بب ،اهنع ءانغلأ يزجتملأ قح يف روصتي و

لأجلال بتك ىلإ ةعجارم لأاب ول و ،ليدعتلأ و حرجلأ يف ةاورلأ لأوحأب ملعلال :ثلاثلأ نم ثلاثلأ و

زوجي امم شي دح لك سيل و ،روصتم ريغ شي دأحألأاب كسمتلأ نودب داهتجالأ نأ :هليلجاي تجالأ هجو و
دوجو يف كش الف ،نيرهشملا نيباذكلأ نم مهنأ مهقح يف اولقن ةاورلأ نم ريثك ذأ ؛هب لمعلال
؛ هقفلال لوصأ يف ةيفاولا). يوارلأ لأح ىلع عالطالأ ريغب زيي متلأ نكمي ال امبر و ،بذكلا ةياور
(260-261ص)

ىم داهتجالأ ردأه نأ هاگىاج و هسدنه و تئيه و تايضاىر هلمج زا رگىد مولع ىسررب هب همداد رد ناشىا
دنزادرب :

وأ ،ةيطرشلأاب امإ ،داهتجالأ يف ةيلخدم اهل ،ةروكذملأ مولعلال ىوس ،رخا ءايشأ انهاه نأ :ملعأ و..
ةة لمكملأ :

يناعملأ ملع :لوالأ

نم ةماعلأ ضعب هدع و ،تالمكملأ نم مهضعب هلجع و ،ةيداهتجالأ مولعلال يف رثكلأا هركذي مل و
باتك يف يثلاثلأ ديهشلأ نع و ةعيرذلأ يف يضترملا لجألأ ديسلأ نع لوقنملا وه و طئارشلا
نيبلاطلا ةيافك باتك يف ينارحبلا جوتملأ دمأخي شلأ نع ومعلتملأ و ملعلا بآأ

نايبلا ملع :يثلاثلأ

ملع دع هنإف روهمج نبا ال ةيلمكملأ و ةيطرشلأ يف يناعملأ ملع نيبي و هنيب دأ قرفي مل و
وه و ،هيف ملعي امإن ،يربخلأ دانسلأ لأوحأ نأ :ب للل و نايبلا نع تكس و ،تالمكملأ نم يناعملأ
ةيبرعلأ مولعلل تالمكملأ نم

بحاص و روكذملأ باتكلأ يف يثلاثلأ ديهشلأ نع لقنأ ام ال هركذا دأ مل و عي دبلأ ملع :ثلاثلأ
داهتجالأ طئارش يف عمجأ ةثالثلأ مولعلال ادع امهنإف نيبللاطلا ةيافك

ىلع أمأ و ،رهاطف :يزجتالأ ةحص ري دقت ىلع أمأ ،ةثالثلأ مولعلال ىلع داهتجالأ فقوت مدع :قحلأ و
هذه يف نأل ،مولعلال هذه ىلإ هيف جاتحي ال تارابعلأ يناعم مهف نأل :يزجتالأ ةحص مدع ري دقت
دارملأ لصأ ىلع دئازلأ نع ثحبي

دانسلأ لأوحأك ،لأجلأ يضتقملا مالكلأ قباطي اهب يثلاثلأ لأوحألأ نع هيف ثحبي ملع :يناعملأ نإف
و ،لصولأ و لصفلا و ،ءاشنإلأ و رصقلأ و ،لعفلأ تاقلعتم و دنسملأ و هيلإ دنسملأ و ،يربخلأ
ةاواسملأ و بانطالأ و زاجيالأ

لوصألأ بتك يف ركذي هيلإ جاتحملأ ءاشنإلأ و رصقلأ ثحابم ضعب و

ماكحأ نم هقفلأاب قلعتي ام و .ةفلتخم قرطب دأوالأ ىنعملأ داريا هب فرعي ملع :نايبلا و
اضيا لوصألأ بتك يف روكذم زاجملأ و ةقي قحلأ

هقفل هيلع فقوت ي امم هثحابم نم عيش سيل و .مالكل تانسحم هوجو هب فرعي ملع :عيدبل و

لوقل نكمأ -حيجارتل باب يف ،حيصفال يلع حصألأ و ،هريغ يلع حيصفال مدقت تبث ول ،معن و مالكل احاصف ذإ -نايحلأ ضعب يف -هل و ،يزجتمل ريغل ةثالثال مولعلل هذه يلل جايثحاب اب مدقت ريذقت يلل اذك و ،ةثالثال مولعلل هذه اب الل نامزلا اذه لثم يف ملعي الل امم هتحيصفأ نإ حيجارتل باب يف رومألأ هذه يلل مالكل عيجيس و ،هريغ يلل عغالابم وأ ديكتأ هيف يذل مالكل دهتجلل ةثالثال مولعلل هذه ةيلمكم يف كش الل نكل و ،يلاعت هلل ءاش

وه و ةلباقملا و ربلل و نيئطخل و ،ةبسانتملا ةعبرألأك ،باسحل ملع ثحابم ضعب :عبارلإا هيقفلأ يلل سيل هنألأف :هريغ يف أمأ و ،رهاطف :يزجتمل يف أمأ ،اطرش سيل و لمكم اضيأ مكحي نأ هيلع :الثم ،هتذي يف سيلل ةيطرشلل فارطأ قيقحت أمأ و ،تايطرشلل لاصتاب مكحلل الل ةتسيلل ديذل) :هلوق يف هب رقملا ةيمك نايب هيلع سيل و ،هب ذخاؤم وهف عيشب رقأ نم نأب لمتأف ،الثم (ديزل ام فصن الل ةتسيلل ورملع و ،ورملع ام فصن

ضعب علل اطم براقتب ملعلل ،ضرألأ ةيوركب ،قلعتي ام لثم ،ةئيهلأ ملع لئاسم ضعب :سماخل و ةينامث رهشلل نوكت زيوجت :لثم ،موصلل لئاسم ضعبل اذك و ،امهدعابت وأ ضعب عم دالبلل .صاخشألأ ضعب يلل ةبسنلاب اموي نيرشع

الثم سورعلل لكشب عاب ول امك ،ةسدنهلأ لئاسم ضعب :سداسل

هوحن و (نرقلل) قيقحت يلل جاتحا ول امك ،بطلل لئاسم ضعب :عباسل

ملعللأك ،عئانصلل ضعب يلل جايثحابل مزل الل و ،تفرع امل ،اهلل اجاتحم مولعلل هذه تسيل و .لكل ذوحن و ،بويلع و ،نبغللاب

هقفلل عورف :نمائل

طئارشلل يف رثكلأل هركذي مل و

هقفلل عورف ةسرامم نودب اهلماحم و ثيداحألأ لحب ملعلل لصحي داي الل هنأ :قحلل و

عامجلل فلاخي اللل ،فالخل و عامجلل عقاومب ملعلل :عساتل

بتكلل ةعلل اطمب نامزلا اذه يف لصحي امنل ملعلل اذه و ؛هنع يزجتمل ريغ ينغتسي الل طرش اذه و .اهوحن و ،ةمالعلل و ،خيشلل بتكك ،ةهقفلل ةيلللدتسال

اهدعاولل الل تايئجلل در نم اهب نكمتي ،ةميقتسم ةعيبط و ،ةيوق ةكلم هل نوكت نأ :رشاعلل .نييلوصلألأ نم ةعامج مالكل يف اركذم طرشلل اذه سيل و ؛لوصلألأ نم عورفلل اصانثقا و ،ةيللل

مزال الل و ،ضراعم هل نكي مل و ،هانعم يف اصن وأ ارهاظ ناك اذل يلقنلل ليللل نأ :ماقملا قيقحت و لب ،طرشلل اذه يلل هب لمعلل و هانعمب مكحلل جاتحي الل ؛ةيدرفلل نيب ريغ درف الل و ،نيب ريغ ،ةساجنلل ةاقلل درجمب سجنل الل ءاملل نم ركلل نأب ملعلل يف :الثم ،ةقباسلل طئارشلل يفكت ملعلل نم رثكلأ يلل جاتحي الل -«عيش هسجنل مل رك ردق ءاملل غلب اذل» :مالسلل هيلع هلوق نم .يروز اذه و ؛وحنلل نم ةبيبيكرتلل ةئيهلأب و ،فرصلل و ةغللل نم ثيدحلل اذه تادرفل يناعمب

ريغ مزاوللاب ملعلل اذك و ،حيجرتلل ةروكذملل ةكلملأ يلل جاتحي يف :ضراعملل دوجو دنع أمأ و ةقفاولمل موهفمب و ،عيشلاب رملأ دنع دادضلأ نع يهنلأ و ،ةمدقملا بوجوب مكحللأك ،ةنيبلل .مسقلل اذهل ةيلوصلألأ بلل اطملاب ملعلل ةيافك لمتحي امبر و ،اهوحن و ،ةفاللأمل

هيلي لع فقوقوتي ، قاطي ال امب فللكي ال و ، حيبقلا لع في ال ميكلح نأ ةفرعم نإ : لاق ي نأ نكمي ، معن م.الكل ملع ي في نيم وه و ، هقفل ةفرعم

لمعل زوجي ف،حيبق نايبلا نود نم هفالخ ةدارا و ،رهاظ هل امب باطخل نأ هيلع هقفل فقتو هجو و
ةيهقفل ةلأسملا هيلع بترتي و ،رهاوظلاب

ام وه ةيهقفل ةلأسملا نأ هيلع بترتي ف،حيبق ةجالح تقو نع نايبلا ريخأت نإ :انلق اذف
مالكل ملع نم هيلع فوقوملا وه اذه ،كلذ لاثمأف ،ظفل رهاظ هاضقا

،قطنملا ةفرعم :سمال

نوك و ،قطنملا اب ال متي ال وه و ،لالدتسالا ىلا جاتحي ذخأمل نم لئاسملا طابنتسا نأل
تامدقملا نم جئاتنلا ليصحت و ،ايهيدب يئانثتسالا سايقلا و لوألا لكشلاب لالدتسالا
ببسب ةلفغل و جاجوعالا ضررم نهذلا ضرع امي ف هيلع جايحالا يفاني ال ،ايعي بط ايزيغ
تاهبشلا

و طلغل نم هريغ عدزل وأ هسفنل ضرعل لامعتسا ىلا نوزوملا عبطل جاتحي دق هنأ امك
مولعلال ي ف لالدتسالا لوازم نم ىلع ي فخي ريغ كلذ و ،هابتشالا

ذإ فيعض لالدتسالا ي ف قطنملا أطخأ امل أطخل نع امصاع ناك ول قطنملا نأ نم :لاقي ام و
بلغلأل ي ف أطخل نع ظوفحم هنكل و ،هلل همصع نم ال ةلحرم لك ي ف أطخل زئاج ناسنإل

،هقفل لوصأ ةفرعم :سداسلا

ليبس ىلع نوكي نأ دب ال و ،هب ال هقفل ليصحت نكمي داكي ال و ،دهتجملل مولعلال مهأ وه و
امم اضيأ فرصلا و وحنلا و ةغلل تايفالخ ي ف مالكل كلذك و لب ،هي ف تافالخال ةرثكل ،داهتجالا
ي ف ي فكي و .كلذ وحن و ،ةحنأل و رازال و ديعصلال ىنعم ي ف داهتجالاك ،ماكحألا هب توافتي
ملعلال ليصحت هي ف نكمي مل امي ف نطلال لوصألا

هيلع انرشأ دق و ،هي ف قيقحت ال ف ،اقلطم ملعلال نم هي ف دب ال امم لوصألا لئاسم نأ نم :ليقي ام و
هوجو نم هيلع هقفل و داهتجالا فقتو هجو و ،اقباس

ملعن ال و ،ديزأ وأ ةنس فلأ لبق ادرو امهنا بير ال و ،ةنسلال و باتكلال ،هقفل ةلدأ نم نأ :لوألا
ةمكحملال نيناوقلا)ريثك ي ف كشن و ريثك ي ف امهتفالخم ملعن لب ،انفرع و عراشلال فرع داحتا
(٤٦٢-٤٦١ ص :٤٤ ج ،) (ديج عبط) لوصألا ي ف

ماكحألا تايآ ريسفتب ملعلال عباسلا...

ةيآ ةئامسمخي وه و ،ديري نيج اهنم نكمتي ثيحب ةيلالدتسالا بتكلال وأ نآرقلال نم اهعقاوم و
مهذنع

تيلال لهأ ةفص و ضئارفلا و ننسلال ىلا :اثالثا نآرقلال ميسقت ىلع لدت ي تال تاياورلا ضع ب و
ي ف و ،لاثمألا و ننسلال ي ف و ،مهودع ي ف و ،مالسلال مهيلع مهيف :اعابرا وأ ،مهئادعأ و مالسلال مهيلع
ي فخي ال امك اهرهاظ ىلع تسيل ي هف ،كلذ وحن و ،ماكحألا و ضئارفلا

رادقملا ال اهرهاظ نم دافتسي ال ف ال و ،نوطبال و روهطلال نم نآرقلال عومجم ميسقت دارملا لعل و
عجارف مهنع باوجل و نييرابخالأ نم نآرقلال رهاوظ ةيجح ىلع مالكلال رم دق و ،مدقتملا

ماكحألاب ةقلعتملا ثي داحألاب ملعلال نم اثلا

اهابواب عقاوم فرع و جايحالا دنع اهيلع عجري ام ةححصملا لوصألا نم هذنع ناك مأ اهطفح ءاوس

هجو و ،صصخم لا نع صحتلا ىلا ماعلاب لمعلل جايحتا باب يف ةجالح رادقم ىلا انرشأ دق و رهاظ جايحتالا .

حرجلا و ليدعتلا نم ةاورلا لاوحأب ملعلل عساتلا

،لجلا بتك ىلا عوجرلاب ول و ،

ةيجحتابثإ انينب اذإ مهيلع دامتعالا و لاجرلا قيثوتب طورشم رابخألاب لمعلل أن جايحتالا هجو و نونظلا بتارم أنأ و ،هب لمعلل طورش نايب يف هيلإ انرشأ امك ،هب ةصاخلا ةلدألا ىلعل دحاولا ربخ .نظ هنة هجو نم سماخلا ليلدلا ىلعل هانينب اذإ دنسلا لاجر لاوحأ فالخاب فلتخت

الثم ةقت لجرلا نوكنأ بيرا ذإ ،حوجرملا نع حجارلا زيمتي و رابخألا لاحتوافتي كلذ ةطحالامب و رخأ رومأب نطلال لوصح ناكمإ يفاني ال كلذ و ،هربخ قدصب نطلال بجوي امم

نسحلا و قثوملا ال و لب ،حيحصلا ربخلل يف رصحني ال داحآلا رابخأب لمعلل زاوج أن قيقحتلا نإف دق و ،هتوق بجوي امب ربخلل داضتعال مهحلطصم يف فيعض وه امب لمعي ام اريثك لب ،اضيأ رابخألا نيب حيجرتلا هجو نم رابخألا يف درو امم هنة عم ،داحآلارابخأ ثحابم يف كلذ ىلا انرشأ :مالسلا هيلعل هلوق لثم

و كدنع امهلدعأ لوقي امب ذخ: مالسلا هيلعل هلوق و «امهقدصأ و امههقفأ و امهلدعأ هب مكح ام مكحلأ» (٤٧٧-٤٧٧ ص ؛ ج ٤ ؛ (ديدج عبط) لوصألا يف ةمكحملل نيناوقلا)«كسفن يف امهقثوأ

[عامجالا عقاومب ملعلل يف] رشاعلا...

الإابللاغ اننامز لاثمأ يف نكمي ال امم وه و ،هتفللخم نع زرتحيل عامجالا عقاومب املاع نوكني أن ،اضيأ هقفلا نوتم لب ،ةيلاللدتسالا ةيهقفلا بتكلا ةلوازيم

نإف ،مهضعب ركذ امك ،تالمكمل نم ال طئارشلا نم اضيأ ءاهقفلا هقف ةفرعم أن رهطي كلذ نم و ةفرعم نع الضف ،هتلاوازم و بتكلا كلت ةسراممب الإ نكمي ال امم اضيأ رابخألا مهف أن فاصنالإ .كلذ ريغ و ةفللخملا و ةماعلا ةقفاوم و ،فالخل و قافولا

[ةميقتسملل ةكلمل يف] رشع يدالحا

عاجرا و ،لوصألا ىلا عورفلا در نم اهب نكمتي ةميقتسمة عيبط و ةيوق ةكلم هل نوكني أن يف ةيفاك ريغ ةقباسلا مولعلل ةفرعم نإف ،ضراعتلا دنع حيجرتلا و تايلكلا ىلا تاينزلجلا يف ةدوجوم ةلاحلا هذنتاك اذإف ،ضعب نود سوفنلا ضعبب صتخي يبهوم يزيغرما يه لب ،كلذ ىلا هتاينزلج در ةوق ينعي ،هقفلا ةكلم هل لصحيف ،ةقباسلا [مولعلا] ةفرعم اهيلإ مضنا و سفن هتايلك .

كلذ ةفرعم تدرأ اذإ .هتيوقت و هتدايز يف ةيلخدم هل لب ،بسكلاب لصحي ال ةلاحلا كلت لصأ و ،مولعلل رئاس كلذك و ،ضورعلا ملع ملعت هعفني ال هنإف ،نوزوملا عبطلا هل سيل نم طحالاف يف ةمكحملل نيناوقلا) .ضرملا ةجلالعم ىلعل ردقي ال و بطلال ملع يف ارام صخش ريصي امبرف (٥٠١-500 ص ؛ ج 4 ؛ (ديدج عبط) لوصألا

،رومأ وهف ،هيلعل داهتجالا لامك فقوتي ام أم و

نب دمحلأل خيشلا و [1]هللا همحريناثلا ديهشلا نع لقن و ،عيدبلا و نايبلا و يناعملا ملع :لوالا لعج هنة اضيأ هللا همحرديسلا نع و .داهتجالا لصأ طئارش نم ةثالثللا لعج هنة ينارحبلا جوتملا

تالامكامل نم مولعال هذه اولعج مهريغ و ، طئارشال نم نيلوال

ملع نم ربخال و ، عاشنال و رصقلا ثحابم لثم ، داهتجالا هيلع فقوتي امم نيلوالا ضعب نأ ، قحلا و ردقلا نكل ، نايبلا ملع نم ةلالدلا ماسقأ و ، زاجملا و ةققيحلا ثحابمب قلعتي ام و ، يناعملا لصأ هيلع فقوتي امم امهونوك يفاني ال وه و ، ابلاغ لوصألا بتك يف روكذم امه نم هيلع جاتحملا داهتجالا .

ىلا جايحتالا يف ذئنيح بيرال ف ، ةلدألا و رابخألا تاججرم نم ةيحصفألا و ةيغلبألا انلعج نإ م ث . ةثالثل مولعلا ةطحالما ال نامزلا اذه لاثمأ يف ةداع نافري ال ذإ ، ةثالثل مولعلا .

مخاتملا نطلأ و مالمسلا هيلع موصعملا نع مالمكلا نوكل ملعلا بجوأ اذا ةحاصفلا نأ ، ققيحتلا و ريأ تاملك رئاس و « مالمسلا هيلع ةيداجسلا ةفحصلا » و « ةغالبل جهن » ةطحالما نم رهظي امك . ةحضاو هتيلخدمف مالمسلا و ةالصلا هيلع نينمؤملا .

و ، دهتجملا دنع اموهوم هضراعم راص ثيحب مالمسلا هيلع مالمال نم ثيدحلا نوكل ناججربجوأ اذا كلك و . عورفل رابخأ يف ردان كلك نكل .

و دالبل عللاطم براقث ةفرعمل ضرألا ةيوركل قلعتي ام لثم ةئيها لئاسم ضعب : ينال و رهشلا نوكل زواج و ، رخآ دلب يف هلوأ وه ام ريغ ضرأ يف رهشلا لوأ نوكل زواج هيلع بترتي و . اهدعابت طئارشال نم كلك نوكل دعبي ال و ، صاخشألا ضعب لاموي نيرشع و ةينامث .

ةيؤرلل مص : مالمسلا مهيلع مهلوقى صتقم ىلع لمعلا هيقفلل كلك يف يفكي : لاقى نأ نكمي و هل نكمي امي فلابقتسال هيفكي هنإف ، ةلبقلا ةفرعم يف لالحا كلك و . [1] « ةيؤرلل رطفأ و اضيأ نطلأ هل لصحي مل ول رطضملا يف دروامب لمعلا و . نكمي ال امي ف نطلاب لمعلا و ، لمعلا .

، كلك لاثمأ و ، رطفلل حيبملا ضرمل و ، نرقلا ةفرعم ىلا جايحتالل ، بطل لئاسم ضعب : ثلال و ، اهافرطأ نايب ال تايطرشلا رابتعاب مكحل نايب هيقفلل نأش نأل ، طئارشال نم كلك سيل و ، رطفلا حيببى رضملا ضرمل و ، حاكئل يف خسفلا ىلع طلستلا بجوي نرقلا : لوقي .

عيمج هيقفلل ملعي نأ مزل ال و ، هيقفلل نأش امهتفرعم سيلف ضرمل و نرقلا ةققيح امأ و مكحي نأ هيقفلل ىلع بجي الثم ، اهيل تايطرشلا فارطأ جايحتال ، اهبلغأ و ةئانصلا و مولعلا رملأ يف تبثي و ارايخلا هلف نبغلأ هل رهظ نإ و ارايخلا يرتشملا ل ابيعم جرخ اذا عي بملا نأب . يفخي ال امك هيلع بجي الف شرألا و نبغلأ و بيلعلا ةفرعم امأ و ، شرألا ينالفا .

، مدقت امم هجولا رهظي و ، المسمسورعلا لكشب عاب ول ام لثم ةسدنهل لئاسم ضعب وه : عبارلا و .

امم ةبسانتملا ةعبرألا و ، نيئاخلا و ، ةلباقملا و ، ربجل : لثم باسحلا لئاسم ضعب : سماخلا و . تالوهجملا اهتطساوب جرختسي .

يلع ديزل : دحأ لاق اذا هنع لئس ول امي ف هيقفلل نأش نإف ، مدقت امم طارثشالا مدع هجو رهظي و مهسف نأ ىلع ءالقلا رارقإ : لوقي نأ ، ديزل ام فصن ال ةرشع يلع ورمعل و ، ورمعل ام فصن ال ةرشع . رادقملا نييعت هيلع بجي الف ، زئاج .

رمعلا فرص بجي الف ، ةجالحا هب عفدني ام وه ةمدقتملا طئارشلا كلك نم بجاولا ردقلا نإ م ث فرص ىلا جاتحي ةمدقملا وذ وه يذلا هقفل نإف ، انم دحاو لك يف ةراهملا ليصحت يف ريثكل اضيأ هقفل نأ عم ، ةمدقملا يذ ىلا لوصولا مدع بجوي هتامدقم يف رمعلا فرص ، هيف رمعلا ةماعلا ةمكحمل نيناولا) . هينعي ال امي ف رمعلا فرص و ةلفغلا مدع نم دب الف ، ةدابعل و لمعلل ةمدقم (٥١٣-٥١٢ : ص ٤٠ ج ،) (ديدج عبط) لوصألا يف

زادنترابع لئاسم نیا زایخرب [2]

کالفاردمایتلا وقرخعانتما ۱-

شبابس واهکزاین ۲-

یسمش هموطنم ویزکرم نیمر ۳-

یویوسرا وحن هب یعیبط مسج لاصتا مدع ۴-

رون ندوب فیک مدع ۵-

لئاسم و تاغوضوم تسرهف هحفص، هیکدف تیاس)... وود رذج و ییالط و یا و یپ ددع ندوب گنگ ۶-
(دنوش یم یقلت هتفای نایاپ هک یملع)

مولع زا هدافتسا شور (ب) ینایح و فراعم رد هیاپ

«...»

هک تسا هنوگنی رتشیب ام نامز رد و هدوب هنوگنی ینامز ره رد؛ تسا نیا امش شیامرف هصالخ ام دروخرپ اذل؛ دراد کاکطصا ینید لئاسم ای و ینید فراعم اب هک دنراد یبلاطم ینامز ره رد زور مولع؟ دشاب هنوگچ اهنآ اب دیاب

قیببط مدع: حیحص راک شور

دهدن رارق قیببط رب ار شدوخ شور، دورب ار تسرد هار دهاوخی م مولع نیا رد یسک رگا نآلا اذل.

یرهق قیببط رد هیقف تیروذعم

هب رگا مییوگب هک تسین روح نیا، تسا روزعم، دوب حضاو شیارب و درک قیببط یسک رگا یلو قداص مهف یاضف رد رگا، هن، دننکیم هذخاوم ار وا ادرف دهب قیببط تلواح دنادیم هک ییاهزیچ دم هفیم و دوریم روح نیا، دشاب

سلطاو تباوث کلف؛ یسرک و شرع ۱: لاثم

امه ناده و: دن دومرف، دناهدرک راک هچ یئاهب خیش موحرم هک متفگ کالفال حیرشت هثحابم رد و تباوث کلف؟ تسیچ عرش ناسل رد یسرک و شرع؛ [\[1\]](#) **عرشلا ناسل یسرکلا و شرعلا** لاثما هک مدید مه اهباتک زا یخرب رد دیاش، دندوب هتفرگ داریا ناشیا هب یاهدع مدید، تسا سلطا روزعم ای آما، دناوخب ار سویملطب تئی؛ دناوخب ار دوخ رضع مولع هک دندوب روزعم ناراوگرزب نیا؟ «عرشلا ناسل یسرکلا و شرعلا امه و» دنیوگب و دننک قیببط ار مولع بلاطم هک دندوب، دندوبن روزعم.

یلیخ عرش هاگتسد، دندوب روزعم هک تسا حضاو نم یارب مه نآلا و مدرک ضرع هثحابم رد اج نامه قیببط دهاوخب، هدش حضاو شیارب اضف نآ رد و دناوخب ار مولع نآ هک یملاع کی هک تسا نیا زا مطعاً کی و هتفر ملع یاضف نآ رد هکلب! دنک مگ ار شدوخ ات دناوخیمن نیا یارب هک ار سرد، دنک منکیم ضرع نم، دنکیم قیببط و دنیبیم ار عرش ناسل مه دعب، تسا حضاو شیارب ییاهزیچ ناوتیمن، دوشیمن نآ زا شیب و یارب هک تسا ییاضف، اضف نوچ، تسا روزعم هک متسه عطاق راک یملع رد مه یتقو و راذگب رگید یاج یارب ار یسرک و شرع و مهفن یزیچ چه عرش زا هک تفگ قاطیالام فیلکت و هب دیراد ایوگ، تسین شدوخ تسد؛ دناوتیمن بخ! نکن قیببط ینکیم دییوگیم و هب امش هدش لح امعم هکنیا زا دعب، امعم لح زا دعب و هعقاو عوقو زا دعب مه نآ، دنیکی، دراد «ضرا» و «امس» هک میناوخیم ار نآرق تایآ ام، تسا روطنی مه نآلا بخ؟! یدرک ار راک نیا ارج، «امس» یتفگ هک یتشاد یقح هچ وت هک دنیوگب و دیایب یزور کی، مینکیم قیببط ار اهنآ مه

ت.تسا هداد رارق ار ريسم نيا لاعتم يادخ دوخ بخ !تسا نامسا نيا يانعمهب

؟درجم اي يّدام ؛«نّيبم ناخ دب» ۲: لاثم

نّيبم ناخ دب ءامسا لا يّتأّت مّوي» هيآ نيا دروم رد ديتاسا هزا زا يخرب هك دوب نآرق فراعم رد دياش زيچ كي هيآ نيا رد ناخ هزاو زا يسك رگا هك دندومرف .دوب هيآ نيا مرظن هب .دندرکيم ثحب «[2]

ناخ هزاو زا دوشيمن هك تسا روج نيا آعقاو ينعي [3]!دنك مهتم ار شدوخ نهذ دياب دمهفب يدامريغ لامعتسا دوجو اب صوصخهب .ديمهفب دوشيم و تسين لاجم نيا !ديمهفب يدام ناخ زا ريغ يزيچ كي رگي د .تسا ناخ يانعمهب ،ناخ دنتفگيم ناشيا اما .تايا نوطب و انعم كي زا رثكا رد طفل !؟تسا يدام ريغ رم ناخ هك ييوگب ات ينك راک هچ يهاوخيم

ادعب رگا اما .تسا ناخ يانعمهب ناخ هك دندرکيم قيبطت و دوب حضاو ناشيا يارب دينيبب بخ دنتفگيم ناشيا يلو .هدوب نآ ،ناخ نيا زا روطنم آلاصا مينيبب دش ميرك نآرق قئاقح روهظ زور ناشيا ميبوگب هك درادن يتافانم نيا .دمهفيم ار ناخ نيا زا ريغ رگا دنك مهتم ار دوخ نهذ هك هك يداتسا نيا نهذ ياضف رد هك هچ نآ نوچ .دنتسه روزعم عطق روطهب هكلب ؛دنتسه روزعم .تسا نيا ،تسا حضاو و دندرکيم شيامرف

يلو .دشابن قيبطت رب ششور اما دريگب داي و دناوخب هك درادن يعنام هك تسا نيا نم ضرع اذل ياهزادنا هب ،درک قيبطت ،دينيبمين نآ زاريغهب يهارآلاصا و تسين شدوخ تسد هك يياج كي رگا مدید تاملك ضعب رد هك روطنامه تسين روج نيا .تسا روزعم هك متسه عمج رطاخ ميهفيم نم هك نيا ،هن .دندب قيبطت سوميلطب تئيه رب ار عرش فراعم و اههزاو ات دندوبن روزعم هك دينيوگب .تسا روطنيمه مه نامز

[4].تسا مهم يليخ مدرک ضرع هك يتاکن نيا

همساك وه و سلطالا اهالعا ،ةقصالتم ةرك رشع ثالث نم ةدضنم ةرك ينامسجال ملالعا :ةمدقم [1]
ناذه و .هيحطس اهمطعا حطس سامي ثيحب هنخث ي ةزوكرم اهلك و تباوثل كلف مّث ،بكوكم ريغ
يف لك ،ةروهشملا عبّسلا تاراّيسلل عبّسلا تاومّسلا مّث .عرّشلا ناسلب يسركلا و شرعلا امه
(همدقم ،كالفال حيرشت)روهشم هي فمالكل و روثام فلّسلا نع اهبيترت و .نوحبسي كلف

۱۰ هيآ ،ناخدلا ةروس [2]

اتلاق!اهرك وّا اغوط اي تئلا ضرأللو اهلا لاقف ناخ داي هواءامسا لا يلا يوتسا مّث: 11-12 / تلّصّف [3]
...»اتاوامسا غبّس نّهاضقّف؛نيعئااط انّي تآ

هب زين و - :دومرف نآ هب و دوب دود نامسا هك ماگنه نامه دمآرب نامسا يوس هب يگريچ هب سبس
!دييآ زارف (ريزگان اي ريزگ اب) هاوخان هاوخ - نيمز

ت.تفاي ماجنارس ،ناشيا زا نامسا تفه سب ؛مي دمآرب «هداهن ندرگ» :دنتفگ ناود ره

و تسا هدوب دوجوم تدحو تروص هب زاغآ رد ؛دش هئاگتفه نامسا ،اهدعب هك هچنآ :ديآيم رب هيآ رهاظ زا
تفه و دروآ رد دوجوم تفه تروص هب ار نآ - همساّزع - دنواخ و (زاگ زورما ريبعت هب اي دود =) ناخ زا

دش راديپ نامسا

ار دوخ نه دياب اره اط ؛تسين يدام ،(زاگ اي) دود نيا هك دهب لامتحا يسك رگا ،اجنپا رد و دوريم راكب تا يدام رد هك تسا ىريبع ت ؛نامسا آتفه ريبع و تسا يدام ناخدا ،ناخدا !دنك مهتم .دنتسه يدام ،هناگتفه تاوامس هك دمآرب قيرطنيدب ،هي آزا سپ .درادن ىتبسانم تا درجم اب (۲۳۸ ص ، ۱ ج ، نآرق فراعم

۱۴۰۰ / ۱۱ / ۵ خىرات ،لاله تىؤر ثح بم ،هقف چراخ هسلج [4]

نابز نیودت ترورض (ج) کرتشم

نمچنا رد ناشهلجم رد هک ییاههبحاصم نآ را ات دنچ ،دندروآ فیرشت ام یهّزعا را ،دمحا دیسآ یاقآ و روطق تالجم .تسا "تمکح مّنرت" ،هلجم مسا .دندروآ ،دوب هدش ...و کییزیف دیتاسا اب تمکح هفسلف هک یناسک نآ را ات ود اب نردم کییزیف داتسا ود نیب دوب یاهرطانم .تسه مه یگرزب یبوخ تارطانم [1]دینیبب دیدرک ادیپ ییاج ای یاهناخباتک رد ار تالجم نیا رگا الاح .دندادیم .دنتسه

یناراوگرزب نیا هک دش نیا هرطانم نیا را نم ساسحا ،مدوب هدرک هعلاطمّالبق نم هک یاهزادنا هب **کرتشم نابزالصا** ،دندرکیم حرطم اهانادکییزیف نآ ،لباقم رد و دندومرفیم ار یوزوح بللایم هک نآ دیاب هک دوب مولعم ناشی لاکشا نیا را ،دنتفگیم ار یبللایم اه نآ ینعی .[2]**دنتشادن** ،لاس کی ،هام شش دیاب امش هک دیوگیم دراد لاکشا نیا هک دوشیم مولعم ینعی .دورب ار اهسالک دای ار تفگ ناشی هک یبللایم نآ ،دینکب تکرش اهسالک نآ رد دیاب ،رتشیب ای رتمک الاح :دیامرفب امش هک مه ردقچ ره .دسریم امش ندرک لاکشا هب تبون هک تسا نآ را دعب ،دیریگب ار ود ره هک یسک .تسین یفرح و دیوگیم امش هب خساپ رد یزیچ کی وا ،«هدب باوج ار لاکشا» دراو لاکشا کی هک دیتسه شوخلد امش .درادن دوجو یکرتشم نابز کی ،اجنیا رد هک دباییمرد ،دنادب یف عقی مل» هک تسا یلاکشا ،لاکشا نیا یلو .دیوگب ار یزیچ کی دیاب مه وا ،دیاهدرک مکحم و .دشاب هتشاد مه قارطمط یلیخ ،هدننک لاکشا رظن رد ولو ،تسا هدشن عقاوشیاج رس رد و «هلجم ،دینکیم لاکشا فرط هب امش هک یتقو .تسین یراوم نینچ کی نم روظنم هک منکیم ضرع نم اذل فالخ رب .دینکیم لاکشا وا تّینهذ قبط رب دیراد و دیتسه دلب ار وا تّینهذ و وا فرح هک دمهفیم ار یبللایم کی و دیئیاب دیاب امش ،دیوگب امش لباقم رد وا هک دیوگیم ار یزیچ کی امش هک نیا ...هک دینیبیم دعب ،دیناوخب لّصفم تروصهب

.....

تسین یاهراچ ،هلب .تسا نم دوصقم یملع تآیبد

.....

[3]تسا یملع یدابم رب ینتبم ،یملع تآیبد

جج روضح اب قارشایش و انیسنبا هاگدید را مسج تسشن ۱۳۹۴ لاس ،تمکح مّنرت هلجم [1]
۵۲۱-۵۳۸ ص ،یضایر و ینسحم رتکد و یرافغ دمحا دیس و هانپورسخ مالسالا

ت:فای وگوتفگ زا عطاقم نیا رد ناوتب دیاش ار کرتشم نابز نادقف نیا یاههنومن [2]

ی:ج تی ال ءزج دروم رد نیم لک تم هاگدیدی رب ام کج تالاکشا زا ثحب ماگنه هب (فلا

نخس بسح رب تارذ زا یرس کی دخرچیم طسو رد یروحم رود هب گنس هک یبایسآ گنس رد :یرافغ
دنتسه مه تارذ زا یرس کی و دندنکی می ط یرتمک تفاسم و دنتسه زکرم هب رت کی دزن نیم لک تم
...تفرگ ناوتی م رظن رد ار تیعضو ود .دندنکی می ط ار یرت ینالوط تفاسم و دنرتود زکرم زا هک
تعرس ینعی تسا توافتم روحم هب کی دزن و رود تارذ تعرس دیوگب هک تسا نیا مود تیعضو
شک نیا و دوشیم ناس شک رت کی دزن تارذ هجی تن رد هک تساهرتود تعرس زا رتمک اه رت کی دزن
...دندرادن یجت تارذ نیا دنیوگیم نیم لک تم هک تسا یلاح رد نیا دوشیم اهانآ یجت ثعاب یناس

رد ام دینی بب...میرادن مه یناس شک و تسین یکی تعرس هک میلئاق کیزیف رد ام :ینسحم
هک یشخب مییوگیم ام .میراد یطخ تعرس کی و یاه یواز تعرس کی ینارود تکرح یارب کیزیف
ناسکی یاه یواز تعرس ود ره یلو دراد یرتشیب یطخ تعرس دندنکی می ط ار یرتشیب یطخ تفاسم
دندراد .

؟روطچ دشاب ناسکی اهانآ یطخ تعرس رگا :یرافغ

....تسین نکمم :ینسحم

:مسخ یریذپ میسقت زا ثحب (ب

...می سرب نهآ متا هب ات مینک میسقت بترم روطه ب ار نهآ زلف دینک ضرف

.دردان لوبق ار متا فوسلیف :هانپورسخ رتکد

.تسا یمسا رظن فالتخا .دشاب هتشادن لوبق دن اوتیمن :ینسحم رتکد

:نیداینب تارذ زا ثحب (ج

؟تسا مسج مه نیداینب هرذ نیا :هانپورسخ

دراد دعب،دشاب مسج رگا .تسین مسج :یرافغ

دراد دعب :ینسحم

؟تسین میسقت لباق یلو دراد دعب :یراف

.دردان ینورد راتخاس ینعی تسین میسقت لباق یلو دراد دعب هلب :ینسحم

.دراد یفسلف لاکشا فرح نیا هدنب رظن هب یلو :هانپورسخ

یلو دندنکی ماسقنا لوبق یجتی ال ءزج دیوگیم هک تسا سیطارقمیذ فرح نامه نیا :یرافغ
دهدیم ماسقنا هزاجا شتعیبط

.دردان ینورد راتخاس دنیوگیم نانادکیزیف تسین نیا هن :هانپورسخ

لباق ،دشاب هتشاد ینورد راتخاس مسج هک یمادام هک دنیوگیم نانادکیزیف هلب :ینسحم
تسا ماسقنا

؟تساجنیم هب قلعتم دوشیم هدافتسا دعب رد هک رفص هب لیم حالطصا نیا :یرافغ

دوشیم هتفرگ رطن رد رفص هب لیم، یدح تلح رد: ینسحم

یژرنا و یلوا هدام زا ثحب

مینک یلویه ای هدام نیزگیاج ار یژرنا میناوتیمن ام ارچ...: ینسحم رتکد

دراد یجراخ آزا هب ام ی تروص کی ابّامتح و درادن یجراخ آزا هب ام، تروص نودب یژرنا: هانپورسخ

اب میناوتیم ینعی. نیلئاق نهذ زا جراخ ی تیغقاو یژرنا یارب ام. مینکیم ضرع ار نیمه نم: ینسحم
...میهد ماچنا ی تایلمع نآ یور و مینک یزاب نآ

انب یژرنا یور هدام یریذپ لکش یارب ار دوخ هفسلفّ اساسا ام ارچ هک تسا نیا نم ضرع: ینسحم
هک میتسه یطیارش تحت ام ...؟تسیچ نآ دارا. مینکیم انب داوملاّ هدام یور و مینکیم
نوتوف بللق رد هک ار یسیطانغمورتکلل یژرنا امّالثم. مینک لیدبت هدام هب ار یژرنا میناوتیم
رد و میراد یژرنا اجنآ ینعی. مینک لیدبت نورتکلل هب یطیارش تحت میناوتیم، میهدیم لکش
دوشیم ماچنا مه سکعرب راک نیا هک میراد لومعم فیراعت اب یژرنا و یدام مسج مود تلح

یلویه مه تروص و دوشیمن تروص یلویه نوچ. دزاسیمن تروص و یلویه فیراعت اب نیا: هانپورسخ
دوشیمن

....دنهدیم لیکشت ار یبکرم مسج مه اب تروص و یلویه

اب ار یژرنا رگا هک تسا نیا دنکیم تیذا ارم هک تسا لاس نیدنچ و مراد نم هک یلاؤس: ینسحم
دوشیم دراو بیسآ هفسلف یاجک هب مینک نیزگیاج یلویه

یلو دینکب ار راک نیا امش هک درادن لاکشا هتبلل. تسین هفسلف بیرخت ثحب: هانپورسخ
دیراذگب یلویه ار نآ مسا دیناوتیمن رگید

دروخیم یدرد هچ هب یلویهّ الصا. دیراذگن، درادن ینعی: ینسحم

...، تسا ریغت لماع و دروخیم ریغت رد هب: یرافغ

ماچنا...تایدام شخب رد دنوادخ هک یقلخ یلوا مینک صرف رگا هک تسا نیا هدنب ضرع: ینسحم
هاگنآ، تسا هدوبن رتشیب مه یژرنا عون کی و دراد مه هوق، تیلعف ای یژرنا نیا و تسا یژرنا ددیم
اب ایآ...دریذپیم ار یفلتخم یاه تروص، دراد هک یفلتخم یاه هچاوم بسح هب هک تسه یژرنا نیا
؟دوشیم صقن راچد ام هفسلف فرح نیا

درادن یلاکشا چه: یرافغ

ماظن یاجک، میشکب تسد یلویه زا دوخ یفسلف هاگتسد رد رگا هک میوگیم نم: ینسحم
؟دوشیم رادهشدخ ام یفسلف

درک داچیا ار یرگید ماطن ناوتیم: هانپورسخ

...؟رگید ماطن ارچ: یرافغ

؟تسا هدرک تباث کیزیف ار نیا: هانپورسخ

ہکی یاجرد . می ویوگی می یگنی کت نآ ہب ک یزی ف رد دی رب می راک ہب امش ہک ار ی حال طصا نیا : ین سرح
....تسہ ہو رظن رد یفعض کی ہک تسرا مول عم دی آم دوجو ہب یگنی کت

[illegible]

دوشیم هاگشناد و هزوح تدحو نام نایه‌اگشناد اب نایوزوح زا یضعب دروخر ب هک تسا نیا رگیدی هتکن
اهنآ تبثم لماعت عنام نیا و تسا نییپ هب ال اب زا ،نایه‌اگشناد هب ناشه‌اگن نایوزوح زا یضعب .
الصا یرهطم داتسا موخرم و یرفعج داتسا موخرم .گولاید هن ،دنراد داقتع ا گولونوم هب اهنآ .دوشیم
هسلجم اب هب حاصم).تساعدا نیا دهاش ،ناکشزپ یمالسا نمچنا تاسلج یهراون .دندوبن روطنیا
(۱۹۶ ص ،مه‌دزای هرامش ،لئاسر

تسا هدش حرطم ه نوگنیا رگی دی ا ر

رازگرب هسلج بالقنا لی اوا رد نایه‌اگ‌شناد اب ام: دنت‌فگی می‌لی‌بدرا یوسوم ه‌للاتی‌آ موحرم
«م‌دزی‌م فرح یرگی‌د نابز اب ام و نابز کی اب اهن‌آ. م‌دشی‌من ه‌جوت‌م ار رگی‌دکی فرح ی‌لو م‌درکی‌م
(ه‌اگ‌شناد و ه‌زوح تدحو دروم رد وگ و تفگ، داهت‌جا تی‌اس)